

II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Cele strategiczne i cele rozwoju przestrzennego gminy

1.1. Cele strategiczne

W strategii zrównoważonego rozwoju gminy Główny, przyjętej w 2000 roku, sformułowano następującą wizję przyszłości gminy:

Gmina Główny

- **gmina z dobrze rozwiniętą małą i średnią przedsiębiorczością i rynkiem usług,**
- **z dużymi możliwościami rozwoju produkcji rolnej,**
- **zintegrowana społecznie,**
- **atrakcyjna turystycznie,**
- **oferująca niekonwencjonalne formy wypoczynku w czystym środowisku naturalnym stanowiącym otulinę Światowego Rezerwatu Biosfery.**

Strategia ustala nadrzędny cel rozwoju gminy, jakim jest: wysoka jakość życia mieszkańców gminy Główny.

Spójne z przyjętą wizją gminy i nadrzędnym celem rozwoju, aktualne po dzień dzisiejszy, są cele główne ustalone w Strategii:

- 1) *gospodarka przyjazna środowisku, odpowiadająca potrzebom mieszkańców,*
- 2) *zrównoważony rozwój środowiska przyrodniczego,*
- 3) *zrównoważony rozwój infrastruktury technicznej w gminie,*
- 4) *zrównoważony rozwój społeczny,*
- 5) *skuteczne zarządzanie gminą.*

W ramach poszczególnych celów głównych ustalono szereg celów szczegółowych, z których większość nadal jest aktualna i wymaga realizacji.

W ramach celu gospodarczego, aktualne po dzień dzisiejszy są cele szczegółowe wskazujące na rozwój małej i średniej przedsiębiorczości i restrukturyzację rolnictwa i terenów po PGR – ach.

Zrównoważony rozwój środowiska przyrodniczego wiąże się z realizacją celów szczegółowych ustalonych w Strategii, polegających na zwiększaniu lesistości w gminie, odpowiedniej gospodarce wodno – ściekowej, właściwej gospodarce odpadami i realizacji programu podnoszącego świadomość ekologiczną mieszkańców.

W ramach zrównoważonego rozwoju infrastruktury technicznej w gminie realizacji wymaga cel szczegółowy wskazujący na dobry stan techniczny dróg kołowych.

Z kolei zrównoważony rozwój społeczny oznacza kontynuację działań służących realizacji celu szczegółowego: mądre, zdrowe, zintegrowane i aktywne społeczeństwo.

1.2. Cele rozwoju przestrzennego

Polityka przestrzenna gminy Główny wyrażona w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, której główną zasadą jest rozwój zrównoważony, uwzględnia:

- *interes publiczny wspólnoty samorządowej,*
- *interesy władających gruntami,*
- *politykę przestrzenną państwa, samorządów powiatowego i wojewódzkiego.*

Polityka przestrzenna gminy jest jednym z narzędzi realizacji strategii rozwoju gminy. Szczegółowe cele rozwoju przestrzennego gminy, w podziale na cele gospodarcze, cele ekologiczne i cele społeczne, które są w istocie celami nadrzędnymi, ostatecznymi, określa się następująco:

Cele gospodarcze

- 1) *tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi gospodarki żywnościowej;*

- 2) kontynuacja procesu restrukturyzacji rolnictwa, w tym przekształceń własnościowych na terenach byłych jednostek rolnictwa uspołecznionego;
- 3) *tworzenie warunków rozwoju innych funkcji gospodarczych, przede wszystkim gospodarki turystycznej, rekreacji, małej i średniej przedsiębiorczości;*
- 4) ochrona atrakcyjności środowiska jako podstawy działalności gospodarczej;
- 5) realizacji przedsięwzięć związanych z pozyskiwaniem energii odnawialnej.

Cele ekologiczne

- 1) *ochrona unikatowych wartości środowiska przyrodniczego;*
- 2) *utrzymanie ciągłości ekosystemów w czasie i w przestrzeni;*
- 3) *ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych, kopalin;*
- 4) *przeciwdziałanie zagrożeniom dla środowiska i zdrowia ludzi;*
- 5) *ochrona unikatowych wartości środowiska kulturowego oraz ochrona i eksponowanie wartości krajobrazowych gminy;*
- 6) *ochrona elementów historycznie ukształtowanej sieci osadniczej.*

Cele społeczne

- 1) *kształtowanie wysokiej jakości środowiska życia mieszkańców;*
- 2) *przygotowanie zasobu gruntów niezbędnego do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych mieszkańców gminy i realizacji zadań własnych samorządu gminy*
- 3) *zapewnienie mieszkańcom podstawowego standardu dostępu do usług;*
- 4) *poprawa sieci drogowej;*
- 5) *rozbudowa systemów infrastruktury technicznej, szczególnie w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków.*

2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów

2.1. Kierunki kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej

Na obszarze gminy wyznacza się trzy strefy funkcjonalno-przestrzenne:

I Strefa Zachodnia - wielofunkcyjnego rozwoju;

II Strefa Centralna - rolnicza, z podziałem na:

IIA Podstrefa Centralna Północ – rolnicza obejmująca główne pasmo koncentracji procesów rozwojowych,

IIb Podstrefa Centralna Południe - rolnicza z funkcjami komplementarnymi;

III Strefa Północno-Wschodnia zrównoważonego rozwoju i ochrony przyrody, z podziałem na:

IIIA Podstrefa Wschodnia /Dolina Łeby/,

IIIB Podstrefa Północna /Słowiński Park Narodowy wraz z otoczeniem/.

W strefach funkcjonalno-przestrzennych wskazuje się obszary koncentracji i rozwoju zabudowy i zainwestowania. Obszary wyznacza i aktualizuje się w oparciu o istniejącą sieć osadniczą, istniejące zainwestowanie i zagospodarowanie, układ komunikacji drogowej i infrastruktury technicznej, z uwzględnieniem uwarunkowań środowiska przyrodniczego i kulturowego. W wyznaczonych obszarach przewiduje się możliwość rozwoju urbanistycznego, spójnie z kierunkami i zasadami rozwoju, w tym wskazanymi dla stref funkcjonalno-przestrzennych i w zapisach dotyczących kierunków rozwoju poszczególnych ośrodków i funkcji.

Wskazanie obszarów koncentracji i rozwoju zabudowy i zainwestowania nie przesądza o docelowym przeznaczeniu wszystkich terenów rolniczych niezabudowanych objętych granicami tych obszarów, na cele nierolnicze związane z zabudową. Zakłada się, że część terenów docelowo nie zmieni swego przeznaczenia i pozostanie w dotychczasowym rolniczym użytkowaniu, jako grunty rolne niezabudowane (ogrody działkowe, sady, plantacje warzywniczo-ogrodnicze, szkółki drzew i krzewów i inne grunty rolne użytkowane rolniczo). Dotyczy to również gruntów rolnych niezabudowanych występujących w obrębie terenów wskazanych w skali Studium jako zabudowane i zurbanizowane, nie objętych granicami obszarów koncentracji i rozwoju zabudowy i zainwestowania.

Równocześnie, w związku z przewidywanym wielofunkcyjnym rozwojem większości wsi, zakłada się zróżnicowane i wystrefowane przeznaczenie terenów w wyznaczonych obszarach. W szczególności, strefowanie dotyczy otoczenia obszarów oznaczonych na rysunku Studium, jako obszary z możliwością rolniczej i pozarolniczej działalności gospodarczej (tereny byłych ośrodków uspołecznionej produkcji rolnej) oraz otoczenia obszarów proponowanych do zorganizowanej działalności gospodarczej (usługowej, produkcyjnej).

I Strefa Zachodnia - wielofunkcyjnego rozwoju

Strefa obejmuje zachodnią część gminy wraz z doliną rzeki Łupawy stanowiącej główną oś hydrograficzną a równocześnie wyznaczającą korytarz ekologiczny o znaczeniu regionalnym. Przez strefę, przebiega najważniejsze pasmo komunikacyjne w gminie - droga wojewódzka nr 213 relacji Słupsk – Puck. W strefie znajdują się następujące miejscowości: Żelkowo, Żoruchowo, Zgojewo, Zgojewko, Karolin, Lipno, Drzezewo, Będziechowo, Choćmirowo i Choćmirówko.

W części południowej strefa charakteryzuje się rozległymi kompleksami pól uprawnych, o dużej przydatności dla rolnictwa. Z kolei w części północnej, w rejonie doliny Łupawy, stosunkowo dużą powierzchnię zajmują lasy, w tym ochronne. Na północy, strefa obejmuje, wyróżniające się ekologicznie, pasmo łącznikowe o znaczeniu regionalnym (łącznik pomiędzy Słupią, Łupawą, Łebą). W strefie znajduje się obszar objęty ochroną w ramach sieci Natura 2000 OZW „Dolina Łupawy”. Rzeka Łupawa

stanowi szlak wodny o znaczeniu regionalnym, wody rzeki są wykorzystywane dla celów energetycznych (2 elektrownie wodne na Łupawie na odcinku w granicach gminy).

Strefa obejmuje część gminy, która wymaga zaplanowania i realizacji systemowych rozwiązań w zakresie gospodarki ściekowej. Jest to część gminy znajdująca się poza aglomeracją ściekową Główczyce, zasięg strefy pokrywa się z zachodnią granicą ww. aglomeracji. Przewidywany zatem, wielofunkcyjny rozwój a równocześnie ochrona obszaru Natura 2000 OZW „Dolina Łupawy”, wiąże się z koniecznością wyposażenia jednostek osadniczych w zbiorcze systemy odprowadzania i oczyszczania ścieków.

Kierunki, zasady rozwoju:

- 1) rozwój wielofunkcyjny, wykorzystanie stosunkowo dużego potencjału przestrzennego dla różnorodnych inicjatyw gospodarczych, w tym o znaczeniu ponadlokalnym, z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska przyrodniczego wynikających z funkcjonowania obszaru Natura 2000 i pasm ekologicznych rangi regionalnej i lokalnej;
- 2) rozwój zainwestowania w paśmie wzdłuż przebiegu drogi wojewódzkiej nr 213, w tym możliwość realizacji miejsca obsługi podróżnych;
- 3) produkcja rolna z ukierunkowaniem na produkcję wysokotowarową w części południowej i tradycyjną - w części północnej;
- 4) rozwój działalności usługowej, produkcyjnej, z dopuszczeniem funkcji mieszkaniowej, integralnie powiązanej z prowadzoną działalnością, rozwój zabudowy mieszkaniowej, w tym w formie zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej; możliwość realizacji budownictwa socjalnego (dotyczy obszarów koncentracji i rozwoju zabudowy i zainwestowania);
- 5) możliwość lokalizacji farm wiatrowych, z uwzględnieniem obszaru Natura 2000 i pasm powiązań ekologicznych, z zachowaniem odpowiednich odległości siłowni od zabudowy, w tym mieszkaniowej, dróg, lasów, miejsc ważnych dla ptaków (dotyczy tras przelotów i ostoi ptaków) i nietoperzy;
- 6) rozwój energetyki wodnej z równoczesnym zastosowaniem rozwiązań zapewniających zachowanie, przywracanie drożności rzek i równocześnie zapewniających ciągłość korytarzy ekologicznych (w szczególności dotyczy Łupawy);
- 7) możliwości lokalizacji instalacji związanych z pozyskiwaniem energii odnawialnej z innych źródeł, w tym z biomasy rolniczej i leśnej;
- 8) rozwój wsi Żelkowo, jako ośrodka wspomagającego ośrodek główny (Główczyce), wyposażonego w szeroki zakres usług na rzecz lokalnej społeczności;
- 9) ochrona zabytków, wykorzystanie możliwości użytkowania i zagospodarowania zabytkowych obiektów i ich otoczenia na cele turystyczne, obiekty użyteczności publicznej, administracji, itp.;
- 10) funkcje związane z turystyką i rekreacją, w tym obsługa turystyki kwalifikowanej, możliwość przeznaczenia terenów pod rekreację indywidualną, lokalizację ośrodków, obiektów rekreacji zbiorowej, odnowy biologicznej i terapii naturalnej, zielonych szkół, w szczególności w rejonie Żelkowa, w rejonie w pobliżu rzeki Łupawy, na południe od Będziechowa, rozwój turystyki wiejskiej, w tym agroturystyki;
- 11) rozwój infrastruktury służącej turystyce i rekreacji, w tym urządzenie szlaków rowerowych wraz z miejscami obsługi, urządzenie miejsc służących obsłudze szlaku wodnego (kajakowego) na Łupawie, łowiska specjalne, wytyczenie szlaków pieszych, urządzenie miejsc biwakowych itp.;
- 12) możliwość lokalizacji urządzeń infrastruktury technicznej, w tym o znaczeniu ponadlokalnym;
- 13) rozwój infrastruktury służącej ochronie środowiska (w szczególności dotyczy zbiorczych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków);
- 14) możliwości potencjalne udokumentowania i pozyskiwania surowców kopalnych;
- 15) dla terenów w bezpośrednim sąsiedztwie Łupawy, wskazanych na rysunku studium jako obszary szczególnego zagrożenia powodzią, obowiązuje zakaz zabudowy, z wyjątkami, zgodnie z przepisami szczególnymi;

16) zachowanie, wzmacnianie powiązań ekologicznych i hydrologicznych w pasie korytarza ekologicznego doliny Łupawy, w paśmie łącznikowym Słupia – Łupawa – Łeba oraz w korytarzach lokalnych, poprzez realizację zalesień, ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk, wprowadzanie zieleni krajobrazowej, izolacyjnej, realizację obiektów i urządzeń służących udroźnieniu cieków wodnych, w tym rzeki Łupawy, itp.;

17) wyznaczenie i urządzenie przestrzeni publicznych w jednostkach osadniczych.

II Strefa Centralna - rolnicza

Obejmuje centralną, wysoczyznową część gminy, z rozległymi kompleksami urodzajnych gleb, urozmaiconą kompleksami leśnymi. Obszar strefy charakteryzuje się obecnością licznych ośrodków gospodarczych, stanowiących spuściznę po dawnych gospodarstwach rolnictwa uspołecznionego. Równocześnie jest to obszar bogaty w obiekty dziedzictwa kulturowego, charakteryzuje się występowaniem licznych historycznych założeń pałacowych bądź dworskich z parkami, a także zabudową folwarczną.

Przez strefę, w jej części północnej, przebiega najważniejsze w gminie pasmo komunikacyjne - droga wojewódzka nr 213 relacji Słupsk – Puck. Z kolei, w części południowej, ma swój przebieg nappowietrzna linia elektroenergetyczna 400 kV i planowany jest przebieg gazociągu wysokiego ciśnienia Dn 700 Szczecin – Gdańsk.

Powierzchnię obszaru strefy urozmaicają niewielkie rzeki: Skórzynka, Warblinka, Struga Klęcińska, wyznaczające przebieg korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym. Najcenniejszy pod względem przyrodniczym obszar w strefie, objęty ochroną, stanowi rezerwat przyrody „Torfowisko Pobłockie” (jest to obszar mający znaczenie dla Wspólnoty OZW „Torfowisko Pobłockie” w sieci Natura 2000). Południowa część strefy wyróżnia się znaczącymi zasobami wodnymi (fragment udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 115).

Ze względu na przebieg najważniejszego w gminie pasma komunikacyjnego (droga wojewódzka nr 213), uwzględniając obecny stan zainwestowania i preferencje rozwojowe, w strefie wydziela się dwie podstrefy.

IIA Podstrefa Centralna Północ - rolnicza obejmująca główne pasmo koncentracji procesów rozwojowych

Kierunki, zasady rozwoju:

- 1) wykorzystanie możliwości inwestycyjnych, wspieranie inicjatyw gospodarczych o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym, związanych z położeniem wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 213;
- 2) wielofunkcyjny rozwój ośrodków osadniczych;
- 3) rozwój wsi Główczyce, Klęcina i Klęcinka, jako powiązanych obszarów koncentracji i rozwoju zabudowy i zainwestowania;
- 4) produkcja rolna o charakterze wielokierunkowym, o zróżnicowanej intensywności;
- 5) rozwój zabudowy mieszkaniowej, w tym w formie mieszkaniowej jednorodzinnej; mieszkaniowej z usługami, zabudowy zagrodowej, zabudowy wielorodzinnej, możliwość realizacji budownictwa socjalnego (dotyczy obszarów koncentracji i rozwoju zabudowy i zainwestowania);
- 6) możliwość usług w zakresie obsługi ruchu tranzytowego, w tym realizacja miejsc obsługi podróży przy drodze nr 213;
- 7) rozwój działalności usługowej, produkcyjnej, wspieranie rozwoju firm innowacyjnych, w tym w wyznaczonych obszarach aktywności gospodarczej;
- 8) możliwość lokalizacji zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego;
- 9) rozwój wsi Główczyce jako głównego ośrodka, wyposażonego w jak najszerszy zakres usług na rzecz mieszkańców gminy;

- 10) ochrona zabytków, wykorzystanie możliwości użytkowania i zagospodarowania zabytkowych obiektów i ich otoczenia na cele turystyczne, hotele, zajazdy, jako obiekty użyteczności publicznej, administracji, itp.;
- 11) usługi w zakresie obsługi turystyki i rekreacji itp., w tym obsługa turystyki zmotoryzowanej, rowe-
rowej, rozwój agroturystyki, bazy noclegowej (motel, hotel, pensjonat) i gastronomicznej;
- 12) możliwości lokalizacji urządzeń infrastruktury technicznej, w tym o znaczeniu ponadlokalnym;
- 13) potencjalne możliwości udokumentowania i pozyskiwania surowców kopalnych (piasek, żwir);
- 14) możliwość realizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m²;
- 15) wyznaczenie i urządzenie przestrzeni publicznych w jednostkach osadniczych.

IIb Podstrefa Centralna Południe- rolnicza z funkcjami komplementarnymi

Kierunki, zasady rozwoju:

- 1) produkcja rolna, z ukierunkowaniem na produkcję wysokotowarową;
- 2) rozwój zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej; mieszkaniowej z usługami;
- 3) rozwój działalności usługowej, produkcyjnej, wspieranie rozwoju firm innowacyjnych, w tym inwestycje wymagające znacznych powierzchni, znaczących ilości wody, energochłonne;
- 4) wykorzystanie dużego potencjału przestrzennego dla inicjatyw gospodarczych o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym, zwłaszcza przedsięwzięcia wspomagające rolnictwo i leśnictwo, w tym np. przetwórstwo rolno i leśno-spożywcze, produkcja biopaliw z surowców rolnych i leśnych;
- 5) możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
- 6) możliwość lokalizacji farm wiatrowych, z uwzględnieniem pasm powiązań ekologicznych, z zachowaniem odpowiednich odległości siłowni od zabudowy, w tym mieszkaniowej, dróg, lasów, miejsc ważnych dla ptaków oraz nietoperzy;
- 7) możliwość lokalizacji innych instalacji do pozyskiwania energii odnawialnej, w tym na obszarach przewidzianych do lokalizacji farm wiatrowych;
- 8) rozbudowa istniejących i budowa nowych systemów infrastruktury technicznej, w tym o znaczeniu ponadlokalnym (istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna 400 kV, planowany gazociąg wysokiego ciśnienia Szczecin – Gdańsk, planowane linie kablowe 110 kV, planowany GPZ);
- 9) potencjalne możliwości udokumentowania i pozyskiwania surowców kopalnych (piasek, żwir), obszar badań poszukiwawczych złóż gazu łupkowego;
- 10) ochrona wartości kulturowych, przeciwdziałanie ich degradacji, wykorzystanie możliwości użytkowania i zagospodarowania zabytkowych obiektów i ich otoczenia na cele turystyczne, jako obiekty usługowe, w tym administracyjne, itp.;
- 11) zachowanie, wzmacnianie powiązań ekologicznych i hydrologicznych w korytarzach lokalnych, poprzez realizację zalesień, ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk, wprowadzanie, ochrona zieleni krajobrazowej, izolacyjnej;
- 12) racjonalne wykorzystanie zasobów wód płynących (w tym stawy, małe elektrownie wodne), z zapewnieniem nienaruszalnych przepływów, drożności cieków wodnych, ciągłości powiązań ekologicznych oraz ochrony jakości wód;
- 13) rozwój zainwestowania powiązany z wykorzystaniem zasobów wód podziemnych uwzględniający potrzebę ochrony jakości zasobów wodnych zgromadzonych w obrębie GZWP Nr 115;
- 14) rozwój wsi Stowięcino jako ośrodka wspomagającego ośrodek główny (Główczyce), wyposażonego w szeroki zakres usług na rzecz lokalnej społeczności;
- 15) wyznaczenie i urządzenie przestrzeni publicznych w jednostkach osadniczych.

III Strefa Północno-Wschodnia - zrównoważonego rozwoju i ochrony przyrody

Jest to część gminy wyróżniająca się wysokimi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi, funkcjonowaniem parku narodowego (fragment SPN) i znaczącymi zasobami wodnymi. W całej strefie, dominującą formę użytkowania gruntów stanowią trwałe użytki zielone. Ograniczenia dla zabudowy i zainwestowania wiążą się z występowaniem zagrożenia powodziowego - w dnie doliny Łeby i w rozległym otoczeniu jeziora Łebsko i występowaniem gruntów organicznych, ponadto ograniczenia związane są z przebiegiem odcinków pasm infrastrukturalnych, w tym istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna 400 kV, planowany gazociąg wysokiego ciśnienia Szczecin – Gdańsk.

Granicę północną strefy wyznacza brzeg jeziora Łebsko i odcinek rzeki Pustynki, uchodzącej do ww. jeziora. Na północy strefa obejmuje fragment Niziny Gardnieńskiej, z licznymi bagnami, starorzeczami, obszarami podmokłymi i zatorfionymi. Ta północna część strefy, poza Izbicą i Gacią, stanowi przestrzeń wolną od zabudowy i jest zagospodarowana głównie jako łąki i pastwiska. Równocześnie jest to obszar polderów, ze stacjami pomp i z rozbudowanym systemem kanałów i rowów odwadniających. Część północna obejmuje fragment Słowińskiego Parku Narodowego wraz z otuliną oraz rezerwat przyrody „Bagna Izbickie” wraz z otuliną. Jednocześnie jest to obszar objęty ochroną w ramach sieci Natura 2000, obejmujący Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków OSO „Pobrzeże Słowińskie” i Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty OZW „Ostoja Słowińska” i „Bagna Izbickie”.

W części wschodniej gminy, strefa obejmuje Pradolinę Łeby wraz ze strefą krawędziową, na południu łącznie z fragmentem biegu Rzechcinki – największego dopływu Łeby na obszarze gminy. Podstrefa wyróżnia się znaczącymi, udokumentowanymi zasobami wód podziemnych (GZWP Nr 107 „Pradolina rzeki Łeby”). W jej zasięgu znajdują się miejscowości Cecenowo, Wolinia i Gorzyno, atrakcyjnie położone, wyróżniające się walorami środowiska kulturowego.

Część wschodnia strefy nie jest objęta żadną z wielkoobszarowych form ochrony przyrody, wymaga natomiast ochrony ze względu na udokumentowany zbiornik wód podziemnych - GZWP Nr 107 „Pradolina rzeki Łeby” (wyznaczony Obszar Najwyższej Ochrony i Obszar Wysokiej Ochrony).

Obszar całej strefy, wraz z położonymi w jej granicach miejscowościami, wyróżnia się najwyższymi w skali gminy walorami i predyspozycjami dla rozwoju funkcji turystyczno – wypoczynkowej.

IIIA Podstrefa Wschodnia /Dolina Łeby/

Kierunki, zasady rozwoju:

- 1) zrównoważony rozwój, uwzględniający konieczność ochrony jakościowej wód powierzchniowych i podziemnych, w szczególności GZWP Nr 107;
- 2) koncentracja zainwestowania w jednostkach osadniczych: Cecenowo – z możliwością realizacji usług, związanych z położeniem wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 213;
- 3) obowiązuje zasada wyłączenia z zabudowy obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z przepisami szczególnymi;
- 4) preferowane zrównoważone gospodarcze wykorzystanie gruntów rolnych i leśnych, rolnictwo ekologiczne tradycyjna hodowla zwierząt gospodarskich, ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk trwałych;
- 5) tworzenie infrastruktury umożliwiającej zrównoważony rozwój turystyki, w tym wyznaczanie i urządzenie tras rowerowych, konnych, pieszych, obsługa szlaku wodnego na Łebie, miejsca biwakowe;
- 6) rozwój budownictwa mieszkaniowego, głównie w formie zabudowy jednorodzinnej, zagrodowej, zabudowa o charakterze siedliskowym i rezydencjonalnym, budownictwo ekologiczne, wraz z możliwością rozwoju usług, (dotyczy obszarów koncentracji i rozwoju zabudowy i zainwestowania);
- 7) możliwość przeznaczenia terenów pod zabudowę turystyczno-rekreacyjną w jednostkach osadniczych, w tym tereny rekreacji indywidualnej, rozwój agroturystyki, ponadto ośrodki odnowy i terapii naturalnej, zielone szkoły, hipoterapia, ewentualnie wieloprzestrzenne formy turystyczne, np. pole golfowe (w części wysoczyznowej);

- 8) wykorzystanie nośników energii przyjaznych dla środowiska;
- 9) obszar wskazany do wyłączenia z lokalizacji farm wiatrowych, biogazowni, a także z lokalizacji innych instalacji do produkcji energii odnawialnych stanowiących przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- 10) ograniczenia dla zabudowy w dnie doliny Łeby, w związku z występowaniem zagrożenia powodziowego i niekorzystnych warunków gruntowo-wodnych;
- 11) ochrona obiektów o walorach kulturowych i cennego krajobrazu kulturowego, przeciwdziałanie degradacji walorów, wykorzystanie możliwości użytkowania i zagospodarowania zabytkowych obiektów i ich otoczenia na cele turystyczne, hotele, zajazdy, stacje konne, jako obiekty usługowe, w tym administracyjne, itp.;
- 12) możliwość lokalizacji urządzeń infrastruktury technicznej, w tym o znaczeniu ponadlokalnym;
- 13) możliwości udokumentowania i potencjalnie racjonalnego pozyskiwania kopalin (w szczególności torfu), uwzględniając potrzebę i wymóg minimalizacji ujemnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, w tym wpływu na cenne siedliska, wody powierzchniowe i podziemne;
- 14) renowacja i utrzymanie w dobrym stanie urządzeń melioracji wodnych;
- 15) zachowanie, wzmacnianie powiązań ekologicznych i hydrologicznych w pasie korytarza ekologicznego Pradoliny Redy-Łeby, poprzez ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk, realizację zaleceń w strefie krawędziowej, wprowadzanie, ochrona zieleni krajobrazowej, izolacyjnej.

IIIb Podstrefa Północna /Słowiński Park Narodowy wraz z otoczeniem/

Kierunki, zasady rozwoju:

- 1) zagospodarowanie obszaru w granicach Słowińskiego Parku Narodowego i rezerwatu przyrody „Izbickie Bagna” podporządkowane celom ochrony przyrody i krajobrazu;
- 2) zrównoważony rozwój i zagospodarowanie pozostałych terenów, nie wpływające negatywnie na wartości przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe parku narodowego i rezerwatu oraz nie pogarszające stanu siedlisk cennych przyrodniczo, objętych ochroną w ramach sieci Natura 2000;
- 3) zrównoważone gospodarcze wykorzystanie gruntów rolnych i leśnych, rolnictwo ekologiczne tradycyjna hodowla zwierząt gospodarskich, ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk trwałych (w otoczeniu SPN i rezerwatu przyrody „Izbickie Bagna”);
- 4) obowiązuje zasada wyłączenia z zabudowy obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, zgodnie z przepisami szczególnymi;
- 5) rozwój Izbicy jako głównego ośrodka turystycznego gminy;
- 6) tworzenie infrastruktury umożliwiającej rozwój turystyki, w tym wyznaczanie i urządzenie tras rowerowych, konnych, pieszych, miejsc rekreacji nadwodnej, miejsc widokowych, ewentualnie budowa małej przystani wodnej, plaży nad jeziorem Łebsko, obsługa szlaku wodnego na Łebie;
- 7) możliwość przeznaczenia terenów pod zabudowę turystyczno-rekreacyjną, w tym tereny rekreacji indywidualnej, rozwój agroturystyki, pensjonaty, ośrodki odnowy i terapii naturalnej, zielone szkoły, możliwość lokalizacji ośrodków przyrodniczo-edukacyjnych o zasięgu ponadlokalnym;
- 8) zrównoważony rozwój budownictwa mieszkaniowego, głównie w formie zabudowy jednorodzinnej, zagrodowej, zabudowa o charakterze siedliskowym i rezydencjonalnym, budownictwo ekologiczne, wraz z możliwością usług turystycznych;
- 9) rozwój usług służących turystom i stałym mieszkańcom;
- 10) wykorzystanie nośników energii przyjaznych dla środowiska;
- 11) obszar wskazany do wyłączenia z lokalizacji farm wiatrowych, biogazowni, a także z lokalizacji innych instalacji do produkcji energii odnawialnych stanowiących przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- 12) renowacja i utrzymanie w dobrym stanie urządzeń melioracji wodnych;
- 13) zachowanie, wzmacnianie powiązań przyrodniczych i hydrologicznych o znaczeniu ponadlokalnym (korytarz regionalny Pradolina Redy-Łeby i pasmo łącznikowe pomiędzy Łupawą – Łebą).

2.2. Kierunki zmian w przeznaczaniu terenów

Na terenie gminy Główczyce, jako dominująca, nadal pozostanie funkcja rolnicza. Przestrzeń rolnicza obejmująca użytki rolne niezabudowane, będzie zagospodarowana i użytkowana jako grunty orne, sady, trwałe użytki zielone. Na terenach stanowiących bazę byłych ośrodków społecznej produkcji rolnej, w związku z ich położeniem, stanem zagospodarowania i wyposażenia w infrastrukturę techniczną oraz mając na uwadze rosnące zapotrzebowanie na specjalistyczne usługi w rolnictwie, przewiduje się kontynuację działalności rolniczej, zarówno w formie towarowej produkcji roślinnej i zwierzęcej jak też jej technicznej obsługi. Zakłada się, że większość terenów dawnych ośrodków nie zmieni dotychczasowego, rolniczego charakteru. Możliwe jest wykorzystanie tych terenów i obiektów dla rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego. Część terenów dawnych ośrodków rolnych, zwłaszcza w miejscowościach o dobrej dostępności komunikacyjnej (jak w strefie IIA), a także położonych w miejscowościach i rejonach o dużych walorach rekreacyjnych, może zmienić przeznaczenie: pod funkcję usługową, w tym w zakresie usług turystyki, sportu i rekreacji, bądź produkcyjną nie związaną z rolnictwem. Część terenów posiada zgodę na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne uzyskaną we wcześniej obowiązującym planie gminy.

W zasadzie, nie przewiduje się zmian w przeznaczeniu terenów rolniczych położonych w rejonach szczególnie predysponowanych do wysokotowarowej produkcji rolnej, wskazanych na rysunku Studium (wyjątki dotyczyć mogą w szczególności terenów w Strefie II - Podstrefa Centralna Północ IIA). Możliwe jest natomiast lokalizowanie farm wiatrowych na użytkach rolnych, a także innych obiektów i urządzeń służących produkcji i przesyłowi energii odnawialnej.

Przewiduje się realizację farm wiatrowych w rejonach, na których obowiązują miejscowe plany zagospodarowania, umożliwiające ww. inwestycje, tj. w obrębie geodezyjnym Drzeżewo – Lipno, Żoruchowo, Zgojewo, Żelkowo (planowane farmy wiatrowe „Żoruchowo” i „Drzeżewo I”), w rejonie Wykosowa (planowana farma wiatrowa Drzeżewo III) i w rejonie Przebędowa. Planuje się również lokalizację farmy wiatrowej w rejonie Siodłonia i Będziechowa (Drzeżewo III – przystąpiono do sporządzenia mpzp), ponadto wskazuje się wstępnie na możliwość lokalizacji siłowni w Strefie I Zachodniej - na południe od Żelkowa i w Strefie II Centralnej Rolniczej - Podstrefa Centralna Południe IIB w rejonach: na północ od Warblina, na południe od Wielkiej Wsi, na północ od Podola Wielkiego i na południe od Wolini (szczegółowo – podrozdział 2.11.). We wskazanych wyżej obszarach możliwe jest lokalizowanie innych instalacji do pozyskiwania energii odnawialnej, w szczególności o mocy przekraczającej 100 kW, wymagających stref ochronnych.

W związku ze znaczącymi zasobami wód płynących, przewiduje się możliwość ich energetycznego wykorzystania, w tym w obiektach już istniejących (elektrownie wodne Żelkowo, Drzeżewo, Główczyce), jak również możliwość zrównoważonego rozwoju gospodarki rybackiej na obszarze gminy. Przy przesądzeniach lokalizacyjnych dotyczących nowych obiektów hydroenergetycznych i stawów hodowlanych, przy ustalaniu dopuszczalnej wielkości, intensywności produkcji, wysokości piętrzeń, przeanalizować należy w szczególności położenie i wpływ planowanych obiektów na obszary najcenniejsze przyrodniczo, objęte najwyższym reżimem ochronnym (SPN, rezerваты przyrody, obszary Natura 2000), jak również na potrzebę zachowania powiązań ekologicznych (ciągłość korytarzy ekologicznych) i wymogi w zakresie ochrony jakościowej i ilościowej wód. Inwestycje wiążące się z wykorzystaniem zasobów wodnych nie mogą zmienić stosunków wodnych w granicach SPN.

Przewiduje się zmianę przeznaczenia niektórych gruntów rolnych na cele leśne, w związku z zalesieniami, zaplanowanymi i realizowanymi oraz dodatkowo wskazanymi jako preferowane, na rysunku Studium. Zmiana przeznaczenia dotyczyć powinna w szczególności gruntów rolnych nieprzydatnych rolniczo, a także gruntów rolnych w obrębie lepszych jakościowo gleb, wskazanych do zalesienia ze względu na potrzebę zróżnicowania i wzmocnienia struktury przyrodniczej i umocnienia powiązań ekologicznych (szczegółowo rozdział 2.7).

Zmiana przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne nastąpi w obszarach koncentracji i rozwoju zabudowy i zainwestowania, szczególnie w Strefie II Centralnej Rolniczej – Pod-

strefa IIA położonej wzdłuż najważniejszego pasma komunikacyjnego – drogi nr 213. Będą to zmiany związane z przeznaczeniem terenów pod zabudowę mieszkaniową, produkcyjną, usługową, infrastrukturę techniczną.

Na obszarze gminy zakłada się zwiększenie udziału terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, w tym jednorodzinną, mieszkaniowo-usługową. Zwiększy się powierzchnia terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową. Możliwy jest rozwój zabudowy mieszkaniowej w zróżnicowanych formach: od małych osiedli wiejskich, po zabudowę typu rezydencjonalnego, domy, zabudowę wielorodzinną, w tym socjalną. Rozwój funkcji mieszkaniowej w szczególności dotyczyć będzie terenów wzdłuż drogi nr 213, w tym miejscowości Główny, Kłęczyno, Kłęczyno, Cecenowo, Poblócie, Żelkowo.

Zmiana przeznaczenia terenów pod działalność usługową jest przewidywana zwłaszcza w Strefie II - Podstrefa IIA, w tym w miejscowości gminnej Główny. W tej podstrefie, w paśmie wzdłuż drogi nr 213, w szczególności w rejonie Główny, przewiduje się możliwość realizacji obiektów handlu wielkokubaturowego /powyżej 400 m²/.

Na rysunku Studium wskazano wybrane obszary, dotychczas niezabudowane, jako preferowane do zorganizowanej działalności gospodarczej (produkcyjno-usługowej). Są to tereny w Głównych, Poblóciu, Dargolezie, Szczyrkowicach. Uruchomienie działalności w tych obszarach służyć powinno promocji i aktywizacji gminy i jej mieszkańców. W ramach wskazanych obszarów funkcjonować mogą firmy innowacyjne, integrujące potencjał naukowy z gospodarką. Zakłada się możliwość inwestycji bazujących na lokalnych surowcach rolno-leśnych. Tereny preferowane do inwestycji bazujących na lokalnych surowcach mogą być wykorzystane np. jako miejsca przetwórstwa rolno-leśnego, również jako miejsca lokalizacji inwestycji związanych z zagospodarowaniem biomasy energetycznej rolniczej i leśnej, przy zachowaniu odpowiednich odległości od zabudowy mieszkaniowej (składowanie, produkcja, zbyt biomasy i ewentualnie jej przetwarzanie na cele energetyczne), również jako miejsca produkcji urządzeń i instalacji do produkcji biopaliw.

Tereny działalności gospodarczej produkcyjnej i usługowej, poza obszarami wskazanymi jako preferowane pod te funkcje, mogą być, odpowiednio do potrzeb i podejmowanych inicjatyw gospodarczych, ustalane w obszarach koncentracji i rozwoju zabudowy i zainwestowania, z uwzględnieniem uwarunkowań urbanistycznych, środowiskowych, z odpowiednim wystrefowaniem funkcji. Nie wyklucza się przeznaczenia pod zabudowę usługową, produkcyjną terenów poza ww. obszarami, gdy jest to uzasadnione przestrzennie, zwłaszcza, gdy dotyczyć będzie inwestycji istotnych z punktu widzenia interesu państwa, regionu lub mieszkańców gminy i w przypadku konieczności oddalenia obiektów i urządzeń od terenów zabudowy mieszkaniowej.

Zmiany w przeznaczeniu i użytkowaniu przewiduje się na obszarach i w miejscowościach o wysokich walorach przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych, z predyspozycjami do rozwoju turystyki i rekreacji. Dotyczy to w szczególności Strefy III Zrównoważonego rozwoju i ochrony przyrody (miejscowości Izbica, Cecenowo, Wolinia, Gorzyno), a także miejscowości poza tą Strefą, jak Żelkowo (Strefa I Zachodnia), Wielka Wieś, Stowięcino (Strefa II Centralna). Wskazuje się na możliwość zmiany przeznaczenia terenów pod usługi w zakresie obsługi turystyki - miejsca obsługi podróżnych, w tym turystyki kwalifikowanej, stacje wodne, hotele, pensjonaty, motele, zajazdy, obiekty agroturystyczne, ośrodki hipoterapii, zielone szkoły, SPA, formy wielkoprzestrzenne turystyki, sportu i rekreacji (np. pole golfowe) itp., jak również dla rekreacji indywidualnej i zabudowy typu rezydencjonalnego. W związku z położeniem Słowińskiego Parku Narodowego na obszarze gminy, istnieje możliwość funkcjonowania placówek badawczych i ośrodków edukacyjnych na obszarze Parku i jego otuliny.

Podkreśla się możliwość wykorzystania obiektów zabytkowych – dworów, pałaców wraz z otoczeniem (parki) i infrastrukturą towarzyszącą dla celów turystyki i rekreacji.

Na obszarze gminy przewiduje się rozwój funkcji w zakresie eksploatacji złóż kopalin i możliwość przeznaczenia nowych terenów na cele związane z pozyskaniem surowców naturalnych: torfu, kruszywa i piasku, z wykluczeniem takiej działalności w obszarze Słowińskiego Parku Narodowego.

W związku z udzieloną koncesją i prowadzonymi pracami poszukiwawczo-rozpoznawczymi, potencjalnie istnieje możliwość udokumentowania złóż gazu łupkowego, zwłaszcza w centralnej części gminy. Badania rozpoznawcze są planowane w rejonie Warblina (rysunek Studium).

Zmiana przeznaczenia niektórych obszarów i pasm związana będzie z realizacją obiektów i ciągów infrastrukturalnych (oczyszczalnie ścieków, przepompownie, Główne Punkty Zasilania, strefa kontrolowana wzdłuż gazociągu wysokiego ciśnienia).

Przeznaczenie i zagospodarowanie terenów położonych w granicach Słowińskiego Parku Narodowego podporządkowane będzie wymogom ochrony przyrody i krajobrazu, przy czym wspierane będą inicjatywy związane z turystyczno-rekreacyjnym i edukacyjnym wykorzystaniem walorów Parku, w zakresie nie kolidującym z funkcją ochronną.

Kierunki kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy i przeznaczenia terenów wskazano na załączniku graficznym nr 1.

2.3. Kierunki rozwoju sieci ośrodków osadniczych wraz z infrastrukturą społeczną

Przekształcenia systemu osadniczego gminy przebiegać będą ewolucyjnie, w różnych kierunkach, w zależności od położenia, a także walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych. Przewiduje się utrzymanie się tendencji polegającej na wzroście liczby mieszkańców gminy wyjeżdżających do pracy poza granice kraju, przy czym w dużej części będą to wyjazdy sezonowe, albo na dłuższy okres z pozostawieniem rodzin w miejscu zamieszkania, bądź pobyty całych rodzin, często z zaplanowanym powrotem po latach.

Zakłada się wzrost liczby mieszkańców gminy utrzymujących się z pracy w pobliskich miastach (Słupsk, Lębork) oraz możliwość wzrostu liczby mieszkańców utrzymujących się z usług turystycznych.

Następować będzie wzrost liczby osób w grupie poprodukcyjnej na terenie gminy.

Dla rozwoju sieci osadniczej niezbędne jest:

- 1) rozwój miejsc pracy w miejscu zamieszkania lub w zasięgu dojazdu do miejsca pracy;
- 2) zapewnienie odpowiedniego standardu życia, w tym bogata oferta usług dla ludności w miejscu zamieszkania, w pobliskich ośrodkach osadniczych, w miejscowości gminnej;
- 3) podaż uzbrojonych terenów pod zabudowę mieszkaniową w różnych formach (zabudowa jednorodzinna, zagrodowa, rezydencjonalna, wielorodzinna, socjalna, „drugie domy”);
- 4) poprawa dostępności drogowej;
- 5) uruchomienie nowych terenów zorganizowanej działalności gospodarczej;
- 6) realizacja inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej wpływających na jakość życia mieszkańców;
- 7) upowszechnienie usług teleinformatycznych.

Podstawowy schemat układu osadniczego tworzą wieś gminna Główczyce i grupa wsi rozwojowych, koncentrująca większość mieszkańców gminy: Poblocie, Żoruchowo i Stowięcino oraz Cecenowo, Górzyno, Podole Wielkie, Rumsko, Szczypkowice, Wielka Wieś, Wolinia oraz Żelkowo i Izbica. Obsługę gminy w zakresie funkcji ponadpodstawowych spełniać będą: miasto Słupsk, ośrodek powiatowy oraz Lębork i miasto wojewódzkie Gdańsk.

Głównym ośrodkiem osadniczym w gminie pozostaje miejscowość Główczyce. W studium wskazuje się na następujące preferowane kierunki rozwoju tej miejscowości:

- ośrodek gminny,
- główny ośrodek promocji gminy,
- preferowany rozwój wielofunkcyjny,
- możliwość lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m²,
- rozwój usług rynkowych i nierynkowych, w szczególności: usługi administracji, obsługa biznesu, usługi oświaty, wychowania, kultury, sportu, handlu, zdrowia, sakralne, bankowe, motoryzacyjne itp.,

- wykorzystanie sprzyjających warunków dla lokalizacji obiektów produkcyjnych, ze względu na istniejące i potencjalne tereny inwestycyjne,
- ośrodek usług na rzecz rolnictwa i leśnictwa oraz przedsięwzięć wspomagających rolnictwo i leśnictwo, w tym o zasięgu ponadlokalnym, przetwórstwo rolno-spożywcze, funkcja rolna, produkcja ogrodnicza,
- rozwój budownictwa mieszkaniowego, z preferencją dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- rozwój funkcji obsługi ruchu turystycznego - łącznie z bazą noclegową i żywieniową,
- urządzone przestrzenie publiczne, zwłaszcza w ramach urządzonych terenów sportowo-rekreacyjnych, terenów zieleni parkowej, w tym nad Strugą Główczycką,
- lokalizacja urządzeń infrastruktury technicznej, w tym o znaczeniu ponadlokalnym,
- obszary aktywności gospodarczej, w tym z preferencjami w zakresie agrobiznesu,
- rozwój zabudowy i zainwestowania w kierunku południowym, tj. w kierunku Klęcinka i Klęcina (ze-spolone obszary koncentracji i rozwoju zabudowy i zagospodarowania).

W ramach rozwoju usług oświaty w Główczykach planuje się rozbudowę infrastruktury szkolnej, w tym budowę nowych obiektów, w których będą mogły funkcjonować: szkoła podstawowa, gimnazjum i szkoła ponadgimnazjalna. W ramach opieki nad dziećmi, obok istniejącego przedszkola, pojawić się mogą inne placówki, w tym „domowe” przedszkola, żłobki. Istnieje potrzeba rozszerzenia oferty w zakresie usług zdrowia (nowe punkty apteczne, ośrodek rehabilitacji ruchowej). Możliwa jest lokalizacja domów opieki nad osobami w podeszłym wieku, osobami niepełnosprawnymi (jako miejsca pobytu stałego i miejsca pobytu dziennego).

Ośrodki wspomagające

Ośrodki wspomagające, wyposażone w usługi z zakresu podstawowych dla ludności, to Żelkowo, Poblocie i Stowięcino.

Ośrodki te powinny koncentrować możliwie pełny zestaw usług publicznych jak: usługi oświaty i wychowania związane z dziećmi i młodzieżą, kościół, świetlica wiejska, boisko sportowe, a także elementarny zestaw innych usług jak handel i gastronomia, rzemiosło usługowe. W tych wsiach wskazane są również preferencje dla lokalizacji usług z zakresu obsługi rolnictwa, wytwórczości i drobnego przemysłu i rzemiosła, a także obsługi ruchu turystycznego.

Zgodnie z powyższym, wskazuje się następujące kierunki rozwoju ww. miejscowości:

- ośrodki usług oświaty i wychowania, kultury, sportu i rekreacji, zdrowia,
- ośrodki rozwoju komercyjnych funkcji usługowych związanych z obsługą ludności (w tym handel, gastronomia) i funkcji produkcyjnych; będą to w szczególności Żelkowo i Poblocie - w związku z położeniem wzdłuż przebiegu drogi wojewódzkiej nr 213,
- ośrodki usług turystycznych, w tym rozwoju agroturystyki, obsługi turystyki pieszej, rowerowej, zmotoryzowanej, a także wodnej – Żelkowo (obsługa szlaku kajakowego na Łupawie, wskazana stacja wodna),
- rozwój zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej, ekstensywnej o charakterze siedliskowym i rezydencjonalnym,
- tereny pod budownictwo letniskowe, drugie domy (preferowane w Żelkowie, Stowięcinie),
- przestrzenie publiczne, integrujące lokalną społeczność i zwiększające atrakcyjność turystyczną i pozytywnie wpływające na wizerunek wsi, w ramach terenów zieleni parkowej, otoczenia kościołów, terenów sportowo-rekreacyjnych,
- wykorzystanie terenów i infrastruktury dawnych ośrodków produkcji rolnej do różnorodnych inicjatyw gospodarczych i tworzenia oferty inwestycyjnej gminy,
- lokalizacja urządzeń infrastruktury technicznej, w tym o znaczeniu ponadlokalnym,

- ochrona cennych historycznych zespołów pałacowo- i dworsko-parkowych i innych obiektów zabytkowych, połączona z możliwością ich zagospodarowania i wykorzystania na cele usług, w szczególności: turystycznych, kultury, oświaty i wychowania, opieki, administracji,
- Żelkowo – ośrodek z możliwością rozwoju rybactwa i energetyki wodnej,
- Pobłocie, Stowięcino – ośrodek z możliwością rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego, ośrodek agrobiznesu.

W ramach opieki nad dziećmi, wskazane jest uruchomienie przedszkoli w szczególności w Stowięcinie, Żelkowie (również możliwe w formie „domowych” przedszkoli), ewentualnie żłobków. Usługi zdrowia mogą być poszerzone o nowe punkty apteczne, ośrodek rehabilitacji ruchowej.

Ośrodki uzupełniające

Ośrodki uzupełniające stanowią miejscowości o znaczącym potencjale, przy uwzględnieniu takich kryteriów, jak: liczba ludności, dostępność komunikacyjna, obecność terenów dawnych ośrodków rolnictwa uspołecznionego, atrakcyjne położenie geograficzne, walory kulturowe związane z lokalizacją historycznych zespołów dworsko- bądź pałacowo-parkowych. Jako ośrodki uzupełniające wskazuje się: *Cecenowo, Gorzyno, Klęcino, Podole Wielkie, Rzuszcze, Rumsko, Szczyrkowice, Wielką Wieś, Wolinę, Żoruchowo* oraz Izbicę. Ostatnia z wymienionych miejscowości – Izbica, stanowi równocześnie główny ośrodek rozwoju turystyki. Z kolei miejscowość Klęcino to ośrodek funkcjonalnie powiązany z miejscowością Główczyce.

Potencjał tych miejscowości wskazuje na ich rozwój, możliwy również w zakresie usług podstawowych, w szczególności handlu, oświaty i wychowania, kultury, sportu, turystyki i rekreacji oraz funkcji komplementarnych. Szczególnie istotne dla ośrodków wyżej wymienianych jest wykorzystanie terenów i infrastruktury dawnych ośrodków produkcji rolnej do różnorodnych inicjatyw gospodarczych i tworzenia oferty inwestycyjnej gminy. Jednocześnie podkreśla się potrzebę ochrony, a w wielu przypadkach rewaloryzacji zaniedbanych, cennych historycznie i architektonicznie założeń i obiektów, w szczególności zespołów pałacowo- i dworsko-parkowych a następnie możliwość ich zagospodarowania i wykorzystania na cele usług w zakresie turystyki, kultury, oświaty i wychowania, opieki, zdrowia oraz usług z zakresu administracji, itp. Są to miejscowości z możliwością rozwoju zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej, a także zabudowy o charakterze rezydencjonalnym, zabudowy rekreacyjnej, lokalizacji tzw. „drugich domów”.

Dla ww. ośrodków kierunkiem pożądanym i realizowanym jest wyznaczanie i odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni publicznych, integrujących lokalną społeczność oraz zwiększających atrakcyjność i pozytywnie wpływające na wizerunek wsi.

Ośrodki podstawowe i pozostałe

Do ośrodków podstawowych na terenie gminy zaliczono następujące miejscowości: Będziechowo, Choćmirowo, Choćmirówko, Ciemino, Dargoleza, Drzezewo, Równo, Zgojewo, Warblino, Skórzyno, Siodłonie, oraz Wykosowo.

Aktywizacja części z wymienionych ośrodków wiąże się, jak w przypadku wcześniej wymienianych, z możliwością wykorzystania zasobu i odpowiedniego zagospodarowania terenów dawnych ośrodków produkcji rolnej wraz z wykorzystaniem walorów związanych z obecnością cennych historycznych zespołów i obiektów. W miejscowościach, jak wyżej, generalnie preferowany jest rozwój zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy mieszkaniowej, pełniącej funkcję „drugich domów”.

Ośrodki pozostałe stanowiące jednostki elementarne: Będzimirz, Czarny Młyn, Dochówko, Gać, Gorzysław, Gostkowo, Klęcinko, Kokoszki, Lipno, Michałowo, Murowaniec, Następowo, Olszewko, Pękalin, Przebędowo Słupskie, Rówienko, Rzuski Las, Szelewo, Święcino, Zawada, Zgierz, Zgojewko. W tych miejscowościach preferowany jest rozwój zabudowy zagrodowej i ewentualnie zabudowy mieszkaniowej pełniącej funkcję „drugich domów”.

Kierunki rozwoju sieci osadniczej przedstawiono na załączniku graficznym nr 2.

2.4. Kierunki rozwoju funkcji mieszkaniowej

W celu poprawy warunków życia mieszkańców gminy Główczyce oraz stworzenia oferty dla ludności spoza obszaru gminy, przewiduje się stopniowy rozwój budownictwa mieszkaniowego na terenie gminy.

Funkcja mieszkaniowa może być rozwijana w zróżnicowanych formach: budynki mieszkalne w gospodarstwach rolnych, leśnych, rybackich, budynki mieszkalne jednorodzinne w ramach samodzielnej funkcji, w tym skupione w małych zespołach zabudowy mieszkaniowej, osiedlach domów jednorodzinnych, budynki mieszkalne w zabudowie o charakterze rezydencjonalnym, również w ramach tzw. drugich domów, budynki wielorodzinne, budynki socjalne, budynki mieszkalne i mieszkania związane z prowadzoną działalnością.

Na terenie gminy preferuje się rozwój zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w szczególności w ramach zabudowy zagrodowej i osiedlowej wiejskiej. Dopuszcza się również rozwój zabudowy wielorodzinnej, zasadniczo w miejscowościach, w których zabudowa ta już występuje. Rozwój budownictwa socjalnego preferuje się w miejscowościach: Główczyce, Szczypkowice, Skórzyno.

W ramach rozwoju funkcji mieszkaniowej, przewiduje się zwiększenie udziału terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, zagrodową, mieszaną (mieszkaniowo-usługową), oraz innych terenów, dla których dopuszcza się funkcję mieszkaniową, przede wszystkim jako związaną z prowadzoną działalnością, w obszarach koncentracji i rozwoju zabudowy wskazanych na rysunku Studium. Poza wyznaczonymi obszarami, funkcja mieszkaniowa może być realizowana uzupełniająco, na działkach zabudowanych i w ich sąsiedztwie, a także w ramach istniejącej i planowanej zabudowy zagrodowej. Wyjątkowo, gdy uzasadniona będzie lokalizacja terenów zabudowy usługowej i produkcyjnej również poza obszarami koncentracji i rozwoju zabudowy (np. terenów związanych z obsługą turystyki), o możliwości realizacji obiektów mieszkaniowych w tych terenach przesądzać powinna ocena uciążliwości i zagrożeń związanych z planowaną działalnością.

W większości miejscowości lokalizacja nowej zabudowy mieszkaniowej będzie się koncentrować w obrębie i w pobliżu istniejących siedlisk (zakłada się rodzinny model gospodarstwa rolnego, rodziny wielopokoleniowe). Nowe działki budowlane w pierwszej kolejności powinny uzupełniać strukturę terenów zabudowanych w istniejących wsiach, na terenach wyposażonych w podstawową infrastrukturę techniczną (woda, prąd, kanalizacja sanitarna). Należy wykluczać lokalizację pojedynczej lub rozdrobnionej zabudowy mieszkaniowej w sposób wywołujący nowe potrzeby co do inwestycji w zakresie infrastruktury.

W celu spójnego, kompleksowego, niekolidującego z innymi funkcjami, ustalenia przeznaczenia terenów pod rozwój funkcji mieszkaniowej, niezbędne jest sukcesywne sporządzanie planów miejscowych dla poszczególnych miejscowości. W konsekwencji umożliwi to przygotowanie odpowiedniej oferty terenów mieszkaniowych.

Dla miejscowości Główczyce obowiązuje plan miejscowy, w którym przewidziano rozwój funkcji mieszkaniowej: w uzupełnieniu terenów istniejącej zabudowy i na terenach dotychczas niezabudowanych; w formie jednorodzinnej, mieszanej i wielorodzinnej, również z uzupełnieniem funkcją usługową. Funkcję mieszkaniową dopuszcza się również na terenach o podstawowym usługowo-produkcyjnym przeznaczeniu oraz na terenach przewidzianych do dalszego użytkowania jako grunty rolne oraz przeznaczonych pod gospodarstwa produkcyjne ogrodniczo-warzywnicze i sadownicze.

W Studium zakłada się możliwość zwiększenia terenów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowości gminnej, w tym zwiększenia oferty terenów, na których może być realizowana funkcja mieszkaniowa.

Obowiązujący plan miejscowy dla miejscowości Izbica wskazuje na rozwój funkcji mieszkaniowej w obrębie wsi, w rejonie istniejącej zabudowy i w jej najbliższym otoczeniu, gdzie ustalono tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z towarzyszeniem usług. Plan umożliwi rozwój funkcji mieszkaniowej również w innych terenach przeznaczonych pod zabudowę (na terenach zabudowy usługowej, głównie w zakresie sportu i rekreacji i obsługi ruchu turystycznego), w związku z ustaleniem, że

dopuszcza się wprowadzenie funkcji uzupełniających dla funkcji podstawowej na terenach zabudowy usługowej, głównie w zakresie sportu i rekreacji i obsługi ruchu turystycznego, bez zmiany generalnego charakteru zagospodarowania oraz warunków ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego. W Studium wskazano na pewne możliwości wyznaczenia dodatkowych terenów pod zabudowę, w tym mieszkaniową w tej miejscowości. Jednakże oferta terenów przeznaczonych pod zabudowę jest tu ograniczona, ze względu na położenie w rejonie szczególnego zagrożenia powodzią oraz wymogi związane z ochroną walorów przyrodniczo-krajobrazowych, zwłaszcza Słowińskiego Parku Narodowego i Jeziora Łebsko, w bezpośrednim sąsiedztwie wsi.

Na terenie gminy, ograniczenia dla lokalizacji funkcji mieszkaniowej związane są z planowanymi inwestycjami w zakresie energetyki wiatrowej.

W celu rozwoju budownictwa mieszkaniowego na terenie gminy Głównyca wskazana jest zorganizowana działalność inwestycyjna deweloperów. Gmina natomiast powinna występować w roli inicjatora procesu inwestycyjnego przez opracowanie planów miejscowych, działania w celu pozyskania gruntów pod działki budowlane. Ważna jest również promocja walorów (w szczególności kulturowych, przyrodniczo-krajobrazowych, rekreacyjnych) oraz reklama miejscowości i terenów przeznaczonych pod zabudowę, jako atrakcyjnych miejsc zamieszkania, również w ramach „drugich domów”, „rezydencji”, skierowana zarówno do mieszkańców gminy, jak i osób z zewnątrz, w tym mieszkańców Słupska i Lęborka.

2.5. Kierunki rozwoju funkcji gospodarczych

Dominującą funkcją gospodarczą gminy pozostanie funkcja rolna, obok której zakłada się rozwój gospodarczych funkcji komplementarnych. Rozwój gminy Głównyca wiąże się z możliwością wykorzystania na cele gospodarcze terenów i infrastruktury dawnych ośrodków uspołecznionej produkcji rolnej, znajdujących się w wielu wsiach na terenie gminy. Na terenach dawnych ośrodków, obok możliwości kontynuacji produkcji rolnej i obsługi rolnictwa, przewiduje się możliwość lokalizacji zakładów przetwórstwa rolno- i leśno-spożywczego, a także budowę i wykorzystanie obiektów pod funkcje usługowe i produkcyjne, nie związane z rolnictwem.

Na terenie gminy przewiduje się możliwość uruchomienia nowych obszarów zorganizowanej działalności gospodarczej, w tym wskazanych na rysunku Studium (Głównyca, Pobłocie, Dargoleza, Szczyrkowice). Tereny te mogą funkcjonować np. jako ministrefy ekonomiczne, obszary działalności firm innowacyjnych i rozwoju nowoczesnych branż gospodarki. Mogą być preferowane do inwestycji bazujących na lokalnych surowcach rolnych i leśnych, jak przetwórnice, a w przypadku braku przeciwwskazań związanych z ujemnym wpływem na środowisko i zdrowie ludzi - miejsca składowania, produkcji, zbytu i przetwarzania biomasy rolniczej i leśnej na cele energetyczne (biorafinerie, biogazownie, przetwórnice słomy i drewna itp.). Mogą również służyć jako miejsca produkcji urządzeń i instalacji do produkcji biopaliw stałych, płynnych i gazowych.

Miejsca związane z aktywnością gospodarczą w zakresie rolnictwa mogą być promowane jako centra agrobiznesu.

Przeznaczenie terenów wskazanych w Studium jako obszary zorganizowanej działalności gospodarczej nie zawsze musi się wiązać z produkcją. Alternatywnie, część wskazanych obszarów, zwłaszcza wzdłuż drogi nr 213, może funkcjonować jako obszary zabudowy usługowej, w tym w zakresie handlu, również wielkokubaturowego, jako miejsca kompleksowej obsługi podróżnych, zwłaszcza turystów.

Na terenie gminy przewiduje się rozwój, wzbogacenie oferty świadczonych usług, również komercyjnych, zwłaszcza w zakresie obsługi ludności i usług związanych z obsługą turystyki. Zakłada się rozwój usług handlu, z możliwością handlu wielkokubaturowego /obiekty powyżej 400 m²/ - wzdłuż drogi DW 213, w rejonie Głównyc, urządzenie miejsc obsługi podróżnych, łącznie z bazą noclegową i gastronomiczną.

Zakłada się rozwój gospodarki turystycznej, przez stworzenie infrastruktury służącej turystyce i rekreacji, bazy wypoczynkowej, noclegowej, gastronomicznej oraz punktów obsługi turystyki kwalifikowanej (wodnej, rowerowej). *Dotychczas funkcja turystyczna nie pełniła znaczącej roli w gospodarce*

gminy, pomimo bezpośredniego sąsiedztwa atrakcji turystycznych najwyższej rangi, do których zalicza się Słowiński Park Narodowy.

W celu aktywizacji gospodarczej, gmina powinna dążyć do powiększanie zasobu gruntów komunalnych. Pozyskanie gruntów pozwoli na stworzenie atrakcyjnej oferty inwestycyjnej, przyciągnięcie i możliwość wyboru inwestorów strategicznych dla gminy. Powiększanie zasobu gruntów komunalnych, jako działanie kierunkowe umożliwia Ustawa o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa¹, zgodnie z którą, mienie znajdujące się w Zasobie AWRSP, które nie zostało zagospodarowane Agencja Nieruchomości Rolnych może przeznaczyć na inne cele m.in. nieodpłatnie przekazać nieruchomości na własność gminie na cele związane z inwestycjami infrastrukturalnymi służącymi wykonywaniu zadań własnych gminy².

2.6. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Ustala się następujące, generalne zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

- 1) racjonalne użytkowanie i gospodarowanie w przestrzeni rolniczej nie naruszające stabilności środowiska;
- 2) harmonijne współistnienie funkcji rolnej z funkcjami komplementarnymi o charakterze nierolniczym, w tym w szczególności z funkcją osadniczą;
- 3) optymalne wykorzystanie potencjału produkcyjnego przestrzeni rolniczej dla różnych form rolnictwa i harmonijna koegzystencja gospodarstw wysokotowarowych, tradycyjnych i ekologicznych bez wzajemnego pogarszania warunków do gospodarowania.

Zgodnie z powyżej przyjętymi zasadami, ustala się następujące kierunki kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

- 1) utrzymanie funkcji rolnej, jako dominującej funkcji gospodarczej gminy;
- 2) działania na rzecz wielofunkcyjnego rozwoju wsi i rolnictwa poprzez rozwój funkcji komplementarnych;
- 3) wykorzystanie terenów byłych państwowych ośrodków rolnych/rybackich dla dalszego rozwoju funkcji rolniczej/rybackiej oraz funkcji komplementarnych;
- 4) sukcesywna poprawa struktury jakościowej gleb poprzez zalesianie gruntów marginalnych;
- 5) stopniowa poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych;
- 6) promowanie tradycyjnego chowu zwierząt gospodarskich na trwałych użytkach zielonych;
- 7) promocja produkcji i przetwórstwa żywności ekologicznej;
- 8) rozwój lokalnych rynków zbytu oraz przetwórstwa surowców rolnych;
- 9) harmonijna koegzystencja funkcji rolniczej (hodowlanej) z funkcją ochronną na obszarach trwałych użytków zielonych położonych w otulinach SPN i rezerwatu przyrody Bagna Izbićkie.

Na obszarze gminy Główczyce niezbędne są działania na rzecz promowania modelu tzw. rolnictwa wielofunkcyjnego, w którym w gospodarstwach, obok produkcji żywności, prowadzone będą działania na rzecz ochrony środowiska i zachowania wiejskiego krajobrazu oraz podejmowane dodatkowe działania nakierowane na dywersyfikację działalności rolniczej, jak np. produkcja ekologiczna, produkcja miodu pszczelego, uprawa ziół, rozwój agro - i ekoturystyki, uprawa roślin energetycznych.

Dominującą funkcją gospodarczą gminy pozostanie funkcja rolna, obok której zakłada się rozwój gospodarczych funkcji komplementarnych. Preferuje się rozwój działalności w zakresie technicznej obsługi rolnictwa, przetwórstwa rolnego i leśnego, w tym przetwórstwa biomasy rolniczej i leśnej dla potrzeb rozwoju energetyki odnawialnej, rzemiosła produkcyjnego oraz usług na rzecz rolnictwa i ludności.

Ze względu na korzystne położenie i dobrą dostępność komunikacyjną, a także potencjał wynikający z istniejących obiektów kubaturowych, w Główczykach, Żoruchowie, Rumsku, Stowięcinie oraz

¹ Ustawa z 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa - tekst jednolity Dz.U. z 2004.Nr 208 poz.2128. ze zm. (art. 24, ust. 5.1.).

² Ustawa z 1990 r. o samorządzie gminnym Dz.U. 1990. Nr 16 poz. 95 ze zm. (art. 7. ust. 1.).

Pobłociu i Wielkiej Wsi powinny się koncentrować funkcje komercyjne związane z obsługą rolnictwa oraz przetwórstwem rolno – spożywczym czy innymi gałęziami drobnego przemysłu. Zakłada się również lokalizację tego typu zagospodarowania wzdłuż głównych tras komunikacyjnych, w szczególności przy drodze wojewódzkiej DW 213 relacji Słupsk – Wicko – Celbowo.

Potencjalnymi ośrodkami produkcji rolnej i usług z zakresu obsługi rolnictwa są zespoły zabudowy pozostałe po przedwojennych gospodarstwach wielkoobszarowych, później zarządzanych przez PGRy i spółdzielnie rolnicze. Procesy prywatyzacyjne nieruchomości rolnych SP przeważnie utrwaliły dawną wielkoprzestrzenną strukturę gospodarstw rolnych. Większość z nich stanowi obecnie odrębne, wysokotowarowe i wielkoobszarowe gospodarstwa rolne, głównie roślinne. W zespołach tych przewiduje się kontynuację produkcji rolnej wraz z obsługą rolnictwa, z możliwością świadczenia usług na rzecz innych gospodarstw rolnych. Proponuje się również lokalizację zakładów przetwórstwa rolno- i leśno-spożywczego, a także dopuszcza się budowę obiektów usługowych i przemysłowych nie związanych z rolnictwem, nie powodujących konfliktów z działalnością podstawową. Na rysunku Studium zespoły te oznaczono, jako - obszary z możliwością rolniczej i pozarolniczej działalności gospodarczej, /byłe ośrodki uspołecznionej produkcji rolnej i rybackiej/.

Zakłada się funkcjonowanie trzech form rolnictwa: intensywnego rolnictwa wysokotowarowego typu rynkowego, zrównoważonego rolnictwa tradycyjnego i rolnictwa ekologicznego. W stosunku do wielkoobszarowych gospodarstw wysokotowarowych przewiduje się utrzymanie roślinnego kierunku produkcji. Warunki przyrodnicze predestynują obszar gminy do uprawy roślin jadalnych i roślin energetycznych. Istotnym aspektem jest tutaj zachowanie rozsądnych proporcji pomiędzy wielkością obszaru przeznaczanego pod uprawy roślin żywnościowych i nieżywnościowych oraz racjonalne, bezpieczne dla środowiska technologie i formy ich uprawy.

W przestrzeni rolniczej gminy zakłada się funkcjonowanie dużych i bardzo dużych gospodarstw produkujących wyłącznie lub głównie na rynek obok dość licznych małych i średnich tradycyjnych gospodarstw rodzinnych, produkujących żywność i paszę głównie na własne potrzeby. W nadchodzącym okresie przewiduje się równocześnie zmiany własnościowe, polegające na stopniowym przechodzeniu ziemi z części najstarszych ekonomicznie gospodarstw do gospodarstw silniejszych.

Warunki naturalne – duże kompleksy użytków zielonych - predestynują gminę do ukierunkowania produkcji rolnej na chów bydła. Tradycyjny chów zwierząt przewiduje się na terenach o silnych tradycjach i dużej liczbie gospodarstw hodowlanych. Niezbędne są działania ze strony Gminy i organów ochrony przyrody w kierunku pogodzenia działalności gospodarczej rolników - hodowców bydła z Ciemina, Zgierza, Rzuszcza, Izbicy, Lisiej Góry z ochroną rezerwatu Bagna Izbickie i SPN. Niekonfliktowa koegzystencja obu tych funkcji jest możliwa, wymaga jednak rozważenia możliwości i podjęcia działań w zakresie przebudowy istniejącego systemu melioracyjnego, w szczególności w rejonie rezerwatu i jego otuliny.

Obok ogólnie dobrych warunków agroekologicznych niektóre rejony gminy mają szczególne pre-dyspozycje dla produkcji żywności ekologicznej: odpowiednie ukształtowanie terenu oraz istnienie wyodrębnionych enklaw użytków rolnych otoczonych lasami, co zapewni niezbędną izolację stref rolnictwa ekologicznego od terenów sąsiednich. Produkcja zdrowej żywności może się rozwijać przede wszystkim w całej Strefie III, w północnej części: Strefy I i w północnej części Podstrefy IIA. Rozwój rolnictwa ekologicznego proponuje się w małych i średnich gospodarstwach rodzinnych, szczególnie na terenach o dużych walorach przyrodniczych, tj. na terenach Natura 2000, w obrębie korytarzy ekologicznych itp. Niezbędne będzie ponadto wsparcie gospodarstw na rzecz działań dostosowujących je do wymagań ochrony środowiska oraz upowszechnianie Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych. Przewiduje się także pełniejsze wykorzystanie potencjału gminy w zakresie rozwoju gospodarki agroturystycznej.

Na terenie byłego ośrodka intensywnej produkcji ryb w Żelkowie istnieje możliwość kontynuacji hodowli ryb o zróżnicowanej intensywności, pod warunkiem spełnienia wymagań weterynaryjno-sanitarnych i ochrony środowiska. Dopuszcza się także inną działalność gospodarczą, z uwzględnieniem wymogów ochronnych środowiska.

Niezbędne są działania mające na celu stworzenie dogodnych warunków dla rozwoju lokalnych rynków zbytu oraz przetwórstwa lokalnych surowców rolnych. Ważne jest budowanie powiązań między producentami rolnymi i przetwórstwem, promocja i reklama wytworzonych produktów.

2.7. Kierunki i zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej

Ustala się następujące, generalne zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej:

- 1) powszechna ochrona lasów;
- 2) zwiększenie powierzchni leśnej;
- 3) ciągłość i zrównoważone wykorzystanie wszystkich funkcji lasów;
- 4) wyłączenie funkcji produkcyjnej lasów w granicach SPN i rezerwatów przyrody.

Zgodnie z powyżej przyjętymi zasadami, ustala się następujące kierunki kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej na terenie gminy Głównyzyce:

- 1) prowadzenie czynności gospodarczych, produkcja surowca drzewnego zgodnie z planami urządzania lasów dla Nadleśnictw: Damnica, Lębork i Ustka oraz zgodnie z uproszczonymi planami urządzania dla lasów stanowiących lasy prywatne;
- 2) wzmocnienie funkcji ekologicznej i środowiskowej lasów (działania w kierunku zwiększenia naturalności i stabilności ekosystemów leśnych);
- 3) wzmocnienie odporności biologicznej lasów i ich żywotności;
- 4) realizacja zalesień;
- 5) przeciwdziałanie degradacji gleb hydrogenicznych w wyniku odwodnienia torfowisk różnych typów, borów i brzezin bagiennych;
- 6) przeciwdziałanie erozji gleb leśnych na obszarach o urozmaiconej rzeźbie terenu - w tym erozji zrywkowej, erozji związanej z uprawami leśnymi;
- 7) realizowanie poprawy zgodności drzewostanów z siedliskiem poprzez:
  - a) odnawianie i zalesianie gatunkami zgodnymi z typem gospodarczym drzewostanu,
  - b) przebudowę drzewostanu,
  - c) preferowanie w poprawkach i uzupełnieniach gatunków zgodnych z gospodarczym typem drzewostanu,
  - d) wykonanie cięć pielęgnacyjnych w sposób eliminujący gatunki niezgodne z gospodarczym typem drzewostanu i poprawiający warunki wzrostu gatunkom zgodnym,
  - e) ograniczenie odwodnienia podmokłych obszarów leśnych i pozostawienie ich do odnawiania samosiewem, bez przestrzegania składu gatunkowego i używania ciężkiego sprzętu,
  - f) dążenie do utrzymania śródleśnych cieków i zbiorników wodnych, retencjonowania wody w rowach melioracyjnych bez odpływu,
  - g) ustalanie przebiegu granicy polno-leśnej i przejmowanie gruntów do zalesień,
  - h) utrzymanie istniejącej strefy ekotonowej i kształtowanie w miejscach jej pozbawionych przez zamykanie dostępu do wnętrza lasu na obrzeżach wzdłuż dróg, szlaków turystycznych, cieków poprzez sadzenie odpowiednich gatunków drzew i krzewów, pozostawianie runa,
  - i) zachowanie różnorodności przyrodniczej lasów na różnych poziomach: ekosystemu (wykorzystywanie mikrosiedlisk), gatunkowej (struktura gatunkowa drzewostanu, warstwy krzewów, runa), genowej (regionalizacja materiału siewnego), krajobrazowej (nie zalesianie wszystkiego – łąk, bagien, mokradeł i polanek, kształtowanie łagodnego przebiegu granicy lasu);
- 8) w miarę możliwości lasów nadawanie niektórym obszarom leśnym charakteru wielofunkcyjnego; korelacja funkcji produkcyjnych lasów z funkcjami społecznymi (turystyka i rekreacja; umożliwienie rekreacyjnego wykorzystania lasów poprzez wyznaczenie i urządzenie miejsc wypoczynku, miejsc widokowych, miejsc postoju, śródleśnych szlaków rekreacyjnych pieszych, konnych, rowerowych);
- 9) prowadzenie zrównoważonej gospodarki łowieckiej;
- 10) stosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych, organizacyjnych zabezpieczających lasy przed nadmierną presją turystyczną.

W przestrzeni leśnej zakłada się prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, zmierzającej do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe

zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji, bez szkody dla innych ekosystemów.

Gospodarka leśna w lasach położonych na terenie rezerwatów przyrody i wchodzących w skład SPN powinna być prowadzona według zasad określonych w przepisach o ochronie przyrody.

Gospodarka leśna w lasach wpisanych do rejestru zabytków i w lasach, na terenie których znajdują się zabytki archeologiczne wpisane do rejestru zabytków, prowadzona jest w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, z uwzględnieniem przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

W zakresie zalesień, potrzeby i preferencje zalesieniowe gminy Główczyce zgodnie z Krajowym Programem Zwiększania Lesistości (KPZL) należą do stosunkowo niskich. W związku z wcześniej określonymi kierunkami, zakłada się kontynuację działań związanych z zalesieniami gruntów rolnych na terenie gminy. *Do zalesienia mogą być przeznaczane zgodnie z ustawą³ – nieużytki, grunty rolne nieprzydatne do produkcji rolnej i nieużytkowane rolniczo oraz inne grunty nadające się do zalesienia, przede wszystkim w strefach źródłiskowych, na wododziałach, wzdłuż brzegów rzek i na obrzeżach jezior i zbiorników wodnych, lotne piaski i wydmy piaszczyste, strome zbocza i urwiska, tereny po wyeksploatowanym torfie, piasku itp. Poza gruntami najniższych klas bonitacyjnych, w szczególności sąsiadujących z istniejącymi kompleksami leśnymi, położonych na terenach narażonych na erozję, dopuszcza się także zalesianie gleb wyższych klas położonych śródleśnie lub marginalnie w stosunku do ośrodków produkcyjnych i siedlisk rolniczych, gleb okresowo zbyt suchych, zdegradowanych itp. przewiduje się zalesienia gruntów rolniczych, których zalesienie mogłoby wzmocnić ośnowę ekologiczną gminy, zwiększyć jej różnorodność biologiczną. Na terenie osnowy ekologicznej gminy proces zalesiania winien w ograniczonym stopniu zmierzać do wprowadzania lasów gospodarczych na rzecz inicjowania i wspierania sukcesji naturalnej lasów i zadrzewień.* Przy zalesieniach ważna jest optymalna ocena potencjału siedlisk, określenie typu przyszłego zbiorowiska leśnego oraz jego funkcji i stosownie do tego właściwy dobór gatunków sadzonek.

Zalesienia należy planować, uwzględniając potrzebę łączenia małych kompleksów, nadawania im zwartej kształtu, wyrównania linii brzegowej lasu i potrzebę kształtowania stref ekotonowych na zalesianych terenach. Należy zachować odpowiednie odległości od dróg, linii kolejowej, budynków (minimum 20 m), napowietrznych linii elektroenergetycznych (w tym 2x5m od linii 15 kV), rowów oraz pozostawiać bez dolesień nieużytki o charakterze zarastających oczek wodnych, mokradeł i podmokłości, łąki w dolinach rzecznych. Należy uwzględnić system sieci drenarskiej i rowów melioracyjnych – obowiązuje ochrona istniejących urządzeń melioracji wodnych /zalesienie po uzgodnieniu z właściwym zarządcą melioracji i urządzeń wodnych/. Zalesienia w strefach ochrony archeologicznej należy uzgadniać z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Z zalesień należy odpowiednio wykluczać OZW Natura 2000.

Do zalesienia i zadrzewienia nie należy przeznaczać terenów przewidzianych do lokalizacji elektrowni wiatrowych i terenów w ich otoczeniu, łącznie z drogami dojazdowymi do siłowni. Tereny te powinny pozostać otwarte i zagospodarowane w sposób, który nie będzie zwiększał ich atrakcyjności dla zwierząt (ptaków i nietoperzy).

W przypadku powierzchni położonych na obrzeżach stref ochronnych od farm wiatrowych, możliwość zalesienia i przeklasyfikowania gruntów rolnych na las, powinna być każdorazowo przeanalizowana pod kątem potrzeby ograniczenia potencjalnych konfliktów siłowni z awifauną i nietoperzami. Niezbędne jest zachowanie odpowiedniej odległości pomiędzy siłowniami wiatrowymi a potencjalnymi powierzchniami leśnymi (wskazane minimum 200 m, jak w odniesieniu do istniejących zwartych kompleksów leśnych).

Kierunki rozwoju rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej przedstawiono na załączniku graficznym nr 3.

³ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o lasach (Dz.U. 2011 nr 12 poz. 59)

2.8. Kierunki rozwoju turystyki, sportu i rekreacji

Ze względu na położenie: w pobliżu brzegu Bałtyku, w bezpośrednim sąsiedztwie i w pobliżu Słowińskiego Parku Narodowego i nad brzegiem jeziora Łebsko, w ciągu regionalnego szlaku komunikacyjnego DW 213 i międzynarodowego szlaku rowerowego R10, nad rzeką Łupawą i Łebą, w rejonie o dużej atrakcyjności krajobrazowej, ze znaczącym udziałem lasów, przewiduje się rozwój turystyki, sportu i rekreacji na obszarze gminy Główny. Potencjał przyrodniczy, krajobrazowy, bogactwo kulturowe gminy, położonej poza przeciążoną ruchem turystycznym ścisłą strefą Wybrzeża, pozwala na stworzenie ciekawej i bogatej oferty turystycznej.

Gospodarka turystyczna powinna stać się znaczącą funkcją rozwojową gminy. Samorząd i mieszkańcy gminy mogą osiągnąć dzięki niej szereg korzyści:

- *dochody ze sprzedaży (oddawania w użytkowanie wieczyste lub dzierżawę) gruntów pod budownictwo lotniskowe i obiekty obsługi ruchu turystycznego,*
- *dochody ze świadczenia usług budowlanych na rzecz inwestorów obiektów turystycznych,*
- *dochody z bieżącej obsługi lotników i innych turystów (handel, gastronomia, noclegi, wypożyczalnie sprzętu turystycznego i koni, naprawy samochodów, usługi przewodnickie, ratownictwo, produkcja pamiątek).*

Rozwój funkcji turystyki sportu i rekreacji musi być powiązany z ochroną walorów środowiska przyrodniczego i najwartościowszych nieprzekształconych zespołów i fragmentów krajobrazu i z poszanowaniem i restytucją dziedzictwa kulturowego.

Plany i projekty związane z turystyczno-rekreacyjnym i edukacyjnym wykorzystaniem walorów Słowińskiego Parku Narodowego mogą być realizowane tylko w zakresie nie kolidującym z funkcją ochronną.

Warunkiem niezbędnym dla rozwoju turystyki, sportu i rekreacji jest poprawa stanu funkcjonowania infrastruktury technicznej (dotyczy zwłaszcza systemu kanalizacji sanitarnej, zaopatrzenia w wodę, usuwania i unieszkodliwiania odpadów, stanu dróg, ścieżek rowerowych). Obszary szczególnie atrakcyjne turystycznie należy chronić przed uciążliwym, uniemożliwiającym realizację funkcji turystycznej, zainwestowaniem produkcyjnym i usługowym. Równocześnie, uwzględniać należy odpowiednio wysoki standard zagospodarowania i wyposażenia obiektów turystycznych, bez pomniejszania walorów rekreacyjnych obszaru, zwłaszcza na terenach o szczególnych walorach przyrodniczo-krajobrazowych.

Wskazuje się na następujące kierunki rozwoju turystyki sportu i rekreacji:

- 1) tworzenie infrastruktury umożliwiającej rozwój turystyki, w tym wyznaczanie i urządzenie tras rowerowych wraz z miejscami obsługi, konnych, pieszych, miejsc rekreacji nadwodnej, łowisk specjalnych, miejsc widokowych, przystani wodnych, małych plaż, miejsc biwakowych, miejsc obsługi podróży;
- 2) promowanie, zagospodarowanie turystyczne szlaków wodnych na Łupawie i Łebie wraz z urządzeniem miejsc obsługi wzdłuż szlaku;
- 3) wykorzystanie istniejących obiektów na terenach wsi dla tworzenia bazy i infrastruktury turystycznej, w szczególności dotyczy wykorzystania zespołów dworsko- i pałacowo-parkowych na cele turystyczne, takie jak: hotele, zajazdy, pensjonaty, stacje konne, itp.;
- 4) uruchomienie nowych terenów kwalifikujących się do rozwoju funkcji turystyki sportu i rekreacji, w tym z możliwością rekreacji nadwodnej (zbiorniki wodne, stawy, łowiska specjalne);
- 5) przeznaczenie terenów pod zabudowę turystyczno-rekreacyjną, w tym dla celów rekreacji indywidualnej i zbiorowej, zabudowy pensjonatowej, jako ośrodki odnowy biologicznej i terapii naturalnej, ośrodki przyrodniczo-edukacyjne, zielone szkoły, centra, kompleksy wypoczynku, sportu, rekreacji, edukacji;
- 6) rozwój budownictwa mieszkaniowego w formie rezydencjonalnej, jako „drugie domy”, wraz z możliwością usług turystycznych;
- 7) rozwój usług w zakresie obsługi turystyki, w tym kwalifikowanej;

- 8) promocja walorów turystycznych gminy (foldery, przewodniki, strony internetowe, udział w targach, organizacja imprez, w tym plenerowych, przeglądy, zawody turnieje, koncerty, festyny, punkty informacyjne, tablice, uczestnictwo w stowarzyszeniach, organizacjach turystycznych);
- 9) zagospodarowanie i rewitalizacja elementów kultury materialnej i środowiska (założenia dworsko-palacowo-parkowe, kapliczki przydrożne, krzyże, miejsca uczczenia pamięci pomniki przyrody);
- 10) dbałość o przestrzeń publiczną w postaci terenów sportowych, placów zabaw, skwerów, parków wypoczynku, itp., poprzez odpowiednie zagospodarowanie, realizację nowych obiektów w poszczególnych miejscowościach;
- 11) wykorzystanie możliwości rozwoju nowych form turystyki, sportu i rekreacji urządzenie części terenów planowanych do rozwoju turystyki, sportu i rekreacji jako np. pola golfowe, paintball, parki wycieczkowe, wykorzystania na cele rekreacyjne oraz obsługi obiektów pełniących obecnie inne funkcje np. adaptacja obiektów architektury wiejskiej na bazę noclegową.

Do rozwoju turystyki, sportu i rekreacji preferowana jest cała Strefa III Północno-Wschodnia oraz Strefa i Zachodnia – zwłaszcza w paśmie związanym z biegiem rzeki Łupawy.

Wskazuje się na rozwój Izbicy, jako głównego ośrodka turystycznego gminy. Preferowanymi ośrodkami rozwoju funkcji związanych z turystyką, sportem i rekreacji są również miejscowości: Żelkowo, Cecenowo, Gorzyno, Stowięcino, Szczyrkowice, Wielka Wieś i Wolinia.

Z racji położenia (obszar SPN), szczególne walory ma miejscowość Gać. Jednakże rozwój funkcji turystycznej, a zwłaszcza turystyki pobytowej podlega ograniczeniom. W tej miejscowości przewiduje się funkcjonowanie, realizację obiektów i urządzeń dla potrzeb głównie podstawowych zadań Parku w dziedzinie ochrony przyrody, udostępnienia dla nauki, edukacji i turystyki oraz dla potrzeb funkcji mieszkalnych i mieszkalno-usługowych (usługi w zakresie obsługi turystyki).

Wsią nastawioną przede wszystkim na rozwój turystyki i rekreacji jest Izbica, położona nad brzegiem jeziora Łebsko, na terenach nie przydatnych dla rolnictwa, ze względu na bardzo słabe gleby. W Izbicy możliwe jest powstanie nowych zespołów budownictwa letniskowego oraz związanych z obsługą ruchu turystycznego (turystyka krajoznawcza związana ze Słowińskim Parkiem Narodowym).

W rejonie wsi Izbica, usytuowanej niedaleko granicy SPN w związku z planowanym rozwojem funkcji turystycznej, sportowej i rekreacyjnej, należy podjąć działania ograniczające i eliminujące sytuacje konfliktowe, tj.:

- uwzględnić w "Planie Ochrony Słowińskiego Parku Narodowego" rozwój osadnictwa i gospodarki turystycznej w rejonie wsi Izbica,
- wyposażyć tereny wsi Izbica w infrastrukturę ochrony środowiska: kanalizacja sanitarna, podczyszczanie wód opadowych z dróg o nawierzchni utwardzonej,
- udostępnić walory edukacyjne i rekreacyjne jeziora Łebsko, co wiąże się z możliwością urządzenia dojścia do jego brzegów oraz urządzenia przystani, punktu widokowego, ewentualnie małej plaży, w porozumieniu z Dyrektorem Słowińskiego Parku Narodowego; właściwe zagospodarowanie ograniczyć powinno degradację stref brzegowych,
- wykluczyć lokalizację nowej zabudowy na terenach polderów melioracyjnych, lub tam gdzie występuje zagrożenie powodzią.

Zasady zagospodarowania przestrzennego wsi Izbicy zostały ustalone w obowiązującym planie miejscowym.

W Studium wskazano na pewne możliwości wyznaczenia dodatkowych terenów pod zabudowę, w tym rekreacyjną w miejscowości Izbica. Wyróżniono również miejsca preferowane do zagospodarowania turystycznego i obsługę turystyki już poza obszarem koncentracji i rozwoju zabudowy wsi. Wskazano obszar, w którym planuje się realizację ośrodka badawczego z funkcjami towarzyszącymi, w tym w zakresie turystyki i rekreacji.

Podaż terenów pod zabudowę, w tym turystyczną i rekreacyjną, podlega w rejonie wsi Izbica ograniczeniom, ze względu na obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz wymogi związane z ochroną walorów przyrodniczo-krajobrazowych i Słowińskiego Parku Narodowego i Jeziora Łebsko.

Rozwój funkcji turystycznej, sportowej i rekreacyjnej przewiduje się w rejonie miejscowości Żelko-

wo – Czarny Młyn. Ze względu na położenie nad rzeką Łupawą, dużą lesistość, infrastrukturę możliwą do zagospodarowania na cele turystyczne i sportowe (teren dawnego ośrodka rybackiego, boisko sportowe w budowie), wskazuje się na możliwość rozwoju różnorodnych form spędzania wolnego czasu, możliwość rekreacji indywidualnej, turystyki kwalifikowanej, agroturystyki.

Teren byłego ośrodka rybackiego w Czarnym Młynie wraz z otaczającym obszarem może być wykorzystany na urządzenie przestrzeni turystyczno-rekreacyjnej, służącej rozwojowi turystyki, w tym kwalifikowanej o wysokim standardzie, np. łowiska specjalne, pole golfowe, szlaki konne, rowerowe, piesze, zabudowa np. pensjonatowa i gospodarcza.

W Studium, wskazano na możliwość przeznaczenia terenów dla funkcji turystyki i rekreacji w pobliżu Łupawy, z uwzględnieniem obszaru Natura 2000 OZW „Dolina Łupawy”.

W biegu Łupawy, przewiduje się możliwość urządzenia miejsc obsługi szlaku kajakowego w rejonie Żelkowa oraz Lipna. Wskazuje się równocześnie na możliwość wykorzystania na cele turystyki, sportu i rekreacji terenu położonego w pobliżu kompleksu leśnego w obrębie Będziechowo.

Dla gospodarki turystycznej dużym potencjałem są liczne zabytkowe założenia dworsko – parkowe, w takich wsiach jak Cecenowo, Gorzyno, Podole Wielkie, Rumsko, Szczyrkowice, Wielka Wieś i Wolinia. Nieruchomości atrakcyjne dla usług turystyki wymagają, ze względu na stan techniczny, wysokich nakładów finansowych, odpowiednio przygotowane mogą oferować wysoki poziom usług, tworząc nowe miejsca pracy.

W związku z dużą atrakcyjnością przyrodniczo-krajobrazową i walorami kulturowymi, wskazuje się na rozwój turystyki w miejscowościach położonych w Strefie III - Podstrefa IIIA Wschodnia. Są to wsie Cecenowo, Wolinia, Gorzyno, gdzie możliwe jest wykorzystanie na cele turystyczne istniejących obiektów zabytkowych i przeznaczenie innych terenów i obiektów pod turystykę, sport i rekreację, a także rozwój agroturystyki.

Do rozwoju funkcji związanych z turystyką preferuje się również tereny w rejonie Wielkiej Wsi, gdzie istnieje możliwość rekreacyjnego zagospodarowania obszaru w obrębie historycznego zespołu pałacowo-parkowego i jego otoczenia, łącznie z możliwością urządzenia miejsc rekreacji nadwodnej.

Ze względu na położenie wzdłuż regionalnej trasy samochodowej, a równocześnie w pobliżu Słowińskiego Parku Narodowego, a dalej brzegu morskiego, stosunkowo duży potencjał turystyczny mają miejscowości położone w Strefie II Centralnej Rolniczej – Podstrefa IIA obejmująca główne pasmo koncentracji procesów rozwojowych. Rozwój turystyki w miejscowościach położonych w tej podstrefie (Główczyce, Rumsko, Równo, Skórzyno, Ciemino i in.), może tu polegać w szczególności na rozwoju usług w zakresie obsługi turystyki samochodowej, rowerowej, pieszej, na funkcjonowaniu obiektów noclegowych, gastronomicznych, w tym w ramach agroturystyki. W najszerszym stopniu rozwój ten dotyczy miejscowości Główczyce, ze względu na gminną rangę ośrodka, istniejącą i planowaną infrastrukturę, a także ze względu na obecność obiektów historycznych o dużych walorach architektonicznych i poznawczych: zespół obiektów sakralnych, zespół pałacowo-parkowy w rejestrze zabytków, liczne budynki w ewidencji WKZ). W miejscowościach Skórzyno i Ciemino, położonych w atrakcyjnym krajobrazowo rejonie, równocześnie już poza otuliną SPN, wskazuje się na możliwości przeznaczenia terenów pod zabudowę, w tym w ramach funkcji rekreacyjnej.

Szczególnie korzystne warunki ma gmina Główczyce dla rozwoju indywidualnych form wypoczynku rodzinnego. Dla licznych wsi, szczególnie wsi małych i zanikowych usytuowanych w atrakcyjnym krajobrazie, nowym bodźcem rozwojowym może stać się budownictwo letniskowe, rezydencjalne mieszkaniowe i agroturystyka, a w ślad za tym obsługa turystów. Ze względu na atrakcyjny krajobraz szczególnie korzystne warunki dla lokalizacji budownictwa o funkcji rekreacyjnej, w formie uzupełnień istniejącej zabudowy, posiadają takie wsie jak: Równo, Lipno, Przebędowo, Skórzyno, Ciemino i Rzuszcze, a także Siodłonie i Warblino. Dla funkcji letniskowej wykorzystywane mogą być istniejące, rozproszone siedliska rolnicze. Obiekty letniskowe mogą powstawać w drodze przekształceń istniejącej zabudowy, co jest korzystne ze względów krajobrazowo – kulturowych, jak i poprzez zabudowę wolnych działek we wsi lub na terenach przeznaczonych pod rozwój, położonych w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących wsi. We wszystkich wsiach gminy należy brać pod uwagę rozwój agroturystyki, jako uzupełniającego źródła utrzymania rodzin rolniczych.

Na terenie gminy przewiduje się rozwój turystyki rowerowej opartej na istniejących i planowanych szlakach rowerowych:

- 1) międzynarodowa trasa rowerowa Nr 1 - Hanzeatycka Trasa Rowerowa R – 10 biegnąca wzdłuż wybrzeża Bałtyku (wariant 1-3):
  - a) (Kluki - gm. Smołdzino) ... Lisia Góra, Izbica, Gać ... (Żarnowska - gm. Wicko),
  - b) (Kluki - gm. Smołdzino) ... Skórzyno, Zagórne, Zgierz, Lisia Góra, Izbica, Gać ... (Żarnowska - gm. Wicko),
  - c) (Kluki - gm. Smołdzino) ... Lisia Góra, Izbica, Rzuski Las, Ciemino, Główczyce;
- 2) planowana regionalna trasa rowerowa nr 125 Kartuzy – Sierakowice - Czarna Dąbrówka - Słupsk/Główczyce;
- 3) postulowana regionalna trasa rowerowa Szlakiem zwiniętych torów - o orientacyjnym przebiegu: (gm. Słupsk) ... Żelkowo, Choćmirówko, Rumsko, Równo, Główczyce, Ciemino, Świącino, Wykosowo, Przebędowo, Dargoleza, Wolinia, Cecenowo .... (gm. Wicko);
- 4) postulowana regionalna trasa rowerowa Z biegiem Łupawy, o orientacyjnym przebiegu: (gm. Damnica) ... Drzeżewo, Zgojewo, Czarny Młyn ... (gm. Smołdzino);
- 5) lokalne trasy rowerowe, w tym:
  - a) Główczyce, Klęcino, Wielka Wieś ... (gm. Damnica);
  - b) Główczyce, Warblino, Szczypkowice, Stowięcino, Podole Wielkie - z odgałęzieniami;
  - c) Podole Wielkie, Przebędowo, Pobłocie,
  - d) Podole Wielkie, Dargoleza, Wolinia, Pobłocie,
  - e) Podole Wielkie, Szelewo, Kokoszki, Zawada, Pękalin, Wolinia, Pobłocie/Dargoleza.

Planowany system dróg rowerowych, w powiązaniu z istniejącymi i planowanymi szlakami turystyki pieszej i wodnej oraz z nadmorską trasą turystyki samochodowej - Droga Nadmorską (droga wojewódzka nr 213), współtworzyć powinien zintegrowany przestrzennie układ, stymulujący rozwój turystyki kwalifikowanej na obszarze gminy.

Na terenie gminy wskazany jest rozwój turystyki wodnej. Na rzekach Łupawie i Łebie przewiduje się funkcjonowanie szlaków kajakowych oraz budowę, związaną z nimi infrastruktury turystycznej (stanice wodne, miejsca przystankowe). W obecnym stanie prawnym dotyczącym udostępnienia terenu SPN dla turystyki i rekreacji określa się zakończenie szlaku kajakowego na rzece Łebie przed mostem na skrzyżowaniu z drogą do miejscowości Gać. W studium wskazuje się na możliwość przedłużenia szlaku na Łebie do jeziora Łebsko. Przedłużenie szlaku, w szczególności ze względu na to, że jezioro Łebsko jest niebezpiecznym akwenem do uprawiania sportów wodnych, warunkowane jest wykonaniem w rejonie miejscowości Izbica infrastruktury umożliwiającej bezpieczne przybijanie kajakarzy do brzegu.

Kierunki rozwoju turystyki, sportu i rekreacji przedstawiono na załączniku graficznym nr 4.

2.9. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m²

Na terenie gminy Główczyce przewiduje się możliwość realizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m². Dla lokalizacji ww. obiektów wskazuje się, jako preferowane, tereny w paśmie wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 213, zwłaszcza w zasięgu Podstrefy IIA, wyróżnionej jako główne pasmo koncentracji procesów rozwojowych w gminie, a szczegółowo – w rejonie Główczyca, (łącznie z terenami powiązanych z tą miejscowością ośrodków Klęcino, Klęcinko). Ostateczne przesądzenia lokalizacyjne powinny być poprzedzone szczegółową analizą dotyczącą zasadności realizacji ww. obiektów oraz wyboru miejsca jego lokalizacji.

2.10. Obszary przestrzeni publicznej

Ze względu na szczególną rolę w zaspakajaniu potrzeb lokalnych wspólnot wiejskich, duży wpływ na wizerunek wsi i całej gminy oraz potrzebę zapewnienia warunków bezpieczeństwa, za bardzo istotne uznaje się działania ukierunkowane na kształtowanie, ochronę i wykorzystanie obszarów prze-

strzeni publicznej na terenie gminy Główny. Odpowiednia jakość tych obszarów zachęci mieszkańców gminy, turystów, do przebywania i korzystania z przestrzeni publicznych i stanowić będzie element promocji turystycznej oraz inwestycyjnej gminy.

W Studium wskazuje się na obszary przestrzeni publicznej takie, jak: ogólnie dostępne tereny zieleni (parki i skwery), cmentarze, boiska, place zabaw, domy kultury, kościoły wraz z otoczeniem, świetlice, miejsca ekspozycji, miejsca uczczenia pamięci, wystawy, kąpieliska, miejsca widokowe, powszechnie dostępne ciągi ruchu pieszego bądź kołowego (drogi, ścieżki rowerowe, miejsca obsługi ruchu, w tym parkingi, przystanki, chodniki). Za obszary przestrzeni publicznej uznaje się także otwartą przestrzeń postrzeganą z ciągów widokowych, widoki na tradycyjne panoramy wsi.

Dla poszczególnych miejscowości istotne jest kształtowanie przestrzeni publicznych (w tym tworzących, współtworzących centra wsi), wpisujących się w strukturę przestrzenną miejscowości, uwzględniając położenie cennych, historycznych zespołów zabudowy i innych, wyróżniających się pod względem kulturowym i przyrodniczym, terenów i obiektów.

Obszary przestrzeni publicznej na terenie gminy Główny powinny być uwzględnione poprzez odpowiednie ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ustalenia powinny obejmować doprecyzowanie przeznaczenia, warunków zabudowy i ochrony przestrzeni publicznej (szczególnie istotne w przypadku potrzeby ochrony atrakcyjnego krajobrazu postrzeganego z powszechnie dostępnych miejsc i ciągów widokowych, w tym wskazanych w Studium).

2.11. Rozmieszczenie obszarów pod lokalizację urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych

Energetyka wiatrowa

Na terenie gminy przewiduje się rozwój energetyki wiatrowej.

Planowane są farmy wiatrowe w okolicy Żoruchowa, Zgojewa, Drzeżewa i Lipna (farmy wiatrowe „Żoruchowo” „Drzeżewo I”), w rejonie Wykosowo (Drzeżewo III), przewiduje się również lokalizację farmy wiatrowej w rejonie Siodłonia i Będziechowa („Drzeżewo II”). Dla tych farm, biorąc pod uwagę wyniki prac projektowych, w tym projektowane rozmieszczenie siłowni wiatrowych i analizy hałasu (w tym wynikające z raportów oddziaływania na środowisko), wskazuje się obszary obejmujące łącznie obszar lokalizacji siłowni wiatrowych wraz z przewidywanymi strefami ochronnymi, związanymi z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania tych urządzeń na środowisko.

Poza wymienionymi wyżej obszarami, lokalizacja farmy wiatrowej jest możliwa w rejonie Przebudowa (obowiązujący plan miejscowy umożliwia tą funkcję).

Ponadto, w Studium wskazuje się wstępnie na możliwość lokalizacji farm wiatrowych w rejonie miejscowości Podole Wielkie, Warblino, Wolinia, Wielka Wieś i na południe od Żelkowa (rozmieszczenie obszarów na rysunku Studium). Ostateczne rozstrzygnięcia, co do możliwości lokalizacji farmy oraz liczby i wysokości turbin we wskazanych wstępnie obszarach nastąpią po uszczegółowionej analizie warunków środowiskowych, z uwzględnieniem ostatecznych wyników i wniosków z przeprowadzonych badań i analiz wpływu w szczególności na awifaunę, nietoperze, krajobraz i klimat akustyczny.

W związku z farmami rozmieszczonymi w rejonach, jak wyżej, przewiduje się funkcjonowanie stref ochronnych, związanych z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania tych urządzeń na środowisko. Strefy mogą się zawierać we wskazanych obszarach, ewentualnie wystąpi potrzeba zwiększenia ich zasięgu poza granice wskazanych obszarów.

Do lokalizacji farm wiatrowych wraz ze strefami ochronnymi w szczególności odnoszą się zapisy Studium zawarte w podrozdziałach 3.1, 3.2, 4.7, 7.8 i 9.2.

Na wskazanych w Studium obszarach lokalizacji siłowni wiatrowych dopuszcza się realizację innych niż elektrownie wiatrowe urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł o mocy przekraczającej 100kW.

Energetyka wodna

W związku ze znaczącymi zasobami wód płynących na terenie gminy Główczyce, istnieje możliwość ich energetycznego wykorzystania. Przewiduje się dalsze funkcjonowanie istniejących elektrowni wodnych na rzece Łupawie w Żelkowie i Drzeżewie oraz na Strudze Główczyckiej w Główczych. Dalszy potencjalny rozwój energetyki wodnej bazować powinien głównie na wykorzystaniu istniejących i wymagających odbudowy progów piętrzących.

Przy przesądzeniach lokalizacyjnych dotyczących nowych obiektów hydroenergetycznych, przy ustalaniu maksymalnej wysokości piętrzeń, przeanalizować należy w szczególności położenie i wpływ planowanych obiektów na obszary najcenniejsze przyrodniczo, objęte najwyższym reżimem ochronnym (SPN, rezerваты przyrody, obszary Natura 2000), jak również na potrzebę zachowania drożności rzek i powiązań ekologicznych (ciągłość korytarzy ekologicznych). Inwestycje wiążące się z wykorzystaniem zasobów wodnych nie mogą zmienić stosunków wodnych w granicach SPN i w rezerwatach przyrody.

Przetwórnictwo biomasy energetycznej

Uwarunkowania przyrodniczo-glebowe na terenie gminy sprzyjają produkcji biomasy energetycznej roślinnej i zwierzęcej (słoma, siano, rośliny energetyczne, odchody zwierzęce, drewno odpadowe). Oszacowany potencjał wskazuje na duże zasoby biopaliw, mogących stanowić ważny element w bilansie paliwowo – energetycznym gminy (Uwarunkowania, Rozdział 9.2.).

Na obszarze gminy przewiduje się możliwość lokalizacji instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego - paliwa gazowego otrzymywanego z surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości przemysłu rolno-spożywczego lub biomasy leśnej w procesie fermentacji metanowej⁴.

Przy przesądzeniach lokalizacyjnych dla biogazowni należy w szczególności wziąć pod uwagę powierzchnię i kształt nieruchomości, jej położenie i odległość od istniejącej i planowanej zabudowy mieszkaniowej, warunki skomunikowania z otoczeniem, dostęp do linii średniego napięcia i możliwość uzyskania warunków przyłączeniowych oraz możliwości w zakresie zagospodarowania odpadów poprodukcyjnych. Szczegółowe warunki lokalizacji obiektów biogazowni, w tym szczególnie komór fermentacyjnych i zbiorników biogazu względem innych obiektów budowlanych i działek sąsiednich oraz wielkości stref bezpieczeństwa z uwagi na zagrożenie wybuchem lub pożarem określają przepisy szczególne. Istotne dla lokalizacji uwarunkowanie stanowi odpowiedni zasób surowców pierwotnych (substratów) pozwalający na osiągnięcie zakładanej mocy wytwórczej, a także możliwość zagospodarowania odpadów pofermentacyjnych - odpowiednio duże arealy użytków rolnych wykorzystywanych do nawożenia.

Rejonem preferowanym do lokalizacji biogazowni jest Strefa Centralna Rolnicza. Z lokalizacji powinna być wykluczona Strefa III Północno-Wschodnia Zrównoważonego rozwoju i ochrony przyrody.

Energetyka słoneczna

Gmina Główczyce leży w pasie nadmorskim, posiadającym jedne z najlepszych warunków helioenergetycznych Polski. Korzystne warunki helioenergetyczne stwarzają możliwość pozyskania promieniowania słonecznego dla potrzeb energetycznych.

Na obszarze gminy przewiduje się rozwój energetyki słonecznej w mieszkalnictwie i usługach do podgrzewania ciepłej wody użytkowej, w systemach dwufunkcyjnych (ciepła woda i ogrzewanie pomieszczeń) oraz w przemyśle i rolnictwie do przygotowania ciepła technologicznego.

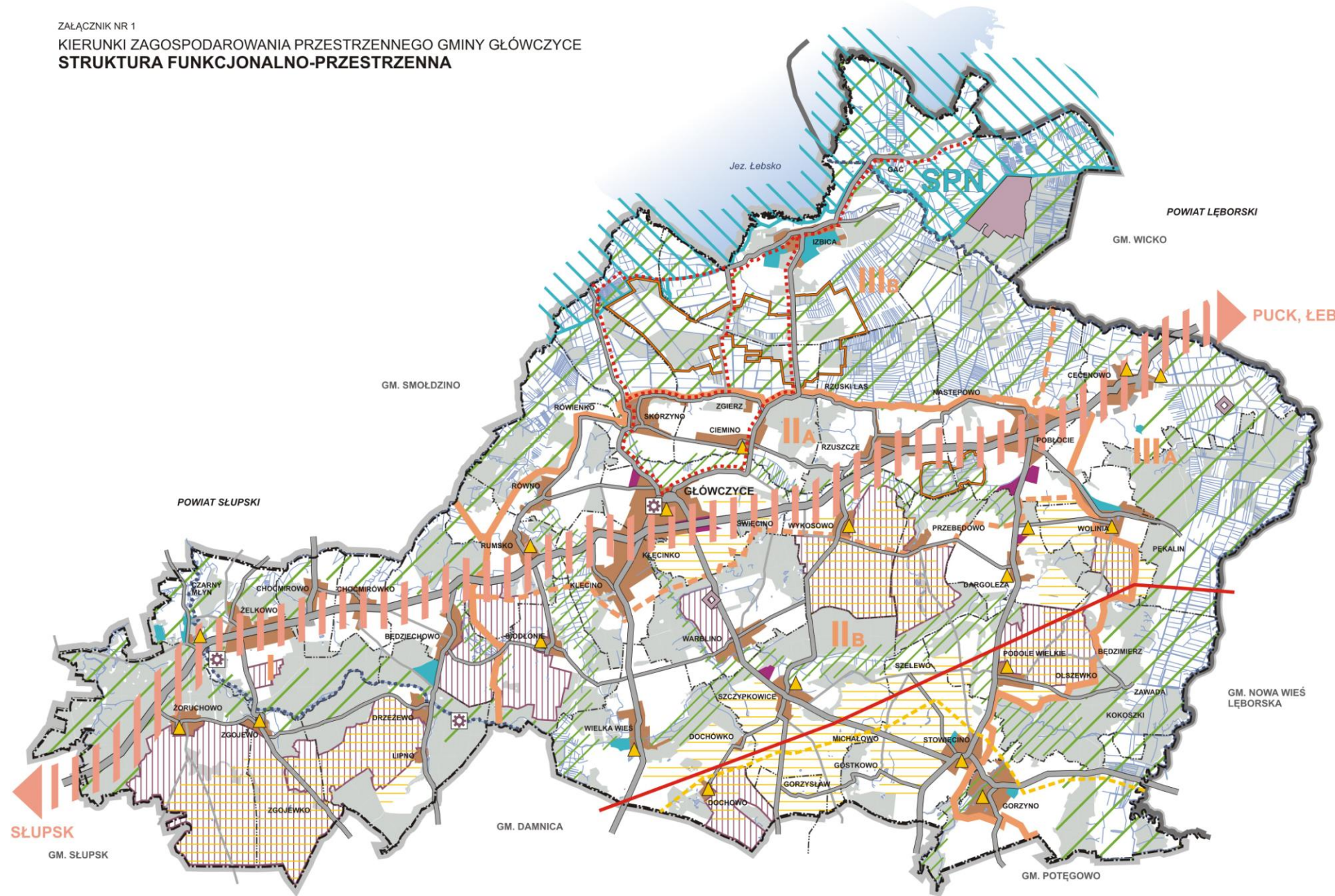
⁴ Definicja biogazu rolniczego wg Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, art.3 p.20a. Dz.U.06.89.625 tekst jednolity ze zm.

Przewiduje się także budowę urządzeń wykorzystujących energię słoneczną do produkcji energii elektrycznej, w tym na gruntach rolnych niezabudowanych (pojedyncze instalacje fotowoltaiczne oraz farmy fotowoltaiczne). Przy przesądzeniach lokalizacyjnych dla instalacji i farm fotowoltaicznych należy w szczególności wziąć pod uwagę ukształtowanie terenu, stopień jego pokrycia, warunki skomunikowania z otoczeniem, dostęp do sieci elektroenergetycznej i możliwość uzyskania warunków przyłączenia. Najkorzystniejsze lokalizacje to wzniesienia terenu ze stokami o południowej ekspozycji, bez przeszkód terenowych.

Do zasilania odbiorników zlokalizowanych w znacznym oddaleniu od źródeł zasilania i o niewielkich, okresowych zużyciach energii, takich jak nocne podświetlenie znaków drogowych, przystanków autobusowych lub miejsc niebezpiecznych zakłada się wykorzystanie fotowoltaicznych systemów solarnych.

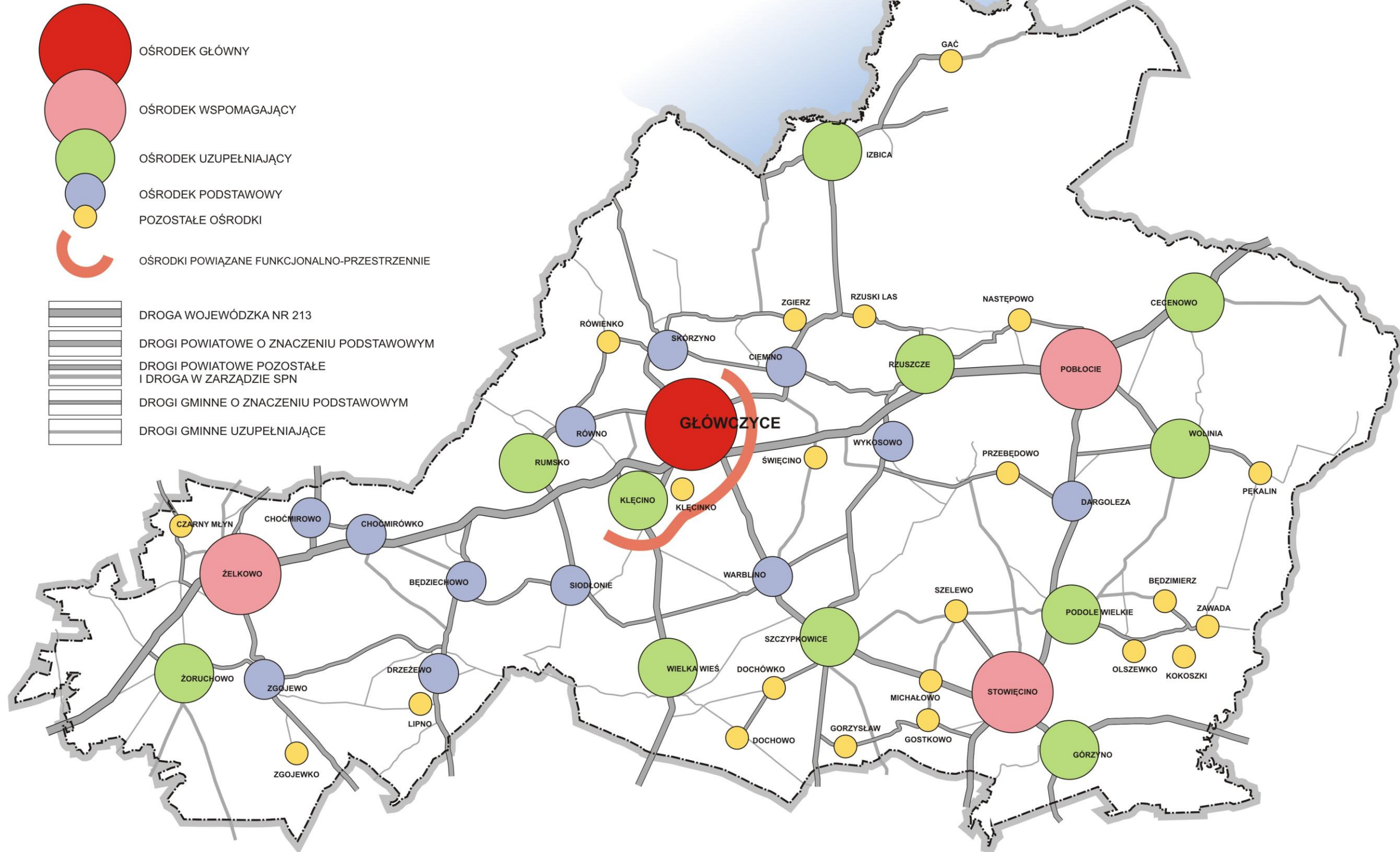
Ustalenia w zakresie rozwoju energetyki odnawialnej, w tym odnoszące się do innych proekologicznych źródeł energii, zawarto w podrozdziale 7.8.

ZAŁĄCZNIK NR 1
 KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GŁÓWCZYCE
STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA

WOJEWÓDZKIE BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO W SŁUPSKU

ZALĄCZNIK NR 2
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GŁÓWCZYCE
OSADNICTWO

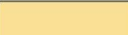

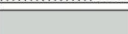
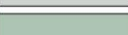

ZAŁĄCZNIK NR 3

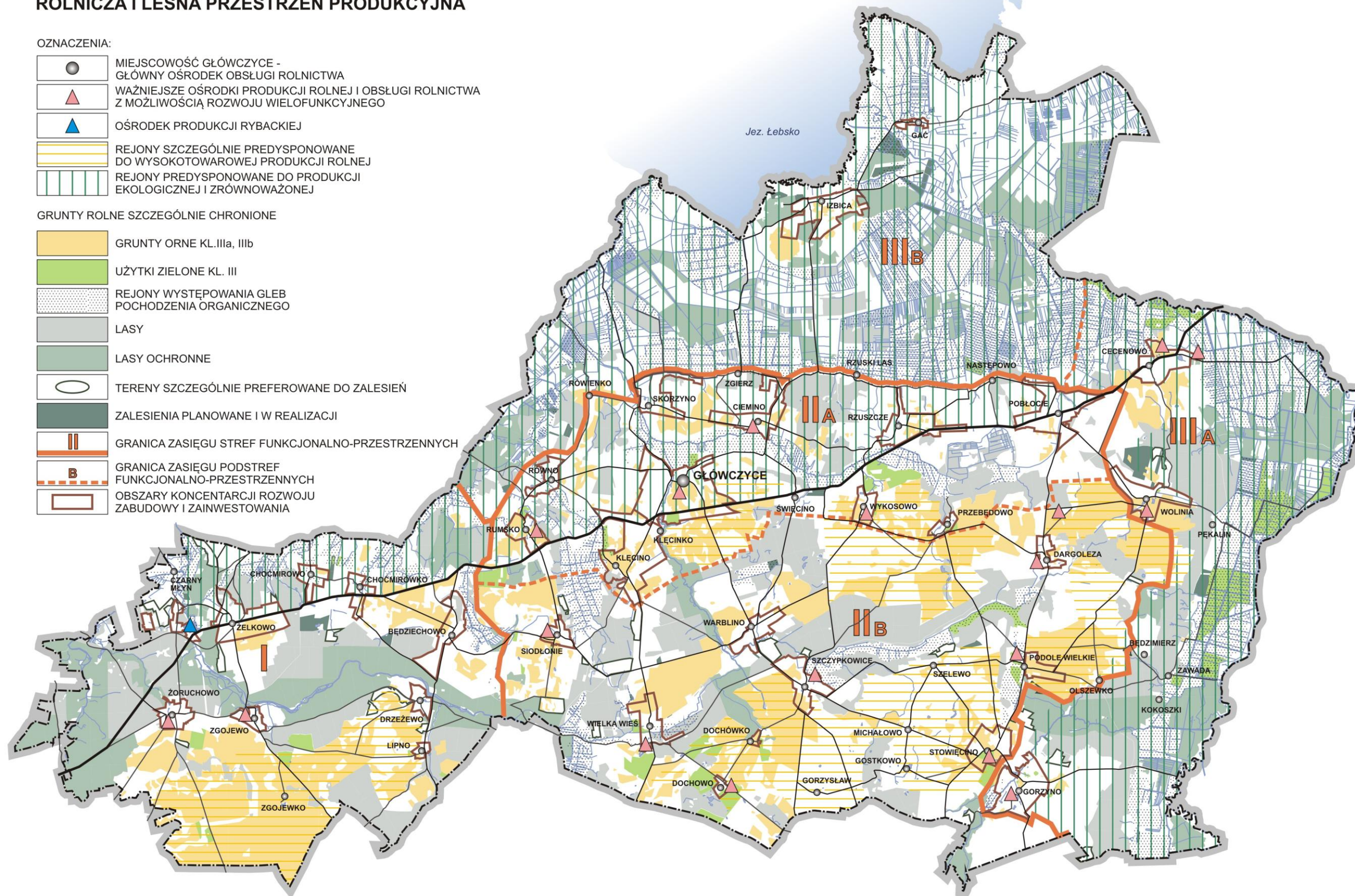
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GŁÓWCZYCE
ROLNICZA I LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

OZNACZENIA:

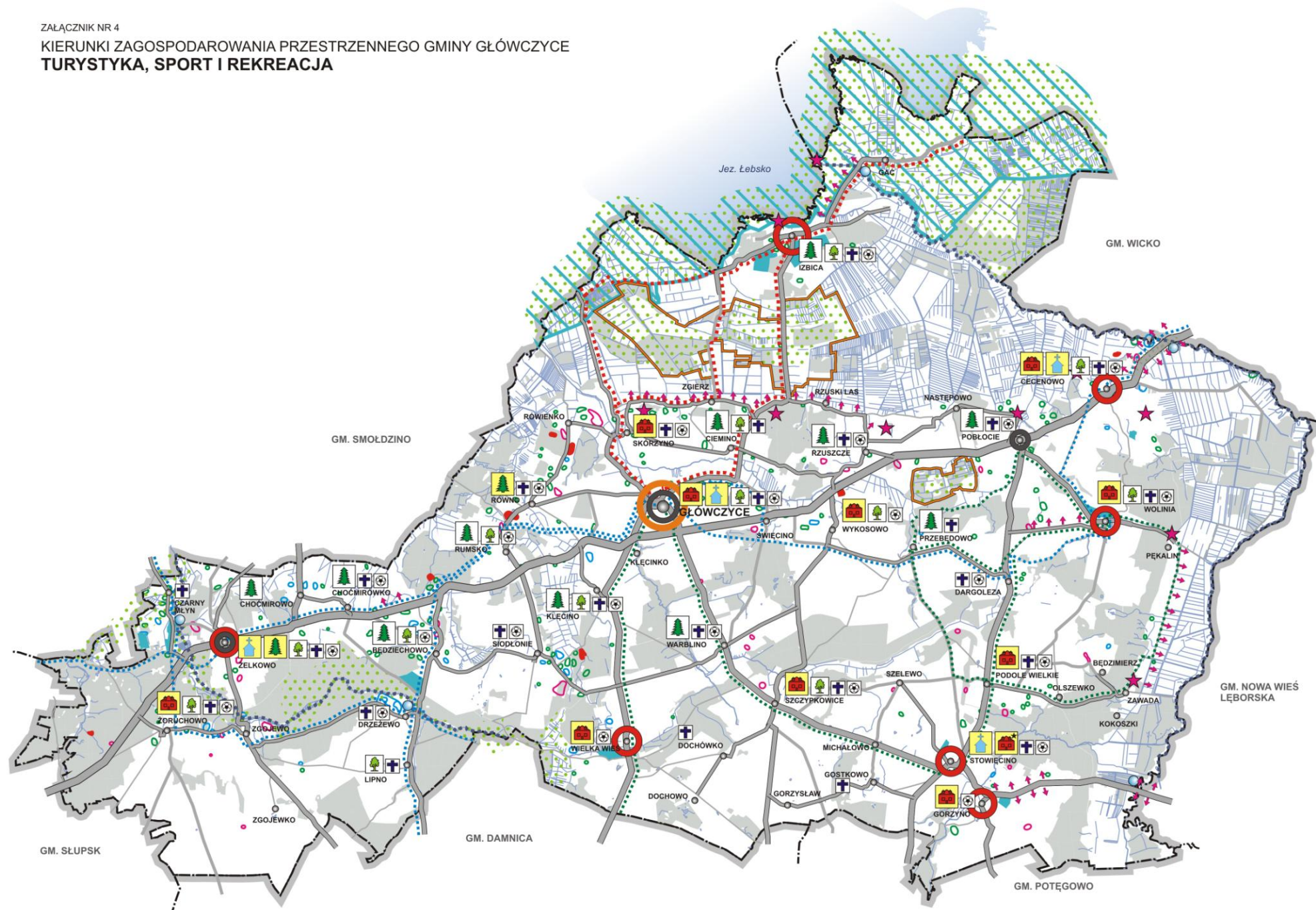
- MIEJSCOWOŚĆ GŁÓWCZYCE - GŁÓWNY OŚRODEK OBSŁUGI ROLNICTWA
- WAŻNIEJSZE OŚRODKI PRODUKCJI ROLNEJ I OBSŁUGI ROLNICTWA Z MOŻLIWOŚCIĄ ROZWOJU WIELOFUNKCYJNEGO
- OŚRODEK PRODUKCJI RYBACKIEJ
- REJONY SZCZEGÓLNIIE PREDYSPONOWANE DO WYSOKOTOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNEJ
- REJONY PREDYSPONOWANE DO PRODUKCJI EKOLOGICZNEJ I ZRÓWNOWAŻONEJ

GRUNTY ROLNE SZCZEGÓLNIIE CHRONIONE

- GRUNTY ORNE KL.IIIa, IIIb
- UŻYTKI ZIELONE KL. III
- REJONY WYSTĘPOWANIA GLEB POCHODZENIA ORGANICZNEGO
- LASY
- LASY OCHRONNE
- TERENY SZCZEGÓLNIIE PREFEROWANE DO ZALESIEŃ
- ZALESIENIA PLANOWANE I W REALIZACJI
- GRANICA ZASIĘGU STREF FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH
- GRANICA ZASIĘGU PODSTREF FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH
- OBSZARY KONCENTRACJI ROZWOJU ZABUDOWY I ZAINWESTOWANIA

ZAŁĄCZNIK NR 4
 KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GŁÓWCZYCE
TURYSTYKA, SPORT I REKREACJA

OZNACZENIA:

- GMINNY OŚRODEK OBSŁUGI I PROMOCJI TURYSTYKI
- OŚRODKI TURYSTYKI I REKREACJI
- TERENY SZCZEGÓLNIE PREDYSPONOWANE DO ROZWOJU TURYSTYKI, SPORTU I REKREACJI
- MIEJSCA OBSŁUGI PODRÓŻNYCH
- MIEJSCA REKREACJI SPORTOWEJ
- MIEJSCA REKREACJI NADWODNEJ
OBSŁUGA SZLAKU WODNEGO
- MIĘDZYNARODOWA TRASA ROWEROWA R10
- REGIONALNE TRASY ROWEROWE
- GŁÓNE LOKALNE TRASY ROWEROWE
- REGIONALNE SZLAKI WODNE
- SŁOWIŃSKI PARK NARODOWY
- OBSZARY NATURA 2000
- REZERWATY PRZYRODY
- POMNIKI PRZYRODY
- CIĄGI WIDOKOWE
- PUNKTY WIDOKOWE
- STREFA W.I PEŁNEJ OCHRONY ARCHEOLOGICZNO-KONSERWATORSKIEJ
STANOWISKA W REJESTRZE ZABYTKÓW
- STREFA W.I PEŁNEJ OCHRONY ARCHEOLOGICZNO-KONSERWATORSKIEJ
- STREFA W.II CZĘŚCIOWEJ OCHRONY ARCHEOLOGICZNO-KONSERWATORSKIEJ
- STREFA W.III OGRANICZONEJ OCHRONY ARCHEOLOGICZNO-KONSERWATORSKIEJ
- OBSZARY, OBIEKTY W REJESTRZE ZABYTKÓW
- ZESPOŁY PAŁACOWO- I DWORSKO-PARKOWE
- ★ DWÓR NIEISTNIEJĄCY
- PARKI
- ZESPOŁY, OBIEKTY SAKRALNE
- PARKI W EWIDENCJI WKZ
- CMENTARZE W EWIDENCJI ZABYTKÓW
- LASY
- WODY POWIERZCHNIOWE

3. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy

3.1. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Na obszarze gminy Główczyce przewiduje się umiarkowany rozwój urbanizacji, głównie w obszarach koncentracji i rozwoju zabudowy w obrębie istniejących ośrodków osadniczych, wyznaczonych na rysunku Studium oraz poza tymi obszarami - w nawiązaniu do istniejącej już zabudowy.

Ogólna zasada koncentracji zabudowy mieszkaniowej musi przewidywać uzasadnione wyjątki: samodzielne ośrodki gospodarstw farmerskich i ośrodki działów specjalnych rolnictwa oraz obiekty produkcyjne, przemysłowe, usługowe, którym ewentualnie może towarzyszyć będzie zabudowa mieszkaniowa, poza obszarami koncentracji i rozwoju zabudowy.

Nowe działki budowlane w pierwszej kolejności powinny uzupełniać strukturę terenów zabudowanych w istniejących wsiach, na terenach wyposażonych w podstawową infrastrukturę techniczną (woda, energia elektryczna, kanalizacja sanitarna). Należy unikać lokalizacji pojedynczej zabudowy mieszkaniowej, rekreacji indywidualnej, w sposób wywołujący nowe potrzeby co do inwestycji celu publicznego w zakresie infrastruktury należących do zadań własnych gminy.

Przy planowaniu zabudowy i zagospodarowania w granicach wyznaczonych obszarów i przy dopuszczeniu zabudowy poza tymi obszarami, należy odpowiednio uwzględniać preferencje rozwojowe wskazane dla poszczególnych stref, funkcji i miejscowości.

Przy ustalaniu przeznaczenia i zagospodarowaniu nowych terenów zabudowy, należy uwzględnić konieczność powiązania i zwiększenia spójności planowanych elementów z istniejącą strukturą, w tym z istniejącym układem dróg i zabudowy, z uwzględnieniem jej charakteru, funkcji, cech, parametrów.

Zakłada się, że w wyznaczonych obszarach koncentracji i rozwoju zabudowy, część gruntów rolniczych niezabudowanych nie zmieni przeznaczenia i pozostanie w dotychczasowym rolniczym zagospodarowaniu i użytkowaniu.

Możliwość zagęszczenia zabudowy w obrębie wsi powinna być rozpatrywana ze szczególnym uwzględnieniem dotychczasowej funkcji i przeznaczenia oraz wzajemnej uciążliwości zabudowy i towarzyszącego zagospodarowania. Koegzystencja zróżnicowanych funkcji i związanych z nią typów zabudowy, w tym zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej, rekreacyjnej, usługowej i produkcyjnej, wymaga odpowiedniego strefowania terenów o różnym przeznaczeniu i odmiennych zasadach zagospodarowania wraz z uwzględnianiem istniejących i planowaniem nowych terenów zabudowy, pasów zieleni.

Na obszarach, w których nastąpiła degradacja zagospodarowania i dewastacja zabudowy, zwłaszcza związanej z dawnymi ośrodkami uspołecznionej produkcji rolnej i obsługi rolnictwa, konieczna jest rewitalizacja terenów, z możliwością przekształceń dotyczących przeznaczenia i użytkowania, z uwzględnieniem wymogów konserwatorskich, w przypadku terenów i obiektów zabytkowych (zespoły pałacowo- i dworsko-parkowe, parki).

Ze względu na zachowane elementy historycznie ukształtowanej struktury przestrzennej wsi, istotna jest ochrona i wyeksponowanie historycznych zespołów zabudowy i odpowiednie nawiązanie do zasad historycznej kompozycji zespołu i typu zabudowy oraz podziałów parcelacyjnych, w przypadku nowej zabudowy w otoczeniu. *Lokalizacja nowej zabudowy powinna być podporządkowana istniejącym układom historycznym, powinna kontynuować zastane tradycje kształtowania przestrzeni oraz przekształcać eksponowane sylwety wsi w sposób harmonijny, w dostosowaniu do istniejących walorów kompozycyjnych. Kształtowanie nowej zabudowy powinno odbywać się z poszanowaniem i w nawiązaniu do tradycyjnych form i materiałów.*

W tym celu wskazane jest, aby nowe i modernizowane budynki mieszkalne, gospodarskie i letniskowe były projektowane na rzucie prostokątnym lub zestawionym z kilku prostokątów, z pionowymi ścianami, ze stromymi dachami o nachyleniu 40° do 50° , przeciwległe połacie dachu powinny mieć identyczny kąt nachylenia, wspólną kalenicę (a w przypadku połaci trójkątnych – wspólny wierzchołek) oraz okapy na tej samej wysokości. Kolor dachu powinien być zbliżony do koloru dachówki ceramicz-

nej, blachy ocynkowanej, blachy miedzianej lub strzechy, maksymalna wysokość zabudowy nie powinna przekraczać 12,5 m, a maksymalna wysokość posadowienia podłogi parteru i wysokość cokołu mierzona w miejscu największego obniżenia terenu: 1,5 m. Dla zespołu budynków na działce wskazane jest kształtowanie zabudowy z utworzeniem wewnętrznego podwórza /otwartego lub zamkniętego/,

Należy unikać form architektonicznych obcych tradycji regionalnej: wież, balkonów o szerokości równej szerokości elewacji, zewnętrznych, otwartych klatek schodowych, załamanych do wewnątrz połączeń dachowych (dachów góralskich). Powyższe zasady dotyczą także przebudów i modernizacji obiektów istniejących w odniesieniu do zmienianego elementu, a także – o ile nie są sprzeczne z wymogami technicznymi i programowymi, wskazane są do obiektów usługowych.

Na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej unikać należy domów trzykondygnacyjnych i wyższych, o łamanej, niczym nie uzasadnionej formie dachu. Uwzględniać należy historyczne układy dróg i placów, linie zabudowy, tradycyjne sytuowania domów: kalenicowo lub szczytowo do przyległych dróg. Przy nowo wznoszonych obiektach należy kierować się przesłankami jakie płyną z tradycji budowlanej miejscowości i gminy.

Należy zachować odpowiednie proporcje pomiędzy powierzchnią zabudowy a powierzchnią działki.

Kształtowanie zabudowy winno uwzględniać istniejące walory krajobrazowe, unikać należy elementów degradujących krajobraz. W przypadku elementów zagospodarowania powodujących dysharmonię w krajobrazie należy ograniczać ich wpływ poprzez oddalenie od ciągów i miejsc widokowych, osłonięcie zielenią itp. Zagospodarowanie terenów powinno uwzględnić potrzebę zachowania walorów widokowych, w tym ze wskazanych na rysunku Studium, ciągów i punktów widokowych.

Nowa zabudowa powinna być lokalizowana w odpowiednim oddaleniu od dróg, w tym drogi wojewódzkiej nr 213. W przypadku tej drogi, uwzględnić należy potrzebę ograniczenia jej bezpośredniej dostępności do działek budowlanych.

Mając na uwadze utrzymanie ładu przestrzennego na obszarze gminy Główny, w tym w obrębie poszczególnych miejscowości często o wysokich walorach kulturowych, wskazuje się na potrzebę sporządzania i uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w granicach wyznaczonych obszarów koncentracji i rozwoju zabudowy, ewentualnie z podziałem na mniejsze plany lub z rozszerzeniem poza wskazane granice, uwzględniając strukturę przestrzenną wyznaczonego obszaru.

W planach miejscowych, przy ustalaniu przeznaczenia, określaniu warunków i standardów w zakresie zabudowy i zagospodarowania terenów, obok wyżej określonych wskazań i wymogów, należy odpowiednio uwzględnić następujące wytyczne:

Parametry, wskaźniki urbanistyczne wskazane do uwzględnienia w planach miejscowych sporządzanych na obszarze gminy:

1) zabudowa jednorodzinna

- a) zalecana minimalna wielkość działki – ok. 800 m² - 1000 m² dla typowych osiedli mieszkaniowych, zwłaszcza w rejonie wsi Główny; preferowane większe działki we wsiach o dominującej zabudowie zagrodowej,
- b) powierzchnia zabudowy jednorodzinnej na działce nie powinna przekraczać 30% powierzchni działki, natomiast powierzchnia biologicznie czynna powinna wynosić nie mniej niż 50% powierzchni działki,
- c) preferowane budynki mieszkalne o wysokości do dwóch kondygnacji, w tym poddasze użytkowe, o zalecanych stromych dachach przy kącie nachylenia ok. 30-50⁰, pokrytych dachówką ceramiczną i materiałami dachówkopodobnymi. Wskazane jest stosowanie dachów symetrycznych dwuspadowych, naczółkowych, podkreślających cechy regionalne,
- d) zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna preferowana w formie wolnostojącej;

2) zabudowa wielorodzinna

- a) nowa zabudowa wielorodzinna powinna charakteryzować się niską intensywnością,

- b) zachować należy minimum 25 % powierzchni biologicznie czynnej,
  - c) w zespołach tej zabudowy należy przewidzieć placyki zabaw dla dzieci najmłodszych i miejsca rekreacyjne dostępne dla osób starszych i niepełnosprawnych, przy czym co najmniej 30% tej powierzchni powinno znajdować się na terenie biologicznie czynnym;
- 3) zabudowa usługowa, produkcyjna
- a) wskaźniki, w tym wysokość zabudowy, zależnie od programu działalności, z zachowaniem powierzchni biologicznie czynnych – wskazane minimum 15% i większy udział procentowy w przypadku terenów położonych w pasmach powiązań przyrodniczych i terenów usług turystycznych (ośrodki, pensjonaty itp.),
  - b) zapewnić należy odpowiednią ilość miejsc postojowych;
- 4) zabudowa rekreacji indywidualnej
- a) wskazany duży udział powierzchni biologicznie czynnych na działkach – zalecane minimum 50-60% powierzchni działki.
  - b) lokalizacja zabudowy na wydzielonych terenach, również w uzupełnieniu terenów o innym przeznaczeniu, np. terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej w zakresie obsługi turystyki;
- 5) farmy wiatrowe
- a) wskazane jest zachowanie minimalnych odległości siłowni:
    - od drogi wojewódzkiej – 300 m,
    - od drogi powiatowej – zasadniczo 200 m, możliwe jest zmniejszenie tej odległości, jednak do wartości nie mniejszej niż wysokość wieży wiatrowej wraz z łopatą wirnika, mierząc od poziomu terenu,
    - od zwartych kompleksów leśnych – 200 m,
    - od terenów zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej – 500 m,
    - od napowietrznych linii niskiego napięcia (do 1kV) jednotorowej – 20 m,
    - od napowietrznych linii niskiego napięcia (do 1 kV) dwutorowej – 25 m,
    - od napowietrznych linii średniego napięcia (do 45kV) jednotorowej – 25 m,
    - od napowietrznych linii średniego napięcia (do 45kV) dwutorowej – 30 m,
    - od napowietrznych linii o napięciu powyżej 45kV nie posiadającej tłumików drgań, odległość łopaty turbiny wiatrowej od skrajnego przewodu linii powinna być $\geq 3d^5$,
    - od napowietrznych linii o napięciu powyżej 45kV posiadającej tłumiki drgań, odległość łopaty turbiny wiatrowej od skrajnego przewodu linii powinna być $\geq d^6$,
  - b) obiekty siłowni lokalizować należy z uwzględnieniem konieczności ograniczenia negatywnego wpływu na obszary ochrony przyrody i ciągłość korytarzy ekologicznych, a także z uwzględnieniem ochrony stref ekspozycji cennych obiektów dziedzictwa kulturowego;
  - c) przesądzenia dotyczące terenów pod budowę farm i poszczególnych siłowni mogą nastąpić dopiero po przeprowadzeniu rocznego monitoringu przedwykonawczego wpływu na awifaunę oraz nietoperze, z uwzględnieniem wyników tej oceny;
- 6) zalesienia
- a) uwzględniając przepisy dla dróg i ewentualne potrzeby przeprowadzenia sieci i lokalizacji urządzeń infrastruktury technicznej, należy zachować odpowiednie odległości nasadzeń drzew od granicy pasa drogowego, przy czym zaleca się:
    - od drogi wojewódzkiej – 20-30 m,
    - od ważniejszych dróg powiatowych /tj. o znaczeniu podstawowym/ – 15 m,
    - od pozostałych dróg powiatowych i ważniejszych dróg gminnych (tj. o znaczeniu podstawowym) – 10 m.
  - b) należy zachować odpowiednie odległości lasu od zabudowy, zgodnie z przepisami szczególnymi, przy czym wskazane jest zachowanie odległości minimum 20 m od budynków,

⁵ d – średnica koła zataczanego przez łopaty turbiny wiatrowej

⁶ d – jw.

- c) niezbędne jest uwzględnienie systemu melioracyjnego /sieć rowów i sieć drenarska/, zgodnie z warunkami właściwego zarządcy melioracji i urzędzeń wodnych.

Wszystkie projektowane obiekty o wysokości równej i większej niż 50 m nad poziom terenu podlegają zgłoszeniu do właściwego organu nadzoru nad lotnictwem wojskowym, a wszystkie projektowane obiekty o wysokości równej i większej niż 100 m nad poziom terenu podlegają zgłoszeniu do właściwego organu nadzoru nad lotnictwem cywilnym. Oba rodzaje obiektów powinny spełniać wymogi odnośnie odpowiedniego oznakowania.

Szczególne warunki zagospodarowania oraz użytkowania odnoszą się do terenów położonych w granicach i w bezpośrednim sąsiedztwie Słowińskiego Parku Narodowego. Na wyżej wskazanych terenach, budowa obiektów i urzędzeń powinna być możliwa wówczas, jeżeli nie doprowadzi to do utraty walorów przyrodniczych i cech charakterystycznych chronionego krajobrazu. Konieczna jest ochrona bezpośredniej strefy wglądów na tereny Parku, przy zagospodarowaniu i lokalizacji obiektów i urzędzeń wzdłuż dróg, tras rowerowych i pieszych na terenie i w pobliżu Parku. Wskazane jest utrzymanie strefy buforowej w bezpośrednim sąsiedztwie granicy Parku zapewniającej ochronę walorów widokowych (ochrona ekspozycji najbardziej atrakcyjnych elementów), wolnej od zabudowy kubaturowej, z zachowaniem nieprzekraczalnej linii zabudowy od granicy SPN minimum 20 m.

Należy dążyć do utrzymania istniejącego charakteru i skali zabudowy w historycznie wykształconych ośrodkach osadniczych wraz z przyległymi terenami planowanego rozwoju, znajdujących się na terenie Parku i w jego sąsiedztwie (Gać, Izbica). Dla tych obszarów szczególnie istotne jest harmonijnie wkomponowanie zabudowy w otoczenie, w tym strefowanie wysokości i intensywności lokalizowanej zabudowy. Wysokość obiektów nie powinna przekraczać dwóch kondygnacji z poddaszem użytkowym. Wielkość działek w rozpatrywanych obszarach powinna być dostosowana do programu użytkowego, z jednoczesnym uwzględnieniem potrzeby ograniczania intensywności zabudowy na działce. Przy tym, dla zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej zalecana jest minimalna powierzchnia działki 1000 m². Pożądane jest nawiązywanie formą, elewacjami i pokryciem dachowym, do tradycyjnych budynków wsi pomorskiej i architektury regionu.

3.2. Tereny wyłączone spod zabudowy

Na obszarze gminy, zasadniczo powinny być wyłączone z zabudowy:

- 1) użytki rolne obejmujące zwarte kompleksy najbardziej urodzajnych gleb – RIII, ŁIII i PsIII, znajdujące się poza wyznaczonymi obszarami koncentracji i rozwoju zabudowy i zainwestowania (nie dotyczy lokalizacji siłowni wiatrowych i innych źródeł pozyskiwania energii odnawialnej);
- 2) tereny lasów, z wyjątkiem obiektów przewidzianych w ustawie o lasach;
- 3) obszary szczególnie zagrożone powodzią (wyjątki dotyczyć mogą w szczególności obiektów gospodarki wodnej, zabudowy turystyczno-rekreacyjnej związanej z obsługą szlaków wodnych, po uzyskaniu odpowiednich zgód i pozwoleń);
- 4) tereny udokumentowanych złóż kopalin (poza zabudową związaną z funkcjonowaniem zakładu górniczego).

Ograniczenia w zakresie możliwości lokalizacji zabudowy dotyczą terenów:

- 1) w otoczeniu siłowni wiatrowych, w tym:
  - a) położonych w zasięgu oddziaływania hałasu na poziomie 40 dB i wyższym, dla których wykluczone jest przeznaczenie terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, zabudowę związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, domy opieki społecznej i szpitale poza miastem, ze względu na dopuszczalne poziomy hałasu dla pory nocnej wynikającymi z obowiązujących z przepisów szczególnych,
  - b) położonych w zasięgu oddziaływania hałasu na poziomie 45 dB i wyższym, dla których wykluczone jest przeznaczenie terenów pod zabudowę wymienioną powyżej oraz zabudowę zagrodową, mieszkaniową wielorodzinną i zamieszkania zbiorowego, na cele rekreacyjno-wypoczynkowe oraz mieszkaniowo - usługowe, zgodnie z dopuszczalnymi poziomami hałasu dla pory nocnej wynikającymi z obowiązujących z przepisów szczególnych;

- 2) wzdłuż napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia, w tym:
- dla napowietrznej linii 400 kV wymagany jest pas technologiczny o szerokości 80 m (po 40 m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym); w pasie obowiązują następujące zasady lokalizowania nowego zagospodarowania:
    - warunki lokalizacji wszelkich obiektów należy uzgadniać z właścicielem linii,
    - nie wolno lokalizować budynków mieszkalnych i innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi,
    - pod linią nie należy sadzić roślinności wysokiej – zalesienia terenów rolnych w pasie technologicznym mogą być przeprowadzone w uzgodnieniu z właścicielem linii, który określi maksymalną wysokość sadzonych drzew i krzewów,
    - wszelkie zmiany w użytkowaniu terenu w obrębie pasa i jego najbliższym sąsiedztwie powinny być zaopiniowane przez właściciela linii,
  - wzdłuż napowietrznej linii 110 kV wymagany jest pas technologiczny o szerokości 40 m (po 20m od skrajnych przewodów linii w obu kierunkach w rzucie poziomym); w pasie obowiązują następujące zasady lokalizowania nowego zagospodarowania:
    - warunki lokalizacji wszelkich obiektów należy uzgadniać z właścicielem linii,
    - nie wolno lokalizować budynków mieszkalnych i innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi,
    - pod linią nie należy sadzić roślinności wysokiej – zalesienia terenów rolnych w pasie technologicznym mogą być przeprowadzone w uzgodnieniu z właścicielem linii, który określi maksymalną wysokość sadzonych drzew i krzewów,
    - wszelkie zmiany w użytkowaniu terenu w obrębie pasa i jego najbliższym sąsiedztwie powinny być zaopiniowane przez właściciela linii,
  - dla napowietrznej linii 15 kV wymagana jest strefa techniczna o szerokości 15 m (po 7,5 m od osi linii w obu kierunkach w rzucie pionowym); warunki lokalizacji wszelkich obiektów w strefie oraz jej sąsiedztwie należy uzgadniać z właścicielem linii;
- 3) położonych wzdłuż gazociągu wysokiego ciśnienia Szczecin - Gdańsk, dla których należy zachować strefę kontrolowaną, o szerokości 12 m (po 6 m od osi gazociągu); w strefie kontrolowanej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać strefy kontrolowane (Dz. U. z 2001 r. Nr 97, poz. 1055) nie należy wznosić budynków, urządzać stałych składów i magazynów, sadzić drzew oraz nie powinna być podejmowana żadna działalność mogąca zagrozić trwałości gazociągu podczas jego eksploatacji; dopuszcza się, za zgodą operatora sieci gazowej, urządzenie parkingów nad gazociągiem;
- 4) objętych ochroną w formie parku narodowego i rezerwatów przyrody, zgodnie z przepisami szczególnymi;
- 5) położonych w bezpośrednim otoczeniu Słowińskiego Parku Narodowego – wskazane jest zachowanie strefy buforowej zapewniającej ochronę walorów widokowych i ekspozycji najbardziej atrakcyjnych elementów, z oddaleniem zabudowy od granicy SPN na odległość minimum 20 m.

W związku z koniecznością zapewnienia dostępu do śródlądowych wód powierzchniowych i kanałów stanowiących urządzenia melioracji podstawowych należy pozostawić wolne od zabudowy oraz nasadzeń drzew pasy o szerokości 10 m od górnych krawędzi skarp wzdłuż:

- rzek: Łeba i Łupawa, istotnych dla kształtowania zasobów wodnych i ochrony przeciwpowodziowej;
- rzek: Pustynka, Skórzynka, Warblinka, Struga Głównicza, Struga Kłęcińska, Struga O Poblocie, Brodnica- Wierzchocino, Stara Łeba – Górzyno, Rzechcinka, Struga Wielka Wieś, Brodniczka istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa;
- kanałów: Poblocie I, A Poblocie, Izbica 14, D pompowy, Ptasi, A Cecenowo, B Cecenowo, Izbica I, Młyński, Sieciński, urządzeń melioracji podstawowych.

4. Kierunki, obszary i zasady ochrony przyrody, środowiska i krajobrazu

4.1. Struktura przyrodnicza i obszary ochrony przyrody

Cele i kierunki ochrony przyrody

Główne cele i kierunki w zakresie ochrony przyrody to:

- 1) ochrona, wzmacnianie systemu przyrodniczego gminy, na który składają się prawnie ustanowione obszary ochrony przyrody i pasma powiązań ekologicznych rangi regionalnej i lokalnej;
- 2) ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej gminy;
- 3) ochrona obszarów unikatowych pod względem przyrodniczym, tj. obszaru Słowińskiego Parku Narodowego, torfowisk objętych ochroną rezerwatową i siecią obszarów Natura 2000;
- 4) *kształtowanie sąsiedztwa Słowińskiego Parku Narodowego tak, by spełniało funkcje ochronne wobec parku, a wysoka jakość środowiska stanowiła podstawę zrównoważonego rozwoju głównych funkcji gospodarczych gminy, tj. rolnictwa, turystyki i leśnictwa;*
- 5) zachowanie względnie naturalnych ekosystemów, zapewnienie stabilności ekosystemom i utrzymanie zachodzących w nich procesów ekologicznych;
- 6) ochrona siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym zgodnie z wymogami europejskiej sieci NATURA 2000;
- 7) zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami;
- 8) *właściwe wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego niezbędnych dla działalności gospodarczej mieszkańców gminy;*
- 9) restytucja przyrody czyli przywracanie do stanu naturalnego tam, gdzie jest to możliwe i uzasadnione;
- 10) upowszechnianie wiedzy przyrodniczej, wzrost świadomości i *kształtowanie pozytywnych postaw człowieka wobec przyrody;*
- 11) podjęcie działań w kierunku pozyskania środków i przeprowadzenie szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej gminy;
- 12) upowszechnianie wiedzy przyrodniczej, wzrost świadomości i aktywności mieszkańców w zakresie ekologii.

Stosownie do przyjętych celów i kierunków ochrony przyrody, w *kształtowaniu struktur funkcjonalno - przestrzennych obowiązują trzy główne zasady:*

- 1) kształtowanie osnowy ekologicznej jako systemu terenów przyrodniczo aktywnych, umożliwiającą przyrodnicze powiązania funkcjonalne, w szczególności zachowanie. wzmacnianie istniejących obszarów chronionych, płatów oraz korytarzy ekologicznych o randze regionalnej i lokalnej;
- 2) wzrost efektywności ochrony przyrody przez realizację zadań inwestycyjnych z uwzględnieniem nieodnawialnych wartości środowiska przyrodniczego oraz przez ustanowienie nowych form ochrony przyrody;
- 3) wprowadzanie funkcji i form zagospodarowania wykorzystujących wysokie walory środowiska, w sposób nie zagrażający prawnie chronionym formom przyrody.

Obszary, obiekty i zasady ochrony przyrody

Na obszarze gminy Główczyce, w celu ochrony przyrody, niezbędne jest dalsze funkcjonowanie prawnie ustanowionych obszarów i obiektów ochrony przyrody, z równoczesnym utrzymaniem i wzmacnianiem powiązań ekologicznych, w formie płatów i korytarzy ekologicznych rangi regionalnej i lokalnej.

Na podstawie Ustawy o ochronie przyrody, ochronie prawnej na terenie gminy Głównyzyce podlegają:

1) Obszary Natura 2000

- a) Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków OSO „Pobrzeże Słowińskie” - obszar łącznie o powierzchni 21819,4 ha, w tym na terenie gminy Głównyzyce 2144,1 ha (fragment w granicach Słowińskiego Parku Narodowego, powiększony o rejon torfowisk w rejonie Gaci), oznaczony kodem PLB 220003, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków z dnia 12.01.2011 r., (Dz. U. z 2011 nr 25 poz. 133).

Dla ww. obszaru pożądane są zmiany w zagospodarowaniu i użytkowaniu służące ograniczeniu, wyeliminowaniu zagrożeń, które wiążą się z gospodarką człowieka, a polegających na zanikaniu dużych, otwartych powierzchni wokół jeziora Łebsko i zmniejszaniu się miejsc lęgowych ptaków charakterystycznych dla obszarów wodno-błotnych (siewkowatych) oraz zanikaniu zbiorowisk roślinnych wskutek ograniczenia, a w wielu miejscach zaprzestania wypasu łąk i pastwisk. Niezbędne jest uporządkowanie gospodarki ściekowej, powodującej niekorzystne zmiany w strukturze ekosystemów jeziornych i torfowiskowych (obniżanie poziomu wody, eutrofizacja),

- b) Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW), zgodnie z decyzjami Komisji Europejskiej z 2007 i 2008 roku:

– OZW „Bagna Izbickie” (PLH 220001), o powierzchni 786,4 ha, przyjęty decyzją Komisji Europejskiej z dnia 13.11.2007 r.

Ochrona ww. obszaru wymaga w szczególności działań eliminujących takie zagrożenia, jak: pożary, eksploatacja torfu, melioracje odwadniające oraz zmiany w sposobie użytkowania terenu, sukcesja naturalna siedlisk otwartych,

– OZW „Ostoja Słowińska” (PLH 220023), łącznie o powierzchni 32150,5 ha (fragment na obszarze gminy, pokrywa się z granicą SPN), przyjęty decyzją Komisji Europejskiej z dnia 13.11.2007 r..

Dla ww. obszaru pożądane są zmiany w zagospodarowaniu i użytkowaniu służące ograniczeniu, wyeliminowaniu zagrożeń, które wskazano w pkt 1a, dla OSO „Ostoja Słowińska” (PLB 220003),

– OZW „Dolina Łupawy” (PLH 220036), przyjęty decyzją Komisji Europejskiej z dnia 12.12.2008 r. (w granicach gminy fragment obszaru).

W celu ochrony ww. obszaru, szczegółowo przeanalizować należy możliwość i warunki prowadzenia prac, lokalizacji inwestycji oraz dokonywania zmian w użytkowaniu, z którymi wiążą się istotne zagrożenia dla OZW „Dolina Łupawy”. Dotyczy to w szczególności prac hydro-inżynierskich, zaprzestania użytkowania np. wypasu lub wykaszania, łąk i soligennicznych torfowisk, intensyfikacji gospodarki leśnej, wycinania drzew, zwłaszcza na stromych zboczach doliny, wąwozów i źródeł, lokowania w granicach obszaru i w jego sąsiedztwie inwestycji powodujących zanieczyszczenia wód),

– OZW „Torfowisko Pobłockie” oznaczony kodem PLH 220042, o powierzchni 111,6 ha, zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej z dnia 12.12.2008 r.

Dla ww. obszaru należy uwzględnić ryzyko wystąpienia oraz potrzebę ograniczenia, eliminowania zagrożeń, związanych z odwodnieniem rowami i zwiększoną transpiracją w wyniku częściowego zalesienia obszaru.

Na obszarach Natura 2000 należy odpowiednio ograniczać presję turystyczną, rekreacyjną i osadniczą. W szczególności, zainwestowanie terenu nie może prowadzić do nadmiernej presji turystycznej, która stanowi główne zagrożenie dla cennych siedlisk przyrodniczych, szczególnie w lasach, nad rzekami i jeziorami oraz na terenach podmokłych. Planowane zagospodarowanie i zainwestowanie terenów w granicach ww. obszarów Natura 2000 i w ich otoczeniu nie może w sposób negatywny zmieniać lub naruszać stosunków wodnych ani pogorszyć stanu czystości wód.

Należy zachować wszystkie obszary wodne i wodno-błotne, w tym zbiorniki wodne, starorzecza, torfowiska. Zainwestowanie w strefie brzegowej rzek, w tym Łupawy, nie może w sposób bezpośredni lub pośredni zagrażać tarliskom ryb łososiowatych - wymagane są inwestycje służące udrożnieniu szlaków migracji ryb. Należy bezwzględnie zachować różnorodność biologiczną, w tym również różnorodność siedlisk przyrodniczych wymienionych wyżej ostoi Natura 2000.

Wyklucza się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000 w granicach gminy oraz w bezpośrednim sąsiedztwie /wyjątki - jak w przepisach szczególnych/. Wszystkie inwestycje mogące potencjalnie oddziaływać na obszary Natura 2000 powinny zostać poddane odpowiedniej procedurze oceny wpływu oddziaływania na te obszary.

- 2) Słowiński Park Narodowy, łącznie o powierzchni 32.744,03 ha, w tym 21 572,89 ha położonych w województwie pomorskim oraz 11.171,14 ha wód przybrzeżnych Morza Bałtyckiego, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2.03.2004 roku w sprawie Słowińskiego Parku Narodowego (Dz. U. nr 43 poz. 390).

W granicach SPN ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe. Obszar parku narodowego jest udostępniany w celach naukowych, edukacyjnych, kulturowych, turystycznych, rekreacyjnych i sportowych w sposób, który nie wpłynie negatywnie na przyrodę w parku narodowym.

Na obszarze Parku obowiązują zasady, zgodnie z art. 15 ust. 1-3 Ustawy o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220). Ochronie walorów Parku służyć ma otulina, utworzona ww. Rozporządzeniem z 2004 roku.

Zagospodarowanie obszaru Parku w raz z otuliną odbywać się będzie zgodnie z planem ochrony, po jego sporządzeniu;

- 3) rezerwaty przyrody

a) „Bagna Izbickie” - torfowiskowo-leśny, o powierzchni 847,51 ha, zgodnie z Rozporządzeniem Nr 2/08 Wojewody Pomorskiego z dnia 9 stycznia 2008. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie rozległego torfowiska wysokiego typu bałtyckiego z występującymi na nim ekosystemami wrzosowiskowymi, mszarnymi, bagiennymi i leśnymi.

Na obszarze rezerwatu obowiązują zasady, zgodnie z art. 15 ust. 1, 2, 4 i 5 Ustawy o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220). Ochronie walorów przyrodniczych rezerwatu służyć ma otulina, utworzona ww. Rozporządzeniem z 2008 roku.

Zagospodarowanie całego obszaru rezerwatu „Bagna Izbickie” wraz z jego otuliną odbywać się będzie zgodnie z planem ochrony, po jego ustanowieniu (obecnie, dla części rezerwatu, w granicach sprzed jego powiększenia, nadal obowiązują postanowienia rozporządzenia Nr 29/07 Wojewody Pomorskiego z dnia 28 listopada 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Bagna Izbickie”⁷.

b) „Torfowisko Pobłockie” - Rezerwat torfowiskowo-leśny o powierzchni 112,3 ha, utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Rolnictwa z dnia 12.10.1982 r., w celu zachowania dobrze wykształconych płatów reliktoowego atlantyckiego zespołu roślinnego *Ericetum tetralicis* oraz torfowiska atlantyckiego z dużym udziałem woskownicy europejskiej. Na obszarze rezerwatu obowiązują zasady, wynikające z Ustawy jak wyżej. Zagospodarowanie obszaru rezerwatu odbywać się powinno zgodnie z jego planem ochrony, ustanowionym Rozporządzeniem Nr 92/06 Wojewody Pomorskiego z dnia 11.12.2006 r. (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego Nr 130 poz. 2718);

- 4) użytki ekologiczne – zgodnie z wykazem zamieszczonym w części I Uwarunkowania (Tabela 5.1.) i jak na rysunku Studium. Są to głównie torfowiska, bagna, najczęściej śródleśne, w granicach administracyjnych Nadleśnictwa Damnica. Dalsze funkcjonowanie tych obszarów chronionych ma szczególne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej gminy.

⁷ Część rezerwatu, tj. obszar w dawnych granicach rezerwatu, na którym obecnie obowiązuje plan ochrony rezerwatu zgodnie z Rozporządzeniem Nr 29/07 Wojewody Pomorskiego z dnia 28 listopada 2007 r., wskazano na załączniku nr 5 Ochrona przyrody zamieszczonym w części I Uwarunkowania

Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody, użytki ekologiczne są formą ochrony, którą może ustanowić rada gminy. Na obszarze gminy Główczyce istnieje możliwość objęcia ochroną w formie użytku ekologicznego dalszych, cennych przyrodniczo obiektów, a zwłaszcza śródpolnych i śródleśnych oczek wodnych, kęp drzew i krzewów, bagien, torfowisk, płątów nieużytkowanej roślinności, starorzeczy, siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania, po ich zinventaryzowaniu. W tym celu należy określić obszar i przedmiot ochrony z uwzględnieniem występowania gatunków chronionych, zagrożonych i rzadkich, dokonać rozpoznania uwarunkowań wynikających z własności gruntów dla przeprowadzenia procedury formalno-prawnej oraz określić zasady ochrony, uwzględniające np. zakazy: zmian użytkowania, odwadniania terenu i inne;

- 5) pomniki przyrody – zgodnie z wykazem zamieszczonym w części I Uwarunkowania (Tabela 5.2.) i orientacyjną lokalizacją na rysunku Studium. *Ustanowione przez Radę Gminy pomniki przyrody to przede wszystkim cenne drzewa. Drzewa stanowiące pomniki przyrody na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, podlegają ochronie aż do ich samodzielnego, całkowitego rozpadu.*

Ze względu na fakt, że na terenie gminy Główczyce zachowało się bardzo dużo parków podworskich wskazane jest sporządzenie inwentaryzacji cennego drzewostanu i podjęcie dalszych kroków w celu ustanowienia prawnej ochrony najcenniejszych drzew w formie pomnika przyrody;

- 6) gatunki roślin, zwierząt oraz grzybów, siedliska - podlegają ochronie zgodnie z właściwymi rozporządzeniami, obecnie:
- a) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. Nr 237 poz. 1419), które weszło w życie 22.11.2011 r.
  - b) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz.U. Nr 168, poz. 1764),
  - c) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz.U. Nr 168, poz. 1765),

W zakresie ochrony zwierząt obowiązuje Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz.U. z 2003 Nr 106 poz. 1002 z późn. zmianami).

Na terenie gminy Główczyce, Rozporządzeniem Wojewody Słupskiego nr 1/90 z dnia 13 lipca 1990 r., ochroną zostało objętych 5 stanowisk ptaków chronionych;

- 7) siedliska - podlegają ochronie na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 roku (Dz. U. Nr 92, poz. 1029). oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 2010 nr 77 poz. 510).

W granicach gminy Główczyce rozważyć można objęcie ochroną prawną, w formie obszarów chronionego krajobrazu, cennych pod względem walorów krajobrazowych i pełniących istotną rolę przyrodniczą, obszarów. Możliwość uzupełnienia sieci obszarów chronionych odnosi się w szczególności do obszarów w rejonie otuliny SPN (Słowiński OChK), Pradoliny Łeby-Redy (OChK Doliny Dolnej Łeby) i doliny Łupawy (OChK Dolnej Łupawy).

Z uwagi na to, że rozważane wstępnie propozycje nowych form ochronnych, zasygnalizowane również w planie województwa pomorskiego, odnoszą się do obszarów wykraczających poza granice gminy Główczyce, to w celu objęcia ochroną nowych obszarów niezbędne są wspólne inicjatywy i uzgodnienia, zarówno na szczeblu ponadlokalnym, jak i gminnym. Wskazane jest, aby koncepcje, programy ochrony przyrody tworzyć i nowe formy ochrony wprowadzać w oparciu o inwentaryzację przyrodniczą, której sporządzenie dla całego obszaru gminy jest bardzo pożądane.

W systemie przyrodniczym gminy Główczyce, obok systemu obszarów prawnie chronionych, wyróżnia się struktury cenne przyrodniczo, współtworzące system powiązań ekologicznych, gwarantują-

ce spójność terytorialną środowiska przyrodniczego i zapewniające przepływ materii, energii i gatunków przez obszar gminy. Są to elementy o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym.

Najistotniejszą rolę w tej strukturze pełnią korytarze ekologiczne doliny Łupawy i Pradoliny Redy-Łeby rangi regionalnej. Ponadto wyróżniają się w strukturze pasma stanowiące łączniki ekologiczne pomiędzy Stupią, Łupawą i Łebą, rangi subregionalnej (płaty lasów, łąk, torfowisk, cieków wodnych, w tym Pustynka).

Elementy rangi lokalnej stanowią korytarze ekologiczne wzdłuż biegu innych rzek i cieków, w tym wzdłuż Skórzynki, Strugi Główczyckiej, Strugi Kłęcińskiej, Strugi Wielka Wieś, Warblinki i Rzechcinki, które umożliwiają bezpośrednio bądź pośrednio powiązania ekologiczne obszarów gminy z wyróżnionymi elementami regionalnymi.

Strukturę tę uzupełniają kompleksy leśne oraz drobne, ale istotne elementy, takie jak: izolowane kępy roślinności, torfowiska, starorzecza, oczka wodne, miedze, ugory, zadrzewienia śródpolne i przydrożne, parki podworskie, roślinność zabytkowych cmentarzy, grupy, aleje drzew i pojedyncze drzewa, szczególnie starodrzew i pomniki przyrody.

W celu zachowania, wzmocnienia powyższych powiązań ekologicznych, obowiązują następujące zasady:

- 1) należy bezwzględnie zachować regionalne korytarze doliny Łupawy i Pradoliny Redy-Łeby oraz korytarze lokalne, w tym Skórzynki, Strugi Główczyckiej, Strugi Kłęcińskiej, Strugi Wielka Wieś, Warblinki i Rzechcinki, w szczególności przez unikanie, ograniczanie inwestycji przecinających te korytarze lub w inny sposób wpływających na przepływ materii energii oraz migrację roślin, grzybów i zwierząt;
- 2) dla prawidłowego funkcjonowania obszaru gminy niezbędne jest zachowanie powiązań ekologicznych, a zasada ciągłości przestrzennej terenów cennych przyrodniczo może być realizowana odpowiednio poprzez:
  - a) utrzymanie, zwiększanie powierzchni łąk i pastwisk,
  - b) promowanie ekologicznych metod produkcji rolnej na gruntach rolnych,
  - c) zalesienia, zadrzewienia na stokach, skłonach dolin rzecznych, w płatach ekologicznych pomiędzy Stupią, Łupawą, Łebą. Przy realizacji zalesień i zadrzewień istotne jest ich planowanie z uwzględnieniem wpływu na krajobraz,
  - d) wzmocnianie przyrodniczej funkcji lasów,
  - e) utrzymanie, a w razie potrzeby przywracanie odpowiedniej jakości ekosystemom o obniżonym potencjale (dotyczy wód, lasów, gleb),
  - f) zagospodarowanie nie stwarzające barier hamujących migrację gatunków,
  - g) ograniczanie ingerencji, nie zmienianie linii brzegowej rzek, jezior, dna i struktury roślinności nadwodnej przy planowanych inwestycjach,
  - h) wykluczanie, ograniczanie zabudowy i takiego zainwestowania, które mogłoby przerwać ciągłość wyznaczonych ciągów ekologicznych,
  - i) minimalizowanie konfliktów pomiędzy przebiegiem korytarzy powiązań a planowanymi i realizowanymi inwestycjami w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej,
  - j) obejmowanie obszarów i obiektów ochroną prawną i wprowadzenie właściwych zasad ochronnych,
  - k) nie dopuszczanie do "fragmentaryzacji" środowiska zabudową, poprzez unikanie bezpośredniej, ciągłej zabudowy bezpośredniego otoczenia rzek i cieków; w przypadku realizacji zabudowy, w tym w wyznaczonych obszarach koncentracji i rozwoju zabudowy, a równocześnie w pasmach wskazanych powiązań ekologicznych utrzymać należy odpowiednie powierzchnie biologicznie czynne.

Na terenie gminy niezbędne są działania upowszechniające wśród jej mieszkańców wiedzę przyrodniczą, podnoszące ich świadomość i aktywność w zakresie ekologii. Do najważniejszych z nich należą:

- 1) edukacja przyrodnicza i proekologiczna dzieci i młodzieży w szkołach, placówkach kultury, organizacja ogólnodostępnych wykładów, prelekcji przyrodniczych;

- 2) przygotowanie, współudział, opracowanie materiałów informacyjnych, folderów, propagowanie, rozpowszechnianie wydawnictw ekologicznych;
- 3) promowanie turystyki rowerowej i innych form aktywnego wypoczynku na łonie przyrody;
- 4) organizowanie, współorganizowanie imprez plenerowych, wycieczek krajoznawczych, rajdów pieszych, itp.;
- 5) zakładanie, aktywny udział w stowarzyszeniach, organizacjach ekologicznych, turystycznych;
- 6) organizowanie konkursów o tematyce ekologicznej dla mieszkańców gminy;
- 7) rozwijanie współpracy z organizacjami, jednostkami naukowymi, współpraca z Dyrekcją SPN, uczelniami Słupska i Trójmiasta, współpraca, wymiana doświadczeń w zakresie ochrony przyrody, środowiska, ekologii z gminami sąsiednimi i partnerskimi.

Kierunki w zakresie ochrony przyrody przedstawiono na załączniku graficznym nr 5.

4.2. Ochrona wód

Główne cele i kierunki w zakresie ochrony wód:

- 1) poprawa i utrzymanie dobrego stanu jakościowego wód płynących, w szczególności poprawa stanu sanitarnego rzek;
- 2) ograniczenie ładunku zanieczyszczeń przedostających się z terenu gminy, ze źródeł punktowych i obszarowych, do wód powierzchniowych, w tym do jeziora Łebsko oraz do wód podziemnych, w tym zgromadzonych w obrębie głównych zbiorników wód podziemnych;
- 3) zapewnienie skutecznej ilościowej i jakościowej ochrony dla wód podziemnych, zwłaszcza dla wód zgromadzonych w obrębie GZWP Nr 107 „Pradolina Rzeki Łeby” i GZWP Nr 115 „Łupawa”;
- 4) ustanawianie, w miarę potrzeb, stref ochronnych ujęć wód;
- 5) ochrona, zwiększanie zdolności retencyjnych zlewni, zachowanie istniejących terenów hydrogeicznych – wód powierzchniowych, mokradeł i torfowisk oraz odtwarzanie i odnawianie obszarów tzw. małej retencji dla utrzymania i powiększania zasobów wodnych oraz kształtowania właściwego stanu stosunków wodnych;
- 6) zachowanie i renaturalizacja biegu i drożności rzek, w szczególności Łupawy, Łeby.

Dla realizacji wytyczonych celów i kierunków w zakresie ochrony wód wymagane jest uwzględnienie odpowiednich zasad zagospodarowania, podejmowanie i kontynuowanie odpowiednich działań oraz przyjęcie takich zabezpieczeń, jak:

- 1) realizacja i usprawnianie zbiorczych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków na terenie gminy;
- 2) stosowanie rozwiązań indywidualnych w zakresie oczyszczania ścieków tylko w na terenach pozostających poza technicznie i ekonomicznie uzasadnionym zasięgiem zbiorczych systemów oczyszczania ścieków;
- 3) zastosowanie systemu optymalnego rozdziału wód podziemnych: wody te powinny być przeznaczone przede wszystkim dla potrzeb ludności, a dla przemysłu i usług wówczas, gdy wymagana jest woda wysokiej jakości (np. przemysł farmaceutyczny, przetwórstwo rolno -spożywcze);
- 4) kontrolowanie, monitorowanie stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i wód podziemnych. Dotyczy w szczególności wód Łupawy i jej większych dopływów, wód zgromadzonych w zasięgu GZWP Nr 107 „Pradolina Rzeki Łeby” i GZWP Nr 115 „Łupawa”, wód podziemnych w rejonie obiektów stwarzających duże zagrożenie, jak stacje paliw, magazyny, składy nawozów i środków ochrony roślin, zbiorniki i miejsca rozdeszczowywania gnojowicy, a także wód podziemnych w rejonie intensywnych upraw polowych (w tym rejon Dochowa, Dochówka w zasięgu GZWP Nr 115, ze względu na stosowane nawodnienie pól z ujęć wód podziemnych);
- 5) likwidacja, odpowiednie zabezpieczenie obiektów zaopatrzenia w wodę wyłączonych z eksploatacji (studnie głębinowe);
- 6) ograniczenie zainwestowania uciążliwego dla wód podziemnych, stosowanie rozwiązań technicznych i technologicznych ograniczających ujemny wpływ na stan jakościowy tych wód, istotne zwłaszcza na obszarach o stwierdzonej silnej bądź ekstremalnej podatności wód na zanieczyszczenie;

- 7) rozwój działalności rybackiej (stawy hodowlane), rozwój energetyki wodnej na terenie gminy warunkowany utrzymaniem odpowiednich standardów w zakresie ochrony środowiska i zastosowaniem odpowiednich rozwiązań i zabezpieczeń ekologicznych, z uwzględnieniem wpływu na obszary Natura 2000;
- 8) realizacja inwestycji w celu umożliwienia migracji ryb wędrownych, w tym na rzece Łupawie wykonanie przepławek przy jazie w Żelkowie, w Zgojewie dla elektrowni w Żelkowie oraz przy stopniu wodnym w Drzeżewie;
- 9) rozwój gospodarki rybackiej na obszarze gminy wymaga bezwzględnego przestrzegania warunków wynikających z przepisów szczególnych i wydanych pozwoleń. Nowe obiekty produkcji rybackiej powinny być lokalizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia nienaruszalnego przepływu w wykorzystywanych rzekach i ciekach wodnych;
- 10) likwidacja dzikich wysypisk, przestrzeganie przepisów ochrony środowiska w zakresie gromadzenia i zbierania odpadów, składowania i wykorzystania obornika, gnojowicy, nawozów mineralnych i środków ochrony roślin;
- 11) wyeliminowanie możliwości dopływu zanieczyszczeń do wód z istniejących obiektów magazynowania i dystrybucji paliw płynnych, środków chemicznych, przyjęcie odpowiednich zabezpieczeń w przypadku nowych lokalizacji;
- 12) ochrona i kształtowanie stref ekotonowych w otoczeniu wód, a więc w korytarzach ekologicznych związanych z rzekami (pozostawienie powierzchni leśnych, zalesianie, zadrzewianie, nasadzenia krzewów, przekształcanie gruntów ornych w użytki zielone, ograniczanie nawożenia);
- 13) utrzymanie w należytym stanie urządzeń i obiektów melioracyjnych, planowanie i prowadzenie prac melioracyjnych z uwzględnieniem uwarunkowań ekologicznych i wymagań ochrony przyrody, zwłaszcza na przyrodniczych obszarach prawnie chronionych, w otulinie SPN;
- 14) ochrona prawna (jako użytki ekologiczne) torfowisk, bagien, mokradeł, oczek wodnych;
- 15) zwiększanie retencji poprzez realizację obiektów, urządzeń małej retencji (drobne zbiorniki wodne, stawy, jazy, zastawki, umożliwiające kontrolowane, nie stwarzające zagrożenia dla środowiska wodnego i otoczenia, piętzenia wód); zwiększanie naturalnej retencji poprzez zalesienia i zadrzewienia;
- 16) zalesienia i zadrzewienia, z punktu widzenia ochrony wód istotne zwłaszcza w granicach zbiorników wód podziemnych: GZWP Nr 107 „Pradolina Rzeki Łeby” i GZWP Nr 115 „Łupawa” i w ich projektowanych obszarach ochronnych, w strefach wododziałowych, w korytarzach i płatach ekologicznych, w rejonie źródeł rzek;
- 17) utrzymanie powierzchni lasów ochronnych o funkcji wodochronnej;
- 18) ustanowienie obszarów ochronnych GZWP Nr 107 „Pradolina Rzeki Łeby” i GZWP Nr 115 „Łupawa”, wprowadzenie i przestrzeganie odpowiednich zasad ochronnych (nakazy, zakazy). Pożądane jest w pierwszej kolejności ustanowienie obszarów ochronnych (zgodnie z dokumentacją: obszar ONO i OWO, jak na rysunku Studium) wraz z ustaleniem zasad ochronnych dla GZWP Nr 107.

Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów nie może stanowić źródła zanieczyszczenia dla środowiska gruntowo-wodnego oraz powodować istotne, negatywne zmiany stosunków wodnych w terenach i w otoczeniu, szczególnie na terenach przyległych do rzeki Łupawy, Łeby oraz wzdłuż dopływów tych rzek i do jeziora Łebsko oraz na obszarach łąk, bagien i torfowisk.

Szczegółowe założenia w zakresie gospodarki ściekowej przedstawiono w części poświęconej kierunkom rozwoju infrastruktury technicznej.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych i zasady ich ochrony

GZWP Nr 107 "Pradolina Rzeki Łeby"

Zgodnie z „Dokumentacją GZWP Nr 107 Pradolina Rzeki Łeby”⁸, wskazuje się na potrzebę ochrony zasobów wód podziemnych Zbiornika w obrębie dwóch obszarów ochronnych ONO – Obszar Najwyższej Ochrony i OWO – Obszar Wysokiej Ochrony, wskazanych na rysunku Studium.

⁸ Dokumentacja GZWP Nr 107 hydrogeologiczna Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 107 - Pradolina Rzeki Łeby”, Przedsiębiorstwo Hydrogeologiczne Spółka z o.o. w Gdańsku, 1995 r., zatwierdzona Decyzją Nr KDH2/013/5914/96 MOŚZNIŁ

Ochrona wód zbiornika zmierza do uniemożliwienia lub ograniczenia przenikania zanieczyszczeń z powierzchni do wód podziemnych, likwidacji lub neutralizacji najgroźniejszych skażeń obecnych w wodach podziemnych, niedopuszczania do lokalizacji nowych obiektów szczególnie groźnych dla wód podziemnych.

Skuteczna ochrona zasobów wód GZWP wymaga stosowania równocześnie dwóch zasad:

- 1) *ochrony czynnej, polegającej na eliminowaniu lub ograniczaniu szkodliwości ognisk zanieczyszczeń. Konieczne jest zahamowanie degradacji wód powierzchniowych, inwestycje mogące mieć szkodliwe oddziaływanie na środowisko powinny być poprzedzone badaniami hydrogeologicznymi i ocenami oddziaływania na środowisko;*
- 2) *oraz ochrony biernej polegającej na wprowadzaniu do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego odpowiednich zakazów i nakazów:*
  - a) *w odniesieniu do ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego: zahamowanie degradacji wód powierzchniowych, inwestycje mogące mieć szkodliwy wpływ na środowisko muszą być poprzedzone badaniami hydrogeologicznymi i ocenami oddziaływania na środowisko,*
  - b) *w odniesieniu do rolnictwa: prowadzenie upraw polowych i pielęgnacji użytków rolnych z ograniczeniem środków chemicznych i stosowaniem biodynamicznych zasad gospodarowania, zaleca się stosowanie zalesień,*
  - c) *w odniesieniu do rozwoju przemysłu i rzemiosła produkcyjnego, wprowadzać należy zakaz lokalizacji przemysłu uciążliwego.*

Według dokumentacji, przy opracowywaniu planów miejscowych obejmujących GZWP Nr 107 wraz ze strefami ochronnymi, funkcję ochronną powinno się traktować priorytetowo. Wśród równorzędnych funkcji gospodarczych w obszarach ochrony Zbiornika wskazuje się na: rolnictwo, leśnictwo, rekreację i turystykę oraz w ograniczonym zakresie usługi i przemysł.

Założone funkcje na obszarach ONO i OWO powinny być realizowane generalnie w oparciu o zasady:

- 1) *zasady ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego:*
  - a) *zmniejszenie stopnia intensyfikacji rolnictwa,*
  - b) *zakaz lokalizacji obiektów rolniczych o dużej koncentracji produkcji,*
  - c) *minimalizacja stosowania nawozów i środków ochrony roślin,*
  - d) *zahamowanie degradacji wód powierzchniowych,*
  - e) *inwestycje mogące nieść szkodliwy wpływ na środowisko muszą być poprzedzone badaniami hydrogeologicznymi i ocenami oddziaływania na środowisko;*
- 2) *zasady ochrony i kształtowania przestrzeni rolniczej i leśnej:*
  - a) *prowadzenie upraw polowych i pielęgnacji użytków zielonych z ograniczaniem środków chemicznych,*
  - b) *stosowanie biodynamicznych zasad gospodarowania,*
  - c) *wykluczanie stosowanie gnojowicy na obszarze ONO, nawożenie powinno być oparte o wytwarzane w gospodarstwach rolnych nawozy organiczne pochodzące z hodowli i kompostów,*
  - d) *wykluczenie hodowli bezściółkowej,*
  - e) *zalecane zalesienia, zwłaszcza w strefie krawędziowej (granica ONO);*
- 3) *zasady rozwoju turystyki i rekreacji:*
  - a) *wykorzystanie walorów turystyczno-krajoznawczych,*
  - b) *utrzymanie udostępnienia do jezior i rzek,*
  - c) *preferowanie budowy trwałej bazy turystycznej w celu wydłużenia sezonu,*
  - d) *preferowanie turystyki krajoznawczej, sporty wodne, jeździectwo, sporty zimowe,*
  - e) *należy przeanalizować możliwość rozwoju funkcji leczniczo-uzdrowiskowej w oparciu o torfy o cechach leczniczych oraz walory krajobrazowe,*
  - f) *wspieranie inicjatyw do tworzenia form ochrony przyrody - parków krajobrazowych według dokumentacji);*

- 4) zasady rozwoju przemysłu i rzemiosła produkcyjnego:
- a) zakaz lokalizacji przemysłu uciążliwego,
  - b) popieranie rozwoju przemysłu opartego na naturalnych (miejscowych) surowcach mineralnych, z wyjątkiem torfu z terenów ONO,
  - c) lokalizowanie przemysłu spożywczego winno uwzględniać szczegółowe zalecenia ochronne dla obszarów ONO i OWO.

Szczegółowe wytyczne dotyczące zakazów i nakazów do wprowadzenia i egzekwowania w przypadku ustanowienia obszarów ochronnych ONO i OWO, zawiera dokumentacja Zbiornika Nr 107.

W szczególności, dla obszaru ONO proponowane są do wprowadzenia zakazy: lokalizacji składowisk odpadów, wylewisk ścieków, gnojowicy, innych substancji niebezpiecznych, dużych składów paliw i innych dużych obiektów uciążliwych dla środowiska, lokalizacji nowych cementarzy oraz obiektów takich jak fermy hodowlane oraz fermy zwierząt futerkowych lub prowadzenia działalności gospodarczej bez stosowania rygorów dotyczących kanalizacji sanitarnej i deszczowej. W dokumentacji wskazuje się również na wykluczenie eksploatacji torfu lub innych surowców mineralnych w strefie ONO i potrzebę uporządkowania gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami.

Dla obszaru OWO proponowane są zakazy: lokalizacji składowisk odpadów, wylewisk, innych substancji niebezpiecznych, dużych składów paliw i innych dużych obiektów uciążliwych dla środowiska – z wyjątkami dopuszczającymi lokalizację takich obiektów na obszarach o dużej odporności na zanieczyszczenie. Poponuje się również zakaz lokalizacji wielkich ferm hodowlanych prowadzących bezściółkowy chów zwierząt.

GZWP Nr 115 „Łupawa”

Zgodnie z „Dokumentacją GZWP Nr 115 „Łupawa”⁹, wskazuje się na potrzebę ochrony zasobów wód podziemnych Zbiornika w obrębie obszaru ochronnego, pokazanego na rysunku Studium.

Proponuje się realizować ochronę bierną, czynną i monitoring, w tym:

- 1) *preferowanie upraw ekologicznych, przestrzeganie przepisów ochrony środowiska w zakresie składowania i wykorzystania obornika, gnojowicy, nawozów i środków ochrony roślin, kontrola stosowania środków ochrony roślin;*
- 2) *kontrolowanie, badanie, ocenianie stanu i zmian ilościowych, jakościowych wód podziemnych w rejonie intensywnych upraw i nawadnianych i planowanych do nawodnienia z ujęć wód podziemnych. Odpowiednio do wyników przeprowadzonych kontroli, analiz, ekspertyz należy ograniczyć, wykluczać pobór wód podziemnych na ww. cele;*
- 3) *kontrolowanie prac melioracyjnych, wydawanie decyzji odnośnie lokalizacji nowych i rozbudowy istniejących obiektów gospodarki wodnej, takich jak stopnie wodne i zbiorniki retencyjne, stawy hodowlane, w oparciu o szczegółowe oceny zawierające ekspertyzy hydrologiczno – ekologiczne;*
- 4) *likwidacja wszystkich punktów zrzutu nie oczyszczonych ścieków, modernizacja i budowa oczyszczalni ścieków wraz z układami sieciowymi dla zabudowy zwartej, budowa indywidualnych systemów oczyszczania dla zabudowy rozproszonej;*
- 5) *uporządkowanie gospodarki odpadami.*

4.3. Ochrona powierzchni ziemi i zasobów kopalin

Główne cele i kierunki w zakresie ochrony powierzchni ziemi i zasobów kopalin są następujące:

- 1) rekultywacja terenów poeksploatacyjnych;
- 2) prowadzenie prac poszukiwawczych i dokumentacyjnych złóż kopalin na obszarze gminy, w tym kruszywa naturalnego, piasków, surowców ilastych, torfu, gazu ziemnego i ropy naftowej;
- 3) racjonalne wykorzystanie udokumentowanych złóż kopalin.

⁹ „Dokumentacja hydrogeologiczna GZWP nr 115 – Łupawa przez Przedsiębiorstwo Geologiczne „POLGEOL” S.A. – Zakład w Gdańsku – 2001r.

Wytyczne dla realizacji wyznaczonych celów i kierunków w zakresie ochrony powierzchni ziemi i zasobów kopalin są następujące:

- 1) gospodarka kopalinami może rozwijać się w oparciu o udokumentowane złoża kopalin, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa powszechnego i miejscowego;
- 2) wskazana jest ochrona udokumentowanych złóż kopalin przed zmianą przeznaczenia na cele inne, niż eksploatacja oraz zagospodarowanie obszarów występowania udokumentowanych złóż kopalin w sposób zapewniający w przyszłości możliwość podjęcia eksploatacji;
- 3) podejmowanie wydobywania na nowych terenach udokumentowanych złóż powinno odbywać się tylko w sytuacjach, gdy przeciwwskazania środowiskowe nie przeważają opłacalności ekonomicznej związanej z pozyskaniem surowca;
- 4) rewaloryzacja i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych powinna się odbywać w kierunku nadania tym terenom charakteru zbliżonego do naturalnego;
- 5) złoża kopalin podlegają ochronie polegającej na ich racjonalnym zagospodarowaniu i ich kompleksowym wykorzystaniu (łącznie z kopalinami towarzyszącymi) wraz z zabezpieczeniem terenów przyległych przed degradacją oraz rekultywacją terenów poeksploatacyjnych;
- 6) eksploatacja złóż kopalin na terenie gminy Głównyzyce powinna być realizowana w sposób zapewniający jak najmniejsze negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i krajobraz;
- 7) nieudokumentowane miejsca nagromadzenia surowców, mogą podlegać eksploatacji tylko po udokumentowaniu złoża i spełnieniu innych wymogów formalnych (koncesja);
- 8) wykluczona być powinna możliwość pozyskiwania kopalin w granicach ustanowionych obszarów ochrony przyrody (w tym SPN, rezerwy przyrody, obszary Natura 2000) /dotyczy nowych złóż/;
- 9) szczególne warunki i ograniczenia w zakresie możliwości pozyskania kopalin dotyczą otuliny SPN, Pradoliny Łeby-Redy, a w jej zasięgu zwłaszcza Obszaru Najwyższej Ochrony GZWP Nr 107 – przed podjęciem odpowiednich decyzji odnośnie możliwości i warunków eksploatacji, wymagana jest szczegółowa analiza wpływu jej skutków na wody powierzchniowe i podziemne, gatunki roślin i zwierząt, krajobraz i funkcjonowanie całego ekosystemu;
- 10) ochrona gleb narażonych na nasilone procesy erozyjno-denudacyjne może się odbywać poprzez zadrzewienie, zakrzewienie, zadarnienie, odpowiednią technikę upraw, Na terenie gminy, między innymi w celu ograniczeniu zjawiska erozji, postuluje się zwiększenie powierzchni leśnych.

Na obszarze gminy Głównyzyce przewiduje się eksploatację istniejącego złoża torfów. Kontynuowanie i docelowo zakończenie eksploatacji w granicach złoża torfów "Gace Krakulice - Kompleks A", znajdującego się na terenie gminy Głównyzyce, wiąże się z potrzebą sukcesywnej rekultywacji terenu. Zagospodarowanie i użytkowanie powierzchni poeksploatacyjnych w granicach złoża powinno uwzględniać w szczególności położenie w Obszarze Specjalnej Ochrony Ptaków OSO „Pobrzeże Słowińskie”.

Na terenie gminy, potencjalnie istnieje możliwość udokumentowania i eksploatacji złóż kopalin pospolitych, zwłaszcza kruszywa naturalnego (np. w rejonie Głównyzyce, Żelkowa), surowców do produkcji wyrobów ceramicznych.

W związku z planowanymi pracami poszukiwawczymi i rozpoznawczymi w rejonie Cecenowa, istnieje możliwość udokumentowania w tym rejonie złoża torfu. Ze względu na położenie (w obrębie dna Pradoliny Redy-Łeby, równocześnie w korytarzu ekologicznym rangi regionalnej i w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 107 z wyznaczoną strefą ONO), przy podejmowaniu decyzji dotyczących ewentualnej eksploatacji torfu w tym obszarze, wymaga szczególnie wnikliwych ocen, co do jej skutków dla środowiska przyrodniczego. Istotne są wskazania zawarte w tekście powyżej, w pkt 3 i 9.

Potencjalnie jest możliwe udokumentowanie złóż gazu ziemnego (łupkowego) na obszarze gminy, w szczególności w związku z koncesją udzieloną na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego, zwłaszcza w centralnej części gminy. Planuje się prowadzenie prac w tym zakresie i lokalizację zakładu górniczego w części działki nr 180 w obrębie geodezyjnym Warblino (rysunek Studium).

4.4. Ochrona gruntów rolnych

Jednym z podstawowych zasobów gminy Główczyce są wysokiej jakości grunty rolne. Rolnicza przestrzeń produkcyjna stanowi podstawę rozwoju głównej funkcji gminy, dlatego kierunki polityki przestrzennej gminy określone w Studium mają na celu ochronę tego zasobu poprzez:

- 1) określenie zasad rozwoju przestrzennego zabudowy o funkcjach mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych oraz zasad lokalizacji urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i transportu;
- 2) wyznaczenie gruntów chronionych dla produkcji rolnej;
- 3) wyznaczenie gruntów chronionych z uwagi na ich wysokie walory ekologiczne;
- 4) wyznaczenie gruntów przeznaczonych do zalesienia.

Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej, szczególnie najcenniejszych powierzchni, gleb najwyższych klas oraz gleb pochodzenia organicznego sprowadza się do zasady ograniczenia do niezbędnego minimum lokalizacji nowej zabudowy (nie dotyczy istniejących siedlisk) na najcenniejszych dla produkcji rolnej i środowiska przyrodniczego terenach, którymi są użytki rolne kl. III i IV klasy oraz trwałe użytki zielone pochodzenia organicznego kl. V i VI oznaczone na rysunku Studium, jako Użytki rolne szczególnie chronione. Ograniczenia te dotyczą w szczególności dużych i zwartych kompleksów tych gleb użytkowanych rolniczo. Powyższy zakaz stanowi generalną zasadę, którą należy uszczegółowić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Gleby podlegające szczególnej ochronie ze względu na wysoką przydatność dla produkcji rolnej znajdują się głównie w południowej części gminy. Są to rejony:

- położone na południe od wsi Żoruchowo, przy granicy gminy
- okolice Zgojewka i Lipna
- okolice Wielkiej Wsi, Dochowa, Dochówka
- okolice Główczyca, Kłęcinka i Święcina
- okolice Stowięcina, Gostkowa, Michałowa i Stodulska
- tereny położone pomiędzy Podolem Wielkim a Wolinią
- tereny położone na południe od Wykosowa i Przebędowa
- tereny pomiędzy Dargoleżą i Wolinią

Szczególnej ochronie podlegają także trwałe użytki zielone wytworzone z gleb pochodzenia organicznego, przeważnie torfowo-mułowych, zalegające w północnej i wschodniej części gminy (otoczenie jeziora Łebsko i dolina Łeby) oraz w dolinie Łupawy. Gleby ze względu na wysoką zawartość substancji organicznej i wody stanowią cenny walor dla rolnictwa i środowiska. Są w zasadzie nieodnawialnym składnikiem pokrywy glebowej. Gleby te należy chronić przed nieuzasadnionym przekazywaniem na cele nierolnicze, zaorywaniem i degradacją. Ochronie podlegają także torfowiska i naturalne oczka wodne.

Wymóg ochrony gruntów rolnych przed ich przeznaczaniem na cele nierolnicze wynika z obowiązującego prawa: Ustawy Prawo ochrony środowiska i Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U.04.121.1266 tekst jednolity, ze zm.).

Dla przeciwdziałania występowaniu erozji wodnej i wietrznej przewiduje się wprowadzanie zalesień, zadrzewień śródpolnych oraz zakrzewień. Działania te należy prowadzić przede wszystkim w strefach krawędziowych dolin i rynien, zagrożonych powierzchniową erozją wodną (szczególnie w części południowej gminy o bardziej urozmaiconej rzeźbie terenu) oraz w obrębie wielkoobszarowych upraw rolnych w części południowej i środkowej potencjalnie zagrożonych erozją wietrzną.

4.5. Ochrona lasów

Ochrona lasów powinna się dokonywać poprzez:

- 1) ograniczenie do niezbędnych, zmian przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne;
- 2) zalesienia nowych terenów, w szczególności gruntów marginalnych dla rolnictwa;

- 3) wzmacnianie odporności biologicznej i równowagi ekologicznej lasów, zwłaszcza na gruntach polnych, przebudowa ich struktury gatunkowej i warstwowej, odpowiednio do możliwości siedliskowych;
- 4) zwiększanie powierzchni lasów ochronnych, zwłaszcza wodochronnych w obrębie dolin rzecznych, w strefach wododziałów, na obszarach źródlisk;
- 5) przeciwdziałanie degradacji siedlisk leśnych, zwłaszcza hydrogenicznych, w wyniku odwodnienia torfowisk różnych typów, borów i brzezin bagiennych.

4.6. Ochrona krajobrazu

Cele i kierunki w zakresie ochrony krajobrazu:

- 1) zachowanie atrakcyjnych pod względem krajobrazowym, poznawczym i edukacyjnym, elementów i form urzeźbienia i pokrycia terenu, w tym dolin rzecznych, zalesionych stref krawędziowych wielkoobszarowych torfowisk niskich, łąk, pastwisk w obrębie Niziny Gardnieńskiej i dna Pradoliny Redy-Łeby;
- 2) zachowanie, eksponowanie panoram z ciągów i miejsc widokowych, ochronę charakterystycznych akcentów i dominant;
- 3) ochrona wnętrza krajobrazowych, zwłaszcza makrowędrza Pradoliny Redy-Łeby i jeziora Łebsko w bezpośrednim sąsiedztwie gminy;
- 4) kształtowanie, wzmacnianie walorów krajobrazowych, odtworzenie krajobrazów zdegradowanych oraz przeciwdziałanie procesom zagrażającym walorom krajobrazu;
- 5) ochrona wartościowych elementów krajobrazu kulturowego, w tym zespołów ruralistycznych, zespołów dworsko- i pałacowo- parkowych i zespołów parkowych (Cecenowo, Wolinia, Stowiącino, Rzuszcze, Ciemino, Skórzyno, Warblino, Wykosowo, Rumsko, Choćmirówko, Będziechowo, Żelkowo, Żoruchowo);
- 6) utrzymanie harmonii przestrzennej wsi, zwłaszcza o wysokich wartościach kulturowych, wraz z ich bliskim otoczeniem;
- 7) zachowanie specyficznych cech krajobrazu wiejskiego, utrzymanie otwartych przestrzeni cennych krajobrazowo;
- 8) ewentualnie uzupełnienie sieci obszarów chronionych o nowe obszary, w tym np. obszary chronione krajobrazu: Słowiński OChK, OChK Doliny Dolnej Łeby, OChK Dolnej Łupawy.

Ochrona, wzmacnianie, eksponowanie walorów krajobrazowych powinna odbywać się poprzez:

- 1) ograniczenie zainwestowania, pozostawienie w użytkowaniu rolniczym, umożliwienie naturalnej sukcesji, ograniczanie, a w razie potrzeby wyłączenie z zabudowy, lokalizacji reklam wielkoformatowych i zalesień obszarów szczególnie istotnych dla zachowania panoram z ciągów i miejsc widokowych i dla ochrony charakterystycznych akcentów i dominant. W przypadku elementów zagospodarowania powodujących dysharmonię w krajobrazie należy ograniczać ich wpływ poprzez oddalenie od ciągów i miejsc widokowych, osłonięcie zielenią;
- 2) rozważenie możliwości realizacji, urządzenie miejsca widokowego i zaplecza w postaci małej przystani, pomostu w rejonie Izbicy, umożliwiającego kontynuację aktywności typowej dla jeziora i stanowiącej o jego atrakcyjności (rybactwo, żeglarstwo), w porozumieniu z Dyрекcją SPN;
- 3) harmonijne wkomponowywanie w otoczenie nowej zabudowy, ograniczanie lokalizacji nowej zabudowy rozproszonej, unikanie lokalizacji obiektów budowlanych na terenach o dużym nachyleniu oraz bezpośredniej obudowy cieków;
- 4) określanie w planach miejscowych elementów i obszarów charakterystycznych i cennych dla krajobrazu kulturowego oraz szczegółowych zasad ich przekształceń, sposobów dekompozycji i uporządkowania chaotycznych układów zabudowy, zasad zagospodarowania punktów widokowych i ochrony panoram widokowych;
- 5) uwzględnianie przesłanek, jakie płyną z tradycji budowlanej miejscowości i regionu, przy realizacji i modernizacji zabudowy;

- 6) podejmowanie czynnych działań, w tym restytucja, rewitalizacja i rekultywacja elementów przyrodniczych i architektoniczno-kulturowych dla zachowania lub przywrócenia walorów krajobrazowych;
- 7) utrzymanie dotychczasowego przeznaczenia i użytkowania terenów leśnych i rolnych w obrębie przestrzeni otwartych cennych krajobrazowo;
- 8) prowadzenie polityki przeciwdziałania dekoncentracji zainwestowania, sterowanie rozwojem w kierunku koncentracji i skupiania zabudowy w nawiązaniu do zainwestowania obszarów wiejskich i kształtujących się pasm osadniczych;
- 9) zalesienia, z zachowaniem mozaikowości siedlisk, dążeniem do połączenia odizolowanych kompleksów leśnych /nieużytki o charakterze zarastających oczek wodnych, mokradeł i podmokłości należy pozostawiać bez dolesień/;
- 10) rekultywacja obszarów zdegradowanych (wyrobisk, nielegalnych miejsc składowania odpadów), tworzenie stref zieleni krajobrazowej i izolacyjnej;
- 11) rozwój systemu zieleni naturalnej, tworzenie ciągłych systemów przyrodniczych, rewitalizacja parków podworskich i realizacja nowych terenów parkowych;
- 12) tworzenie stref zieleni krajobrazowo - izolacyjnej wokół zespołów produkcyjnych oraz w rejonie osiedli i zespołów mieszkaniowych.

4.7. Ograniczanie, eliminowanie ujemnych wpływów związanych z realizacją ustaleń studium, przeciwdziałanie zagrożeniom

- 1) ze względu na ciągle niezadowolający stan jakościowy wód powierzchniowych, nie spełniających wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb łososiowatych i karpiowatych w warunkach naturalnych, niezbędna jest realizacja działań wymienionych w kierunkach ochrony wód,
- 2) dla przeciwdziałania zagrożeniom dla wód podziemnych, w tym zgromadzonych w obrębie GZWP nr 107 i GZWP nr 115, niezbędne jest realizowanie działań wymienionych w kierunkach ochrony wód. Uporządkowania wymaga stan prawny dotyczący obszarów ochronnych Zbiorników, w pierwszej kolejności dotyczy to GZWP Nr 107;
- 3) konieczne są badania monitoringowe, obejmujące badanie stanu ilościowego i czystości rzek, wód podziemnych, zwłaszcza w obrębie zbiorników wód podziemnych, obiektów uciążliwych dla środowiska, obszarów intensywnego nawożenia i nawadniania pól (w tym rejon intensywnej uprawy ziemniaka w okolicy Dochowa, Dochówka w zasięgu GZWP Nr 115);
- 4) w związku z istnieniem systemu sztucznej regulacji stosunków wodnych w rejonie cennych przyrodniczo obszarów, w tym Natura 2000, planowane prace regulacyjne, powodujące zmiany stosunków wodnych w obrębie tego systemu, powinny być odpowiednio konsultowane, opiniowane, uzgadniane przez odpowiednie służby ochrony przyrody i środowiska. Wszelkie cieki, oczka wodne oraz zbiorniki wodne powinny podlegać ochronie, konserwacji i udroźnieniu z zapewnieniem nienaruszalnego przepływu wód;
- 5) istotna z punktu widzenia ochrony wód jest zorganizowana gospodarka odpadami i współpraca w tym zakresie z gminami: Słupsk (Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów w Bierkowie) i Potęgowo (Międzygminne Składowisko Odpadów Komunalnych w Chlebny). W ramach gospodarki odpadami należy dążyć do upowszechnienia selektywnej zbiórki odpadów wśród mieszkańców gminy;
- 6) uporządkowania wymagają miejsca nielegalnego porzucania odpadów komunalnych, tzw. „dzikich wysypisk”; należy kontynuować monitoring poeksploatacyjny na terenie zamkniętego składowiska odpadów w Wykosowie;
- 7) w związku z dopuszczonym zastosowaniem zbiorników bezodpływowych, szczególnie ważne jest skuteczne egzekwowanie i kontrolowanie szczelności zbiorników oraz zapewnienie odbioru nieczystości i dowozu ich do oczyszczalni przez specjalistyczne przedsiębiorstwo;
- 8) w związku z zagrożeniem powodziowym wzdłuż biegu Łupawy, Łeby, nad jeziorem Łebsko, należy zapewnić warunki bezpieczeństwa dla ludzi i ich mienia na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi. Należy zastosować takie rozwiązania techniczne, technologiczne i organi-

zacyjne, aby w granicach gminy, a także na terenach przyległych zagwarantować bezpieczeństwo przeciwpowodziowe oraz nie naruszać trwale stosunków wodnych, w tym zapewnić maksymalną retencję wód opadowych. Niezbędne jest wykluczenie, a co najmniej ograniczenie nowego zainwestowania i zabudowy na zagrożonych powodzią obszarach, zgodnie z przepisami szczególnymi. W przypadku lokalizacji obiektów i urządzeń w rejonie terenów podmokłych, okresowo zalewanych, pożądane jest uściślenie rzędnej zalewu i uwzględnienie jej odpowiednio na etapie projektowania, budowy, użytkowania i utrzymania obiektów i urządzeń;

- 9) w celu przeciwdziałania zjawisku erozji gleb przewiduje się realizację i utrzymywanie zalesień i zadrzewień i innych trwałych form pokrycia terenu (pastwiska, łąki);
- 10) niezbędne są ograniczenia i odpowiednie zabezpieczenia zabudowy w rejonie występowania słabonośnych gruntów organicznych, o niekorzystnych warunkach bioklimatycznych i na silnie nachylonych powierzchniach, unikać należy inwestycji na terasach zalewowych rzek oraz na gruntach o wysokim poziomie wód gruntowych. Nie należy przybliżać zabudowy do brzegów rzek.
Ogólne warunki geologiczne dla celów budownictwa wymagają uściślenia na etapie odpowiednio planów i projektów;
- 11) lasy, obejmujące monokultury sosnowe na siedliskach porolnych zagrożone są gradacjami pasożytniczych owadów oraz inwazją grzybów (huba korzeniowa), natomiast lite drzewostany świerkowe oraz drzewostany ze znaczną domieszką tego gatunku zagrożone są gradacją kornika. Degradacji siedlisk leśnych, zwłaszcza hydrogenicznych, następuje w wyniku odwodnienia torfowisk różnych typów i terenów bagiennych. Wymagane są odpowiednie zabiegi pielęgnacyjne oraz działania w kierunku zapewnienia właściwych stosunków wodnych;
- 12) zagrożeniem dla wszystkich lasów jest nadmierna penetracja i eksploatacja runa leśnego oraz zaśmiecanie. Ograniczeniu zagrożeń związanych z penetracją lasów sprzyjać będą takie działania jak wyznaczenie, urządzenie, oznakowanie miejsc wypoczynku, miejsc widokowych, miejsc postoju, oznakowanie śródleśnych szlaków rekreacyjnych pieszych, konnych, rowerowych, edukacja przyrodnicza;
- 13) zagospodarowanie turystyczne gminy powinno uwzględniać jej potencjał przyrodniczy i być planowane w sposób, który nie będzie prowadził do nadkoncentracji usług turystycznych związanych z rekreacją na terenach najcenniejszych przyrodniczo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie oraz nie będzie skutkowało dewaloryzacją środowiska przyrodniczego gminy. Zatem, odpowiednio ukierunkowywana i w razie potrzeby minimalizowana powinna być presja turystyczna na terenach cennych przyrodniczo, w lasach, nad rzekami (turystyka wodna), nad jeziorem Łebsko, w Słowińskim Parku Narodowym i w jego bezpośrednim otoczeniu. W szczególności, przy ustalaniu lokalizacji wielkoobszarowych form zagospodarowania turystycznego (np. pola golfowe), nie należy ich lokalizować na terenach szczególnie cennych przyrodniczo, terenach o wysokim poziomie wód gruntowych (podmokłych), na podłożu torfowym;
- 14) w przypadku, gdy inwestycje związane z zagospodarowaniem rekreacyjno-turystycznym stanowią będą przedsięwzięcia mogące potencjalnie oddziaływać na środowisko bądź Naturę 2000, wówczas odnosi się do nich w szczególności zapis zawarty w pkt 29;
- 15) przeznaczenie i turystyczne zagospodarowanie terenów położonych w granicach Słowińskiego Parku Narodowego i wszelkie inicjatywy związane z turystyczno-rekreacyjnym wykorzystaniem walorów Parku odbywać się powinno z poszanowaniem zasad ochronnych wynikających z obowiązujących przepisów i po uzgodnieniu z Dyrektorem SPN;
- 16) w związku z rozwojem energetyki wiatrowej należy uwzględniać i minimalizować wpływ siłowni wiatrowych na zdrowie ludzi, krajobraz i środowisko przyrodnicze, poprzez zachowanie odpowiednich odległości od zabudowy, odsunięcie od ścian lasów, miejsc ważnych dla ptaków (dotyczy tras przelotów i ostoi ptaków). Z lokalizacją siłowni wiąże się wyłączenie przyległych obszarów z zabudowy i zainwestowania związanego ze stałym pobytem ludzi (w szczególności dotyczy to zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej);

- 17) w przypadku mpzp dla nowych farm wiatrowych niezbędne jest obejmowanie granicami planu obszarów lokalizacji tych inwestycji wraz ze strefami ochronnymi;
- 18) dopuszczalność realizacji farm wiatrowych i poszczególnych siłowni oraz wskazanie warunków ich lokalizacji możliwe jest dopiero po przeprowadzeniu rocznego monitoringu przedwykonawczego wpływu na awifaunę oraz nietoperze. Monitoring przedrealizacyjny wpływu na awifaunę i nietoperze powinien być przeprowadzony również dla powierzchni lokalizacji elektrowni wiatrowych, dla których sporządzono już plany miejscowe, w przypadku jego braku. Zatem, potencjalne lokalizacje elektrowni wiatrowych należy uzupełnić o monitoring przedrealizacyjny na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oddziaływania projektowanych farm wiatrowych na ptaki i nietoperze dla powierzchni nie objętych takim monitoringiem. Dane zbierane w ramach monitoringu przedrealizacyjnego winny być przeprowadzone w okresie co najmniej roku, z uwzględnieniem wszystkich okresów fenologicznych; Na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach należy uwzględnić potencjalne skumulowane oddziaływanie elektrowni wiatrowych na stwierdzone podczas monitoringów gatunki ptaków i nietoperzy;
- 19) w celu ograniczenia strefy potencjalnych konfliktów siłowni z awifauną oraz nietoperzami należy stosować elektrownie wiatrowe o podobnej wysokości oraz nie należy tworzyć terenów zielonych obsadzonych zielenią wysoką na terenach wydzielonych pod lokalizację farm wiatrowych;
- 20) ograniczenia dla lokalizacji siłowni powinny dotyczyć terenów o szczególnych walorach i znaczeniu przyrodniczym oraz o walorach krajobrazu naturalnego i kulturowego. W Studium nie przewiduje się lokalizacji farm wiatrowych w strefie funkcjonalno-przestrzennej III Północno-Wschodniej. Ze względu na położenie nowych obszarów pod farmy wiatrowe w rejonie wsi Wolinia i Podole Wielkie - w pobliżu korytarza Pradoliny Redy-Łeby, przy przesądzeniach lokalizacyjnych w szczególności uwzględnić należy wpływ na krajobraz (również kulturowy wsi) i korytarze migracyjne ptaków;
- 21) ostateczne przesądzenia odnośnie możliwości i warunków lokalizacji siłowni wyływać powinny z opracowań ekofizjograficznych – problemowych, uwzględniających szczegółowo uwarunkowania ekologiczne, sozologiczne, krajobrazowe i kulturowe dla obszarów wstępnie przewidywanych pod ww. zainwestowanie;
- 22) emisja hałasu pochodzącego z elektrowni wiatrowych, obiektów gospodarczych oraz źródeł komunikacyjnych na granicy istniejącej oraz projektowanej zabudowy mieszkaniowej nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w obowiązujących przepisach; zwraca się uwagę na fakt, iż uruchomienie nowych zespołów elektrowni wiatrowych zmieni w sposób trwały stan klimatu akustycznego w środowisku na danym obszarze, co znacząco wpłynie na możliwość zmiany funkcji urbanistycznych i wprowadzi ograniczenia związane z użytkowaniem terenów sąsiednich;
- 23) dla ograniczenia uciążliwości związanych z przebiegiem dróg, zaleca się, w zależności od możliwości terenowych i potrzeb, odsunięcie zabudowy od drogi, projektowanie i zastosowanie naturalnych i sztucznych ekranów akustycznych, zachowanie istniejących i utworzenie nowych korytarzy łączących elementy struktury przyrodniczej i umożliwiających migrację zwierząt;
- 24) zasięg uciążliwości dla środowiska wynikającej z prowadzonej działalności gospodarczej winien być ograniczony do granic terenu, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Pomieszczenia znajdujące się w przedmiotowym obszarze i przeznaczone na pobyt ludzi winny być wyposażone w techniczne środki ochrony przed tymi uciążliwościami;
- 25) w celu eliminowania zagrożeń związanych z przebiegiem i lokalizacją urządzeń do przesyłu energii elektrycznej (linie 400 kV, 110 kV, 15 kV i GPZ), gazu (gazociągi wysokiego ciśnienia), stacji bazowych telefonii komórkowej, niezbędne jest ustalenie odpowiednich zasad zagospodarowania terenów w ich otoczeniu, w tym zachowanie odpowiednich odległości zabudowy, zwłaszcza przeznaczonej na stały pobyt ludzi oraz nasadzeń zieleni. W przypadkach określonych przepisami szczególnymi może wystąpić potrzeba utworzenia obszarów ograniczonego użytkowania. Dotyczy to takich obiektów, jak: oczyszczalnia ścieków, kompostownia, trasy komunikacyjne, linie i stacje elektroenergetyczne oraz instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne;

- 26) przy realizacji zabudowy, zainwestowania i użytkowaniu terenów należy zachować takie rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne, które ograniczą negatywny wpływ na środowisko;
- 27) emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, pochodząca z terenów gminy nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, a ich eksploatacja nie może przekraczać dopuszczalnych standardów emisyjnych, dla których te standardy jakości środowiska muszą być również dotrzymane przez źródła komunikacyjne;
- 28) potrzeba zapobiegania zdarzeniom mogącym powodować awarię oraz ograniczanie jej skutków dla ludzi i środowiska odnosi się może w szczególności do najczęściej uczęszczanego ciągu samochodowego - drogi wojewódzkiej nr 213. Wymagana jest w tym zakresie współpraca z odpowiednimi jednostkami służb ratowniczych;
- 29) wszystkie przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko powinny być poprzedzone przeprowadzeniem odpowiedniej procedury oceny oddziaływania na środowisko, zgodnie z przepisami szczególnymi. W ramach dokonywanych ocen oddziaływania na środowisko, w szczególności uwzględniać należy uwarunkowania wynikające z położenia terenów, na których przewiduje się przedsięwzięcie, na obszarach Natura 2000 lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie, a także w pobliżu rezerwatów przyrody oraz na terenach stanowiących korytarze ekologiczne, zwłaszcza w korytarzach ekologicznych rzeki Łupawy oraz Łeby - Redy. Odpowiednia, zgodnie z przepisami szczególnymi, procedura, dotyczy ponadto tych przedsięwzięć, które nie są bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura lub nie wynikają z tej ochrony, a co do których właściwy organ uzna, że mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000.

Kierunki w zakresie ochrony środowiska przedstawiono na załączniku graficznym nr 6.

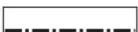

ZAŁĄCZNIK NR 5

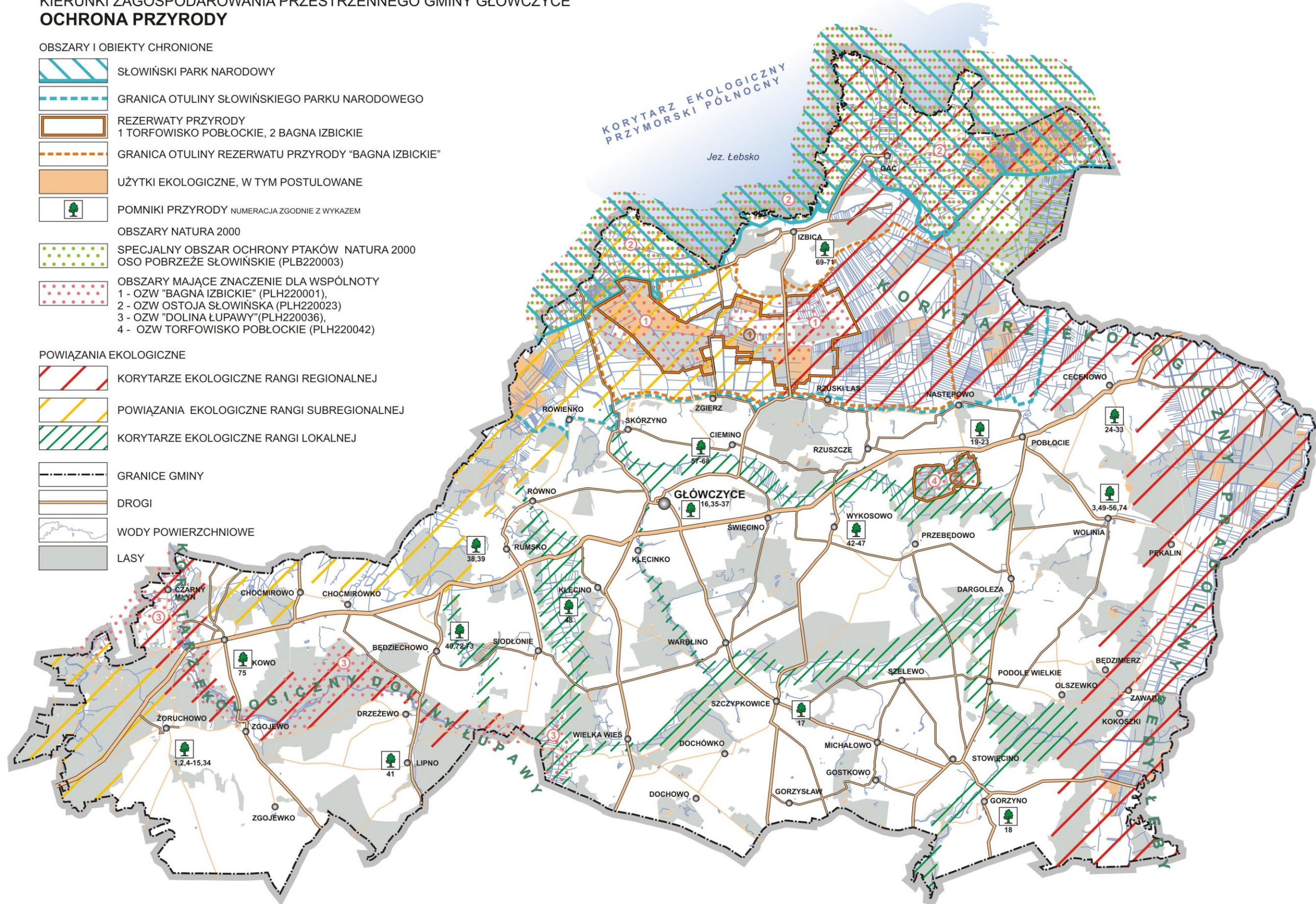
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GŁÓWCZYCE
OCHRONA PRZYRODY

OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE

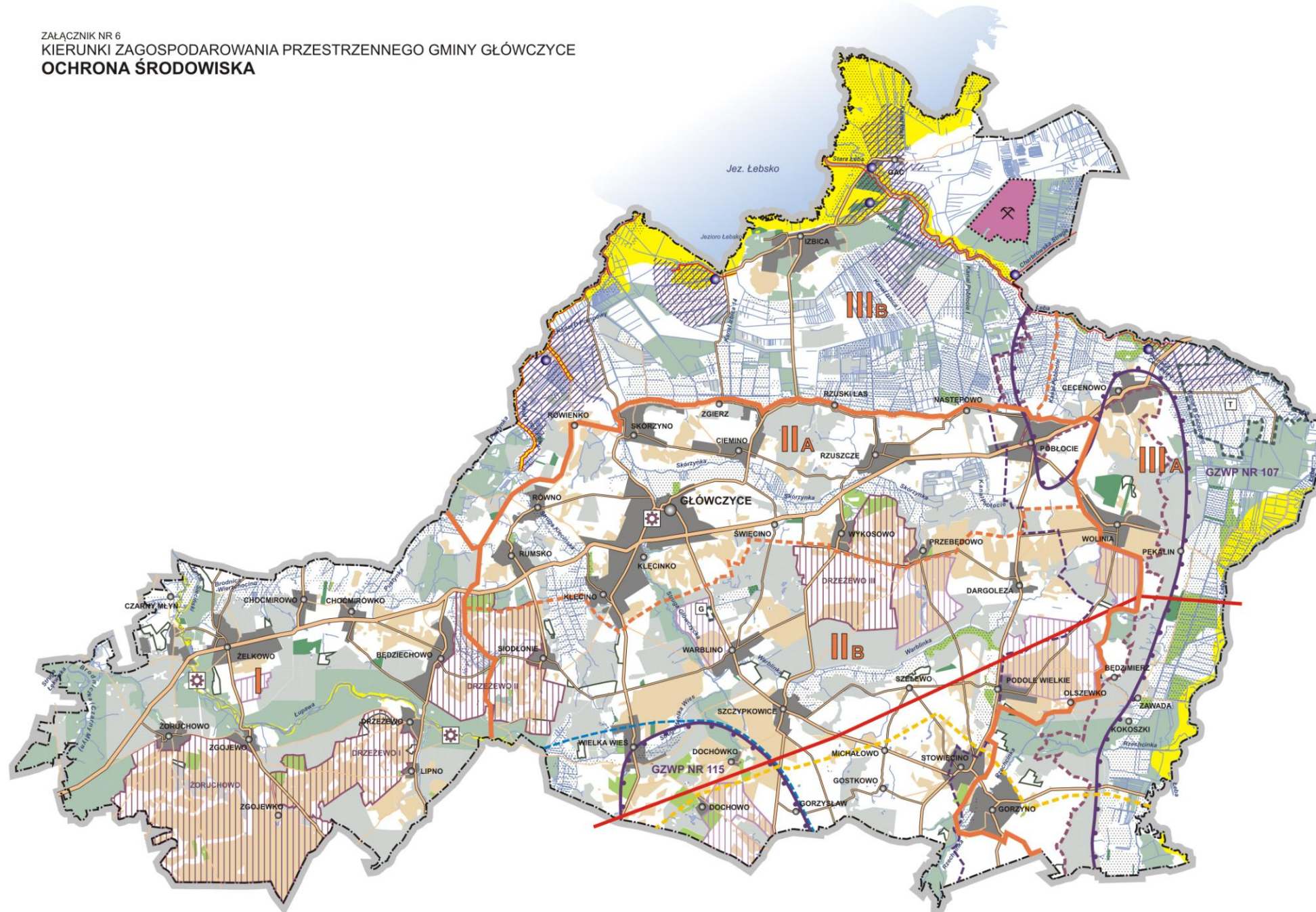
- SŁOWIŃSKI PARK NARODOWY
- GRANICA OTULINY SŁOWIŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO
- REZERWATY PRZYRODY
1 TORFOWISKO POBŁOCKIE, 2 BAGNA IZBICKIE
- GRANICA OTULINY REZERWATU PRZYRODY "BAGNA IZBICKIE"
- UŻYTKI EKOLOGICZNE, W TYM POSTULOWANE
- POMNIKI PRZYRODY NUMERACJA ZGODNIE Z WYKAZEM
- OBSZARY NATURA 2000
SPECJALNY OBSZAR OCHRONY PTAKÓW NATURA 2000
OSO POBRZEŻE SŁOWIŃSKIE (PLB220003)
- OBSZARY MAJĄCE ZNACZENIE DLA WSPÓLNOTY
1 - OZW "BAGNA IZBICKIE" (PLH220001),
2 - OZW OSTOJA SŁOWIŃSKA (PLH220023)
3 - OZW "DOLINA ŁUPAWY" (PLH220036),
4 - OZW TORFOWISKO POBŁOCKIE (PLH220042)

POWIĄZANIA EKOLOGICZNE

- KORYTARZE EKOLOGICZNE RANGI REGIONALNEJ
- POWIĄZANIA EKOLOGICZNE RANGI SUBREGIONALNEJ
- KORYTARZE EKOLOGICZNE RANGI LOKALNEJ
- GRANICE GMINY
- DROGI
- WODY POWIERZCHNIOWE
- LASY

ZALĄCZNIK NR 6
 KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GŁÓWCZYCE
OCHRONA ŚRODOWISKA

ZASOBY ŚRODOWISKA I ICH OCHRONA

- WODY POWIERZCHNIOWE
- LASY
- LASY OCHRONNE
- TERENY SZCZEGÓLNIENIE PREFEROWANE DO ZALESIENI
- ZALESIENIA PLANOWANE I W REALIZACJI
- GRUNTY ORNE CHRONIONE (KL. IIIa, IIIb)
- UŻYTKI ZIELONE KL. III
- GRUNTY POCHODZENIA ORGANICZNEGO
- GRANICE GŁÓWNYCH ZBIORNIKÓW WÓD PODZIEMNYCH
- WYZNACZONE GRANICE OBSZARU NAJWYŻSZEJ I WYSOKIEJ OCHRONY GZWP NR 107
- WYZNACZONA GRANICA OBSZARU OCHRONY GZWP NR 115
- ZŁOŻE TORFU "GACE-KRAKULICE KOMPLEKS A"
- TEREN GÓRNICZY "GACE-KRAKULICE KOMPLEKS A"
- OBSZARY POSZUKIWANIA I ROZPOZNANIA ZŁOŻ G - GAZ ZIEMNY (Z POKŁADÓW LUPKOWYCH) T - TORF I GYTIA WAPIENNA
- OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ
- OBSZARY OBJĘTE SYSTEMEM ODWADNIAJĄCYM (POLDERY) ZE STACJAMI POMP
- WAŁY PRZECIWPOWODZIOWE
- ELEKTROWNIE WODNE
- REJONY LOKALIZACJI SIŁOWNI WIATROWYCH WRAZ ZE STREFAMI OCHRONNYMI
- POZOSTAŁE REJONY LOKALIZACJI SIŁOWNI WIATROWYCH
- NAPIĘTRZNA LINIA 400 kV WYMAGAJĄCA STREFY OGRANICZONEGO ZAINWESTOWANIA
- GAZOCIĄG WYSOKIEGO CIŚNIENIA ZE STREFĄ KONTROLOWANĄ WZDŁUŻ JEGO PRZEBIEGU
- GŁÓWNE PASMO KOMUNIKACYJNE - DROGA WOJEWÓDZKA NR 213
- ZASIĘG STREF FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH
- ZASIĘG PODSTREF FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH
- OBSZARY KONCENTRACJI I ROZWOJU ZABUDOWY I ZAINWESTOWANIA

5. Kierunki, obszary oraz zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Cele polityki przestrzennej w zakresie kształtowania i ochrony dziedzictwa kulturowego na terenie gminy Główczyce:

- 1) *zachowanie, należyte utrzymanie oraz racjonalne wykorzystanie wartości dziedzictwa kulturowego decydującego o tożsamości gminy, przede wszystkim zabytków;*
- 2) *zachowanie różnorodności kulturowego krajobrazu gminy;*
- 3) *ochrona i zachowanie najstarszego dziedzictwa terenu gminy, tj. archeologicznego dziedzictwa kulturowego.*

Ochrona zabytków na obszarze gminy Główczyce polegać będzie w szczególności na podejmowaniu działań mających na celu:

- 1) zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
- 2) zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
- 3) udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;
- 4) kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
- 5) uwzględnianie zabytków i zadań ochronnych z nimi związanych w planach miejscowych i decyzjach lokalizacyjnych i środowiskowych.

Zadaniem Gminy jest sporządzenie i aktualizacja gminnej ewidencji zabytków, w której, zgodnie z wymogami ustawowymi, powinny być ujęte zabytki nieruchome wpisane do rejestru, inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Zabytki nieruchome na obszarze gminy są i będą chronione w formie:

- 1) wpisu do rejestru zabytków;
- 2) odpowiednich ustaleń ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej.

W gminie Główczyce, ze względu na występowanie obszarów o wyjątkowych wartościach krajobrazu kulturowego, o zachowanej historycznej strukturze przestrzeni, z występowaniem zabytków nieruchomych charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej, istnieje możliwość utworzenia parków kulturowych, w tym, jak wskazano w planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego w rejonie Szczypkovic, Wolini. Park kulturowy może utworzyć rada gminy, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków. W przypadku utworzenia parku kulturowego, wójt gminy w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków, sporządza plan ochrony parku, ponadto dla obszarów, na których utworzono park kulturowy, sporządza się obowiązkowo miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

5.1. Ochrona archeologicznego dziedzictwa kulturowego

Stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków

(Strefa W pełnej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej)

Na obszarze gminy znajduje się 10 stanowisk wpisanych do rejestru, zgodnie z wykazem zamieszczonym Tabeli 6.5.w Części I Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego.

Kierunki ochrony i opieki nad stanowiskami:

- 1) zachowanie i właściwe utrzymanie,
- 2) uczytelnienie i ekspozycja w krajobrazie gminy,
- 3) uwzględnianie obiektów, jako najbardziej wartościowych elementów gminnego dziedzictwa archeologicznego, w strukturze funkcjonalnej gminy.

Zasady polityki przestrzennej dotyczące stanowisk:

- 1) na obszarze stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków oraz w ich bezpośrednim otoczeniu wyklucza się działalność inwestycyjną, zwłaszcza związaną z pracami ziemnymi, parcelacją terenu bądź przekształceniem krajobrazu;
- 2) wszelkie prace i roboty przy zabytkach oraz prace archeologiczne i wykopaliskowe wolno prowadzić tylko za zezwoleniem wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Stanowiska archeologiczne ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków

Kierunki ochrony i opieki nad stanowiskami ujętymi w wojewódzkiej ewidencji zabytków:

- 1) ustalanie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej lub obejmowanie ochroną poprzez utworzenie parku kulturowego;
- 2) uczytelnienie i ekspozycja w krajobrazie stanowisk posiadających własną formę krajobrazową;
- 3) uwzględnianie obiektów objętych strefą W.I oraz W.II, jako wartościowych elementów gminnego dziedzictwa archeologicznego, w strukturze funkcjonalnej gminy.

Zestawienia stanowisk archeologicznych w wojewódzkiej ewidencji zabytków zawarte są w tabelach: 6.6., 6.7 i 6.8. w Części I Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego.

Zasady polityki przestrzennej

Strefa W.I pełnej ochrony archeologiczno – konserwatorskiej

- 1) wykluczenie lokalizacji wszelkich inwestycji na terenach stanowisk o własnej formie krajobrazowej (grodziska i cmentarzyska kurhanowe) i na obszarach bezpośrednio do nich przylegających;
- 2) wymóg uzgodnienia wszystkich planów i projektów dotyczących terenów wyznaczonych stref ochrony archeologicznej z wojewódzkim konserwatorem zabytków;
- 3) dopuszczenie działalności inwestycyjnej tylko w uzasadnionych przypadkach, po przeprowadzeniu na powierzchni stanowiska archeologicznych badań ratowniczych, za zezwoleniem i w zakresie określonym przez wojewódzkiego konserwatora zabytków. Archeologiczne badania ratownicze wyprzedzające prace inwestycyjne należy wykonać przed zmianą funkcji terenu, podziałem terenu na działki, lokalizacją zabudowy, wykonaniem prac melioracyjnych, budową systemów infrastruktury technicznej i dróg, zalesieniem itd.

Strefa W.II częściowej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej

- 1) wymóg przeprowadzenia badań ratowniczych na obszarach płaskich stanowisk archeologicznych, wyprzedzających proces zainwestowania terenu związany z pracami ziemnymi, w trakcie których może dojść do naruszenia oraz zniszczenia warstw i obiektów archeologicznych zalegających pod powierzchnią ziemi - zakres prac ratowniczych zgodnie z pozwoleniem wojewódzkiego konserwatora zabytków. Po zakończeniu badań archeologicznych teren może być trwale zainwestowany;
- 2) wykluczenie zainwestowania terenu na obszarach cmentarzysk płaskich (kultury pomorskiej, łużyckiej, oksywsko – wielbarskiej) przed przeprowadzeniem archeologicznych badań ratowniczych wyprzedzających prace ziemne inwestycyjne w zasięgu lokalizacji cmentarzysk;
- 3) wymóg uzgodnienia wszystkich planów i projektów dotyczących terenów wyznaczonych stref ochrony archeologicznej z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Strefa W.III ograniczonej ochrony archeologiczno-konserwatorskiej:

- 1) wymóg przeprowadzenia na obszarach stanowisk archeologicznych badań interwencyjnych o charakterze nadzoru archeologicznego nad pracami ziemnymi, realizowanego w trakcie procesu inwestycyjnego, w zakresie określonym pozwoleniem wojewódzkiego konserwatora zabytków;
- 2) po rozpoznaniu wartości kulturowych stanowiska na podstawie wyników archeologicznych badań interwencyjnych, w szczególnych przypadkach, może być niezbędne przeprowadzenie archeologicznych badań ratowniczych, w zakresie określonym pozwoleniem wojewódzkiego konserwatora zabytków. Po zakończeniu badań archeologicznych teren będzie mógł być trwale zainwestowany;
- 3) wymóg uzgodnienia wszystkich planów i projektów dotyczących terenów wyznaczonych stref ochrony archeologicznej z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

5.2. Ochrona dziedzictwa kulturowego /poza archeologią/

Na obszarze gminy ochrona walorów i cennych elementów środowiska kulturowego (poza archeologią), powinna następować poprzez:

- 1) utrzymanie harmonii przestrzennej wsi, w szczególności o dużych walorach krajobrazu kulturowego (dotyczy takich miejscowości, jak Cecenowo, Główczyce, Górzyno, Podole Wielkie, Równno, Skórzyno, Stowiecino, Szczypkowice, Wielka Wieś, Wolinia, Wykosowo, Żoruchowo, Żelkowo);
- 2) zachowanie, odrestaurowanie zespołów dworsko-i pałacowo-parkowych, w tym w rejestrze zabytków;
- 3) zachowanie, uporządkowanie, uczytelnienie historycznych cmentarzy, często z dobrze zachowanym drzewostanem i starodrzewem;
- 4) nawiązanie istniejących regionalnych i miejscowych wzorów stylistycznych w nowoprojektowanych obiektach (w szczególności w zakresie detalu architektonicznego), utrzymanie tradycyjnych proporcji i gabarytów zabudowy, stosowanie tradycyjnych miejscowych materiałów budowlanych i wykończeniowych;
- 5) ochrona cennych układów urbanistycznych wsi, poprzez odpowiednie ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (dotyczy w szczególności Cecenowa, Pobłocia, Izbicy, Gaci, Wolini);
- 6) zachowanie, odrestaurowanie kościołów, pielęgnacja, ich otoczenia (w tym cmentarzy przykościelnych), uwzględnianie kościołów jako ważnego elementu organizacji przestrzeni wsi;
- 7) obejmowanie rejestrem, ewidencją, cennych pod względem kulturowym układów urbanistycznych, zespołów budowlanych oraz dzieł architektury i budownictwa, założeń parkowych i cmentarzy;
- 8) racjonalne wykorzystanie, w tym turystyczne, edukacyjne obiektów o walorach historycznych.

We wsiach, gdzie zachowane zostały elementy historycznie ukształtowanej struktury przestrzennej o wartości kulturowej ochrona przestrzeni kulturowej może odbywać się przez:

- 1) *zachowanie rozplanowania zespołu przestrzennego, rewaloryzacja zdegradowanych elementów z dostosowaniem elementów nowych do historycznej kompozycji zespołu zabudowy;*
- 2) *zachowanie układu drożnego z bocznymi, w tym brukowanymi drogami;*
- 3) *ochronę historycznej zasady podziałów parcelacyjnych;*
- 4) *utrzymanie istniejącej zabudowy o wartości historycznej we właściwym stanie technicznym i funkcjonalnym;*
- 5) *utrzymanie historycznej kompozycji obiektów z dostosowaniem elementów nowych do kompozycji istniejącej;*
- 6) *zachowanie kompozycji układów zieleni, utrzymanie założeń zieleni we właściwym stanie;*
- 7) *nawiązanie w nowej zabudowie do zasad historycznej kompozycji zespołu zabudowy i typu zabudowy.*

Lokalizacja nowej zabudowy powinna być podporządkowana istniejącym układom historycznym, powinna kontynuować zastane tradycje kształtowania przestrzeni oraz przekształcać eksponowane sylwety wsi w sposób harmonijny, w dostosowaniu do istniejących walorów kompozycyjnych. Wskazana jest kontynuacja i zachowanie historycznie ukształtowanych typów zabudowy. Typ zabudowy jest to zespół następujących cech zabudowy: usytuowanie na działce, gabaryty, kształt dachu.

Obiekty w rejestrze zabytków

Gmina charakteryzuje się dużym nagromadzeniem obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Są to:

- **zespoły pałacowo-parkowe** w Wolini, Skórzynie, Wykosowie, Górzynie, Wielkiej Wsi, Główczykach, **zespoły dworsko-parkowe** w Cecenowie, Stowiecinie (dwór nie istnieje), Szczypkowicach, Żoruchowie, Podolu Wielkim,
- **parki** w Równie i Żelkowie,
- **kościóły** w Cecenowie, Żelkowie, Stowiecinie **oraz zespół kościelny** w Główczykach.

Zakres prac remontowych, porządkowych, wycinka drzew i krzewów, nasadzenia roślinne, zagospodarowanie przestrzenno-funkcjonalne parków, czyli szeroko rozumiana rewaloryzacja założeń parkowych i terenów przykościelnych, w obrębie granic wpisu do rejestru zabytków powinny być bezwzględnie uzgadniane z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku Delegatura w Słupsku i wykonywane zgodnie z uzyskanym zezwoleniem.

Budowle i budynki w ewidencji zabytków

Na obszarze gminy znajduje się wiele zaewidencjonowanych budowli i budynków o walorach historycznych. Wykaz tych obiektów zawiera tabela 6.4. w Części I Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego.

Celem ich ochrony jest ich zachowanie w możliwie niezmienionym kształcie z dopuszczeniem jednak pewnego zakresu zmian niezbędnych dla dostosowania do współczesnych wymogów technicznych i funkcjonalnych. Naczelną bowiem przesłanką musi być utrzymanie przez użytkownika obiektu zabytkowego, który gwarantuje bieżącą konserwację i ochronę przed dewastacją.

Cele powyższe realizuje się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w bieżącej działalności inwestycyjnej.

Wytyczne w zakresie ochrony i opieki nad obiektami w ewidencji zabytków:

- 1) budowle i budynki znajdujące się w ewidencji, w tym w ramach zespołów folwarcznych, założeń dworsko-parkowych, zagród, należy uwzględniać i weryfikować w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, ustalając właściwe dla nich szczegółowe zasady ochrony;
- 2) pożądana jest współpraca służb gminnych przy uzgadnianiu zakresu remontów i modernizacji zaewidencjonowanych obiektów ze służbami konserwatorskimi, a także przy lokalizacji nowych inwestycji w ich najbliższym otoczeniu;
- 3) należy rozważyć zmianę funkcji terenów z historyczną zabudową gospodarczą (pofolwarczną), w celu innego wykorzystania tych obiektów, np. na działalność usługową, turystyczną czy mieszkalną;
- 4) wytyczne odnoszące się do budynków w ewidencji zabytków:
  - a) w budynkach o konstrukcji szachulcowej nie stosować tynkowania elewacji,
  - b) podczas remontów elewacji budynków zachować detal architektoniczny: gzymsy, opaski okienne i drzwiowe, podokienniki, odpowiednio uwzględniać faktury materiałów, zasada kolorystyki,
  - c) zachować wielkość otworów okiennych, podczas wymiany stolarki okiennej zachowywać pierwotne podziały w nowej stolarce,
  - d) rozbudowy budynków w ewidencji zabytków należy zaopiniować z Pomorskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Gdańsku Delegatura w Słupsku.

Parki w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Parki w ewidencji znajdują się w miejscowościach Będziechowo, Choćmirowo, Choćmirówko, Ciemno, Izbica, Klęcino, Pobłocie, Przebędowo, Rumsko, Rzuszcze, Warblino, jak wskazano w Tabeli 6.3. w Części I Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego. Ww. parki *wskazane są do ochrony i rewaloryzacji. Dla tych terenów obowiązuje ochrona historycznie ukształtowanej kompozycji zespołu zieleni.* Chronić należy zachowany układ przestrzenny i cenny drzewostan.

Cele powyższe realizuje się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w bieżącej działalności inwestycyjnej.

Obiekty te powinny być weryfikowane przez służby konserwatorskie w celu uznania je za zabytki z wpisem do rejestru zabytków. Parki, które po weryfikacji nie będą objęte ochroną konserwatorską (rejestrem) można uznać za parki wiejskie.

Parki w ewidencji mogą być zagospodarowywane jako parki wiejskie i przeznaczone na cele rekreacji i wypoczynku, z możliwością realizacji obiektów użyteczności publicznej. Obiekty te mogą stanowić o atrakcyjności turystycznej miejscowości. Przy wskazanym przeznaczeniu i realizowanych funkcjach, należy wziąć pod uwagę dawne, historyczne zagospodarowanie i w sposób racjonalny łączyć istniejący częściowo układ historyczny z bieżącymi potrzebami i funkcjami danego terenu zieleni parkowej.

Cmentarze historyczne

Na obszarze gminy Głowczyce znajdują się liczne cmentarze historyczne, głównie w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (Tabela 6.2. w Części I Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego)

Zaewidencjonowane cmentarze, jako miejsca pamięci, powinny być uporządkowane i uczętelnione. *Wskazana jest ochrona tych terenów przed zatarciem ich w krajobrazie.* Należy je zachować jako tereny zieleni.

Miejsca uczczenia pamięci

Do miejsc uczczenia pamięci zalicza się miejsca upamiętniające ludzi i szczególne wydarzenia. W szczególności są to pomniki upamiętniające uczestników walk i poległych w okresie I wojny światowej (w otoczeniu kościoła w Żelkowie, Cecenowie) i II wojny światowej (pomnik ku czci ofiar faszyzmu w Wielkiej Wsi).

Wymagana jest szczególna dbałość o estetykę miejsc uczczenia pamięci i ich otoczenia.

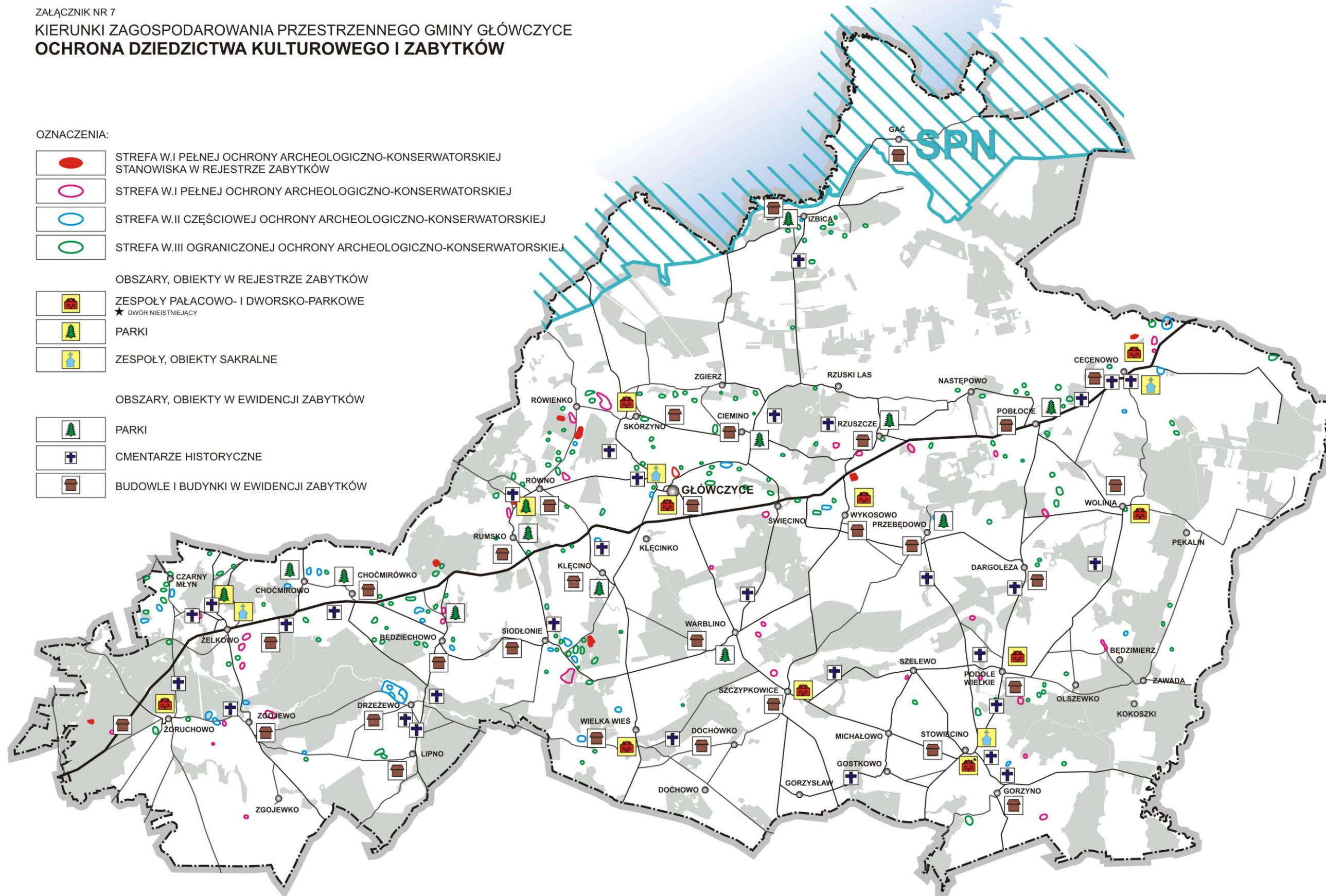
Kierunki w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków. przedstawiono w załączniku graficznym nr 7.

ZALĄCZNIK NR 7

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GŁÓWCZYCE
OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW

OZNACZENIA:

- STREFA W.I PEŁNEJ OCHRONY ARCHEOLOGICZNO-KONSERWATORSKIEJ STANOWISKA W REJESTRZE ZABYTKÓW
- STREFA W.I PEŁNEJ OCHRONY ARCHEOLOGICZNO-KONSERWATORSKIEJ
- STREFA W.II CZĘŚCIOWEJ OCHRONY ARCHEOLOGICZNO-KONSERWATORSKIEJ
- STREFA W.III OGRANICZONEJ OCHRONY ARCHEOLOGICZNO-KONSERWATORSKIEJ
- OBSZARY, OBIEKTY W REJESTRZE ZABYTKÓW**
- ZESPOŁY PAŁACOWO- I DWORSKO-PARKOWE
★ DWÓR NIEISTNIEJĄCY
- PARKI
- ZESPOŁY, OBIEKTY SAKRALNE
- OBSZARY, OBIEKTY W EWIDENCJI ZABYTKÓW**
- PARKI
- CMENTARZE HISTORYCZNE
- BUDOWLE I BUDYNKI W EWIDENCJI ZABYTKÓW

6. Kierunki rozwoju systemu komunikacji

Infrastrukturę transportową gminy tworzyć będą: sieć drogowa, infrastruktura służąca turystyce rowerowej i turystyce wodnej oraz infrastruktura służąca komunikacji zbiorowej. Na terenie gminy nie przewiduje się rozwoju innych systemów transportu.

6.1. Sieć drogowa

Drogi o znaczeniu wojewódzkim

W celu poprawy funkcjonowania systemu komunikacyjnego i poprawy bezpieczeństwa na drodze wojewódzkiej nr 213 planuje się jej sukcesywną modernizację - docelowo do parametrów drogi klasy Z (zbiorcza).

W ramach planowanej modernizacji przewiduje się:

- 1) korekty skrzyżowań z drogami powiatowymi, szczególnie łączącymi obszar gminy z DK 6 (w miejscowościach: Główny i Poblocie) oraz z obszarem SPN (Choćmirowo);
- 2) w miarę możliwości terenowych, zwiększenie szerokości drogi w liniach rozgraniczających;
- 3) poprawę stanu nawierzchni i utwardzenie pobocza, a także drobne korekty geometrii drogi.

Należy rozważyć możliwość realizacji *obejścia miejscowości Cecenowo od strony południowej*, wskazanego w ogólnym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Główny. Orientacyjny przebieg proponowanego obejścia przedstawiono na rysunku Studium.

Drogi o znaczeniu ponadlokalnym

Do dróg o znaczeniu ponadlokalnym zalicza się drogi powiatowe zapewniające połączenie Główny z drogą krajową nr 6, obszarami rozwoju turystyki i siedzibami gmin sąsiednich.

Drogami o znaczeniu ponadlokalnym są następujące drogi powiatowe zaliczone do układu podstawowego:

- 1) droga powiatowa DP 1179G relacji Poblocie - Potęgowo – droga krajowa nr 6;
- 2) ciąg dróg powiatowych DP 1143G (Główny – Stowięcino) i DP 1183G relacji Stowięcino - Nowa Wieś Lęborska i dalej Lębork;
- 3) droga powiatowa DP 1139G relacji Główny – Damnica – Mianowicie - – droga krajowa nr 6;
- 4) droga powiatowa DP 1123G relacji DW 213 (Choćmirowo) – Smółdzino – Kluki;
- 5) fragment drogi powiatowej DP 1128G relacji Główny – Izbica (od drogi wojewódzkiej nr 213 przez miejscowość Główny);

Drogi powiatowe tworzące układ drogowy o znaczeniu ponadlokalnym wymagają:

- 1) sukcesywnych modernizacji ze względu na niedostosowanie do potrzeb i parametrów wymaganych przepisami prawa,
- 2) korekty skrzyżowań dróg powiatowych w miejscowościach Szczyrkowice i Stowięcino.

Drogi o znaczeniu lokalnym

Na układ drogowy gminy Główny o znaczeniu lokalnym składają się:

- 1) pozostałe drogi powiatowe, tj. DP 1128G relacji Główny – Izbica (poza fragmentem DW 213 - Główny, wymienionym wyżej), DP 1125G relacji Siodłonie – Równy, DP 1127G Lisia Góra - Izbica – Gać, DP 1135G droga wojewódzka nr 213 – Damnica, DP 1137G relacji DW 213 (Będziechowo) – Damnica – Mianowicie – droga krajowa nr 6, DP 1144G droga wojewódzka nr 213 – Szczyrkowice – Gorzysław – granica gminy, DP 1180G Poblocie – Wolinia, DP 1181G Górzyno – Nieckowo;
- 2) droga Gać- granica gminy;
- 3) drogi gminne o znaczeniu podstawowym – wskazuje się część dróg gminnych zaliczonych do tej

kategorii uchwałą gminy (drogi nr 103001G, 103003G, 103004G, 103005G, 103006G, 103007G, 103010G, 103014G, 103022G, 103025G, 103024G, 103024G, 103029G, 103031G) i następujące drogi proponowane do zaliczenia do tej kategorii:

- a) DW 213 – Czarny Młyn – granica gminy,
  - b) Żoruchowo – Zgojewo,
  - c) Zgojewo – Drzeżewo,
  - d) Równno – Rówienko,
  - e) Rówienko – Skórzyno,
  - f) Choćmirowo – Choćmirówko (DW 213),
  - g) DP 1144G – Dochowo – Dochówko,
  - h) Podole Wik. – Zawada,
  - i) DG 103027G – Będzimirz – Zawada,
  - j) Przebędowo – Dargoleza;
- 4) drogi gminne uzupełniające układ podstawowy – wśród nich wskazano pozostałe, zaliczone uchwałą rady gminy, drogi gminne.

Gęsta sieć istniejących dróg gminnych dociera praktycznie do wszystkich miejscowości w gminie. Utrudnienia komunikacyjne na drogach gminnych wynikają jednak głównie z ich złego stanu technicznego.

Istniejące drogi gminne to głównie drogi o nawierzchni gruntowej, rzadziej brukowane i z płyt betonowych.

W odniesieniu do sieci dróg gminnych należy:

- 1) sukcesywnie dążyć do polepszenia ich parametrów (utwardzanie, poszerzanie),
- 2) uregulować stan prawny dotyczący własności terenów przeznaczonych pod drogi gminne.

W przypadku dróg powiatowych wymienionych w pkt 1, rozważyć należy zmianę ich kategorii (na drogi gminne).

Zakładany rozwój ruchu turystycznego na obszarze gminy Główczyce wiąże się z potrzebą realizacji i funkcjonowania połączeń pomiędzy tą gminą, a sąsiednimi nadmorskimi gminami, w szczególności pomiędzy Główczycami a Klukami (gmina Smołdzino) oraz pomiędzy Główczycami a miejscowością Żarnowska (gmina Wicko). Zakłada się, że będzie to ruch ograniczony, dostępny dla samochodowych pojazdów osobowych.

Przyjmuje się, że połączenie Główczyce – w kierunku Kluk zostanie zrealizowane poprzez:

- 1) drogę powiatową DP1128G (od DW 213 w Główczycach do DP1125G),
  - 2) drogę powiatową DP 1125G (Główczyce - Skórzyno),
  - 3) drogę gminną 103004G (Skórzyno - gr. gminy) do granicy z gminą Smołdzino,
- (od granic gminy połączenie do Kluk jest możliwe poprzez drogę bez określonej kategorii na terenie gminy Smołdzino, o długości ok. 2 km).

Połączenie pomiędzy Główczycami (DW 213) w kierunku miejscowości Żarnowska (gm. Wicko) może być zapewnione poprzez następujący ciąg dróg:

- 1) droga powiatowa DP 1128G (DW 213 – Izbica),
- 2) droga powiatowa DP 1127G (Izbica – Gać),
- 3) droga (długość ok. 3 km) bez określonej kategorii Gać - granica z gminą Wicko,
- 4) od granic gminy droga (długość ok. 5 km) bez określonej kategorii na terenie gminy Wicko do miejscowości Żarnowska.

Drogi tworzące powyższe połączenia, stanowią ciągi ważne dla rozwoju funkcji turystycznej, mogące mieć w przyszłości znaczenie ponadlokalne, stąd możliwa jest zmiana ich kategorii i klasy.

W celach turystycznych postulowane jest ponadto powiązanie gminy Główczyce z gminą Ustka, z

udostępnieniem dla samochodowych pojazdów osobowych, poprzez drogę z kierunku Żelkowa, w kierunku Gąbina i dalej miejscowości Objazda, z wykorzystaniem i nawiązaniem do przebiegu nieczynnej linii kolejowej (równocześnie odcinek planowanej regionalnej trasy rowerowej).

6.2. Komunikacja rowerowa i piesza

Na terenie gminy przewiduje się tworzenie systemu komunikacji rowerowej i pieszej. Dla bezpieczeństwa pieszych powinny być wydzielone w pasach drogowych chodniki na terenach zabudowanych oraz ścieżki piesze lub pieszo – rowerowe poza terenami zabudowanymi.. Najistotniejsze są powiązania miejscowości z ośrodkami usługowymi i szkolnymi (Główczyce, Pobłocie, Żelkowo, Żoruchowo i Stowięcino). Ze względu na ruch na drogach, najpilniejsze jest wyposażenie w wydzielone ścieżki piesze przy drodze wojewódzkiej na odcinkach Żoruchowo – Żelkowo – Choćmirówko, Klęcinko – Główczyce – Rzuszcze, Pobłocie - Cecenowo oraz przy drogach powiatowych DP 1179G na odcinkach Dargoleza – Pobłocie, Podole Wielkie – Stowięcino, DP 1143G na odcinku Warblino – Szczypkowice, DP 1139G na odcinku Wielka Wieś – Główczyce. Modernizacja drogi powinna wiązać się z sytuowaniem ścieżek pieszych lub pieszo – rowerowych.

System komunikacji rowerowej w gminie będzie się rozwijać w nawiązaniu do planowanej międzynarodowej nadmorskiej trasy rowerowej Hanzeatyckiej (R-10), przebiegającej przez obszar gminy i będzie powiązany z istniejącymi i planowanymi szlakami turystyki pieszej i wodnej oraz z nadmorską trasą turystyki samochodowej - Droga Nadmorską (droga wojewódzka nr 213).

Kierunki rozwoju systemu tras rowerowych wskazano w podrozdziale 2.8., zaś na rysunku Studium przedstawiono przebiegi tras ponadlokalnych i głównych lokalnych tras rowerowych.

6.3. Komunikacja zbiorowa

Ze względu na brak na terenie gminy linii kolejowych, niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania masowego transportu osób, są linie autobusowe, busowe itp. łączące gminę Główczyce z siedzibą powiatu, siedzibami gmin sąsiednich oraz miejscowościami, w których znajdują się stacje PKP: Słupskiem, Lęborkiem, Potęgowem, Damnicą oraz Łebą.

Modernizacje dróg na terenie gminy winny uwzględniać wymagania techniczne związane z ruchem pojazdów stosowanych w transporcie zbiorowym łącznie z lokalizacją zatok, zadaszonych przystanków i pętli autobusowych. W pierwszej kolejności powinny być modernizowane drogi, po których ruch ten będzie się odbywał: droga DW 213 oraz drogi powiatowe DP 1139G, DP 1179G, DP 1143G, DP 1128G, DP 1123G.

Dla prawidłowego funkcjonowania komunikacji zbiorowej wymagana jest ścisła współpraca samorządu z przewoźnikami. W przypadku połączeń nieopłacalnych ekonomicznie dla przewoźnika a ważnych ze względów społecznych dla mieszkańców konieczna jest partycypacja finansowa ze strony gminy w ich utrzymaniu. Szczególnie ważne jest skomunikowanie gminy Główczyce z miejscowościami, w których znajdują się dworce i przystanki PKP oraz tymi, które są miejscami pracy, nauki i wypoczynku mieszkańców gminy, w tym przede wszystkim ze Słupskiem, Lęborkiem, Potęgowem, Damnicą oraz Łebą.

Zakłada się modernizację przystanków autobusowych, w tym poprzez wykonanie zatok i pętli.

6.4. Zaplecze techniczne motoryzacji

Miejsca parkingowe

Zakłada się zachowanie pełnej dostępności dla motoryzacji indywidualnej wszystkich miejsc zamieszkania i usytuowania inwestycji w gminie. W tym celu każda inwestycja powinna być wyposażona w odpowiednią ilość miejsc parkingowych, zapewniających potrzeby użytkowników (pracowników i klientów). Potrzebne miejsca parkingowe umieszcza się na terenie inwestycji; plan miejscowy może dopuścić ich zlokalizowanie na wspólnych parkingach w pobliżu inwestycji. Dla budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego wymaga się, co najmniej 1 miejsce parkingowe na każde mieszkanie, a zaleca się projektowanie 2 miejsc. W zabudowie usługowej jako minimalny wskaźnik ustala 1- 2 miejsca na 100 m² powierzchni użytkowej usług.

Miejsca Obsługi Podróżnych

Na terenie gminy Główczyce przewiduje się realizację miejsc obsługi podróżnych (MOP), w szczególności związanych z przebiegiem drogi wojewódzkiej nr 213, w tym w rejonie miejscowości Główczyce, Żelkowo, Poblocie wg kategorii:

- 1) w rejonie Główczyce - MOP kat. II (wypoczynkowo-usługowy),
- 2) w rejonie Żelkowa oraz Poblucia - min. MOP kat. I (wypoczynkowy).

Parkingi przewidziane do obsługi ruchu turystycznego powinny być dostosowywane do skali ośrodków obsługi turystów oraz kształtowane z poszanowaniem środowiska przyrodniczego.

Kierunki rozwoju komunikacji drogowej przedstawiono na załączniku graficznym nr 8.

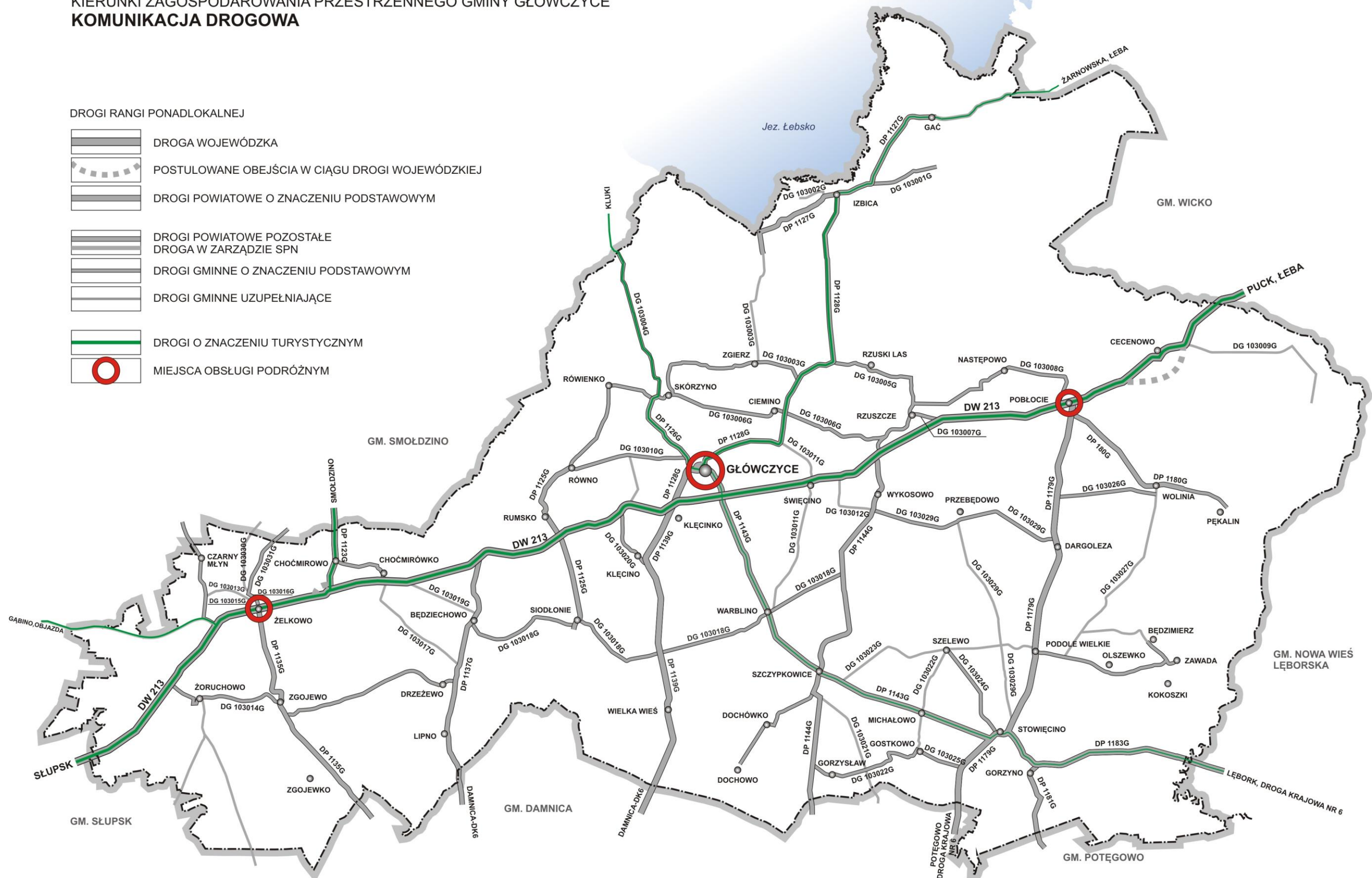

ZAŁĄCZNIK NR 8

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GŁÓWCZYCE
KOMUNIKACJA DROGOWA

DROGI RANGI PONADLOKALNEJ

- DROGA WOJEWÓDZKA
- POSTULOWANE OBEJŚCIA W CIĄGU DROGI WOJEWÓDZKIEJ
- DROGI POWIATOWE O ZNACZENIU PODSTAWOWYM
- DROGI POWIATOWE POZOSTAŁE
DROGA W ZARZĄDZIE SPN
- DROGI GMINNE O ZNACZENIU PODSTAWOWYM
- DROGI GMINNE UZUPEŁNIAJĄCE
- DROGI O ZNACZENIU TURYSTYCZNYM
- MIEJSCA OBSŁUGI PODRÓŻNYM

7. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

7.1. Cele i zasady rozwoju

- 1) zwiększenie niezawodności dostaw wody o jakości zgodnej z obowiązującymi normami i racjonalnym wykorzystaniu wód podziemnych;
- 2) poprawa dostępności mieszkańców gminy do zbiorczych sieci kanalizacji sanitarnych oraz obniżenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód i ziemi poprzez budowę, rozbudowę i przebudowę sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków;
- 3) stworzenie dogodnego dla mieszkańców gminy i dobrze funkcjonującego systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych;
- 4) zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do krajowego systemu gazowniczego;
- 5) zmniejszenie obciążenia środowiska naturalnego wykorzystaniem paliw i energii;
- 6) zapewnienie powszechnego dostępu ludności do usług telekomunikacyjnych i teleinformatycznych;
- 7) zwiększenie udziału energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych źródłach energii odnawialnej.

Podstawowe zasady towarzyszące realizacji celów to:

- 1) przestrzeganie zakazów, nakazów i ograniczeń na ujęciach wody, wynikających z wydanych decyzji administracyjnych w zakresie korzystania z wody oraz użytkowania gruntów w ich strefach ochronnych;
- 2) likwidację wyłączonych z eksploatacji studni (kopanych i głębinowych) przeprowadzać z zachowaniem procedur wynikających z obowiązujących przepisów;
- 3) budowa nowych i modernizacja istniejących zbiorczych sieci wodociągowych winna odbywać się równoległe z budową sieci kanalizacji sanitarnej, zakończonej sprawną oczyszczalnią ścieków;
- 4) wody opadowe i roztopowe winny zostać zatrzymane w jak największym stopniu w miejscu ich opadania. Odpływ wody przez kanały i cieki wodne powinien w maksymalnym stopniu być spowolniony;
- 5) wodom powodziowym winno zapewnić się przestrzeń umożliwiającą opóźniony odpływ, nie stanowiący zagrożenia dla ludności i ich mienia. Ograniczanie zabudowy na terenach zagrożonych powodzią.

7.2. Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie w wodę mieszkańców gminy Główczyce odbywać się będzie z istniejących grupowych i lokalnych wodociągów wiejskich, pobierających wody podziemne. Dalszy rozwój systemów zaopatrzenia w wodę powinien skupiać się głównie na rozbudowie sieci wodociągowej na terenach planowanego rozwoju osadnictwa, zabudowy rekreacyjno-wypoczynkowej i działalności gospodarczej, zapewnieniu mieszkańcom gminy ciągłej dostawy wymaganej ilości wody o odpowiedniej jakości. W ramach planowanych działań przewiduje się wyłączenie z eksploatacji kilku ujęć wody ze względu na zły stan techniczny lub złą jakość wody oraz rozbudowę i modernizację istniejących systemów wodociągowych. Zaopatrzenie w wodę pojedynczych siedlisk oddalonych od istniejących sieci wodociągowych powinno odbywać się ze studni indywidualnych.

Działania na rzecz rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę obejmą następujące kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- 1) budowa sieci wodociągowej na terenie wsi Olszewko i przyłączenie jej do sieci wodociągowej na terenie wsi Podole Wielkie;
- 2) rozbudowa i budowa sieci wodociągowej na terenie wsi Szelewo, Gostkowo, Michałowo, Gorzyno i przyłączenie do zbiorczych urządzeń wodociągowych wsi Stowięcino;
- 3) przyłączenie sieci wodociągowej wsi:

- a) Lipno i Drzeżewo do zbiorowych urządzeń wodociągowych wsi Będziechowo,
  - b) Zgojewko do zbiorowych urządzeń wodociągowych wsi Zgojewo,
  - c) Warblino do zbiorowych urządzeń wodociągowych wsi Szczytkowice,
  - d) Zawada i Będzimerz do urządzeń wodociągowych wsi Podole Wielkie,
  - e) Święcino do urządzeń wodociągowych wsi Główczyce,
  - f) Rumsko i Równo do urządzeń wodociągowych wsi Rówienko;
- 4) Likwidacja ujęć wody i/lub stacji wodociągowych na terenie wsi: Warblino, Rumsko, Wolinia, Wykosowo, Drzeżewo, Lipno, Następowo, Zawada, Zgojewko;
  - 5) Budowa studni zamiennej na ujęciu wody w Główczykach oraz studni awaryjnej w Będziechowie;
  - 6) Modernizacja stacji wodociągowych we wsiach: Stowiącino, Zgojewo, Żelkowo, Żoruchowo, Stowiącino, Będziechowo;
  - 7) Zapewnienie na ujęciach wody awaryjnych źródeł prądu;
  - 8) Zapewnienie dostatecznej ilości wody do celów przeciwpożarowych w hydrantach, zbiornikach ppoż. lub wodach powierzchniowych;
  - 9) Przystosowanie publicznych urządzeń zaopatrzenia w wodę do zapewnienia niezbędnych dostaw wody w warunkach specjalnych.

Kierunki rozwoju systemu zaopatrzenia w wodę przedstawiono na załączniku graficznym nr 9.

7.3. Odprowadzanie i unieszkodliwianie ścieków

Rozwój zbiorczych systemów odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków *odbywać się* powinien w *pierwszym rzędzie w miejscowościach o największej liczbie ludności, gdzie przewidywany jest rozwój produkcji rolnej i przemysłu rolno – spożywczego, ośrodków turystycznych i obsługi ruchu turystycznego oraz w miejscowościach, gdzie istnieją fragmentaryczne systemy kanalizacyjne ze zdewastowanymi urządzeniami do oczyszczania lub gromadzenia ścieków.*

Poprawa dostępności mieszkańców gminy do zbiorczych sieci kanalizacji sanitarnych oraz obniżenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych do wód i ziemi wymaga realizacji następujących kierunków zagospodarowania przestrzennego:

- 1) w ramach aglomeracji Główczyce obejmującej miejscowości: Główczyce, Wielka Wieś, Klęcino, Klęcinko, Siodłonie, Ciemino, Zgierz, Rzuski Las, Rzuszcze, Izbica, Gać, Święcino, Równo, Rumsko, Skórzyno, Rówienko, Warblino, Dochowo, Dochówko:
    - a) budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-ciśnieniowej na terenie wsi Rumsko, Równo wraz z kolektorem przesyłowym do Klęcina,
    - b) budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-ciśnieniowej na terenie wsi Skórzyno, Zgierz, Izbica oraz kolektorów przesyłowych Gać - Izbica – Zgierz – Skórzyno – oczyszczalnia ścieków w Główczykach,
    - c) budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-ciśnieniowej na terenie wsi Wykosowo, Rzuszcze, Rzuski Las oraz kolektorów przesyłowych Wykosowo – Rzuszcze – Rzuski Las – Zgierz;
    - d) budowa kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-ciśnieniowej na terenie wsi Ciemino wraz z kolektorem przesyłowym Ciemino – Zgierz,
    - e) budowa przyłączy kanalizacyjnych w miejscowościach Wielka Wieś, Klęcino, Klęcinko, Siodłonie, Główczyce,
- Planowany system zbierania ścieków w części nie pokrywa się z obszarem i granicami aglomeracji Główczyce wyznaczonej w ramach Rozporządzenia Nr 63/06 Wojewody Pomorskiego z dnia 23 maja 2006 r. W związku z powyższym wymagane jest zweryfikowanie jej obszaru i granic.
- 2) na pozostałym obszarze:
    - a) budowa zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-ciśnieniowej we wsiach Zgojewo, Żelkowo, Choćmirówko oraz kolektorów przesyłowych Żelkowo – Zgojewo - Żoruchowo, Żelkowo – Choćmirówko – Choćmirówko wraz z towarzyszącymi urządzeniami i oczyszczalnią ścieków w Żelkowie,
    - b) budowa zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-ciśnieniowej we wsiach Będziecho-

wo, Drzeżewo i Lipno oraz kolektorów przesyłowych Będziechowo – Drzeżewo i Lipno – Drzeżewo wraz z oczyszczalnią ścieków w Drzeżewie; w ramach rozwiązania alternatywnego przewiduje się możliwość odprowadzenia ścieków ze wsi Lipno, Drzeżewo i Będziechowo na oczyszczalnię ścieków w Żelkowie poprzez budowę kolektora przesyłowego Będziechowo - Choćmirówko (w przypadku realizacji tego rozwiązania nie będzie budowana oczyszczalnia ścieków w Drzeżewie);

- c) przebudowa, rozbudowa i budowa zbiorczych sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjno - ciśnieniowej w miejscowościach: Podole Wielkie, Stowięcino, Gorzyno, Wolinia, Dargoleza oraz kolektorów przesyłowych Wolinia – Dargoleza – Podole Wielkie i Gorzyno – Stowięcino;
- d) rozbudowa, budowa zbiorczych sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-ciśnieniowej na terenie wsi Poblocie, Cecenowo, Następowo, Gatka oraz kolektorów przesyłowych Cecenowo – Poblocie, Następowo – Gatka – Poblocie wraz z oczyszczalnią ścieków w Poblociu; w ramach rozwiązania alternatywnego przewiduje się możliwość odprowadzenia ścieków ze wsi Poblocie, Cecenowo, Następowo i Gatka na oczyszczalnię ścieków w Stowięcinie poprzez budowę kolektora przesyłowego Poblocie – Wolinia (w przypadku realizacji tego rozwiązania nie będzie budowana oczyszczalnia ścieków w Poblociu).

Realizacja ww. kierunków zagospodarowania przestrzennego zapewni dostęp co najmniej 75% ogółu mieszkańców gminy Główczyce do zbiorczych sieci kanalizacji sanitarnej zakończonych oczyszczalniami ścieków, ustalony dla gmin wiejskich w aktualnym „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego”.

Na terenach zabudowy położonej poza ekonomicznie uzasadnionym podłączeniem do zbiorczych sieci kanalizacji sanitarnej ścieki należy oczyszczać na przydomowych oczyszczalniach ścieków lub odprowadzać do szczelnych zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem kontrolowanego wywozu ścieków. Wyeliminować należy wszystkie zrzuty ścieków nieoczyszczonych do ziemi i wód powierzchniowych.

Wymagane jest również kontrolowanie przez samorząd gminy przestrzegania przez właścicieli nieruchomości Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, a w szczególności:

- 1) obowiązku przyłączenia nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej;
- 2) obowiązku udokumentowanego korzystania z usług usuwania zawartości zbiorników bezodpływowych, wykonywanych przez uprawnione podmioty.

Wody opadowe i roztopowe niewymagające oczyszczania powinny być zagospodarowane na terenie poszczególnych nieruchomości np. przez rozsącenie lub retencjonowanie i ich późniejsze wykorzystanie do podlewania zieleni czy zmywania utwardzonych powierzchni w czasie pogody bezdeszczowej, natomiast ścieki deszczowe z powierzchni zanieczyszczonych powinny trafić do ziemi lub wód powierzchniowych po wcześniejszym oczyszczeniu na lokalnym urządzeniu.

Kierunki rozwoju systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków przedstawiono na załączniku graficznym nr 10.

7.4. Gospodarka odpadami

System gospodarki odpadami na terenie gminy należy kształtować zgodnie z „Planem gospodarki odpadami dla gminy Główczyce 2012. Aktualizacja”. Zebrane odpady komunalne, przekazywać należy do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów (ZUO) w Bierkowie (gm. Słupsk) oraz Międzygminne Składowisko Odpadów Komunalnych w Chlewnicy (gm. Potęgowo), tak jak ma to miejsce dotychczas. Na terenie zamkniętego składowiska odpadów w Wykosowie kontynuować monitoring poeksploatacyjny. Funkcjonujący system selektywnej zbiórki odpadów wymaga rozbudowy.

Dla poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami przewiduje się realizację następujących kierunków zagospodarowania przestrzennego:

- 1) przebudowę systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, w tym:
  - a) budowę systemu zbiórki odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych,

- b) rozwój systemu zbiórki odpadów wielkogabarytowych i budowlanych,
  - c) budowę systemu zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
  - d) wspieranie budowy systemu kompostowania przydomowego na terenie gminy w celu eliminacji odpadów ulegających biodegradacji ze strumienia odpadów kierowanych na składowisko.
- 2) monitoring zrehabilitowanego składowiska odpadów w Wykosowie;
  - 3) zapewnienie bezpiecznego dla środowiska odzysku lub unieszkodliwiania osadów ściekowych wytwarzanych w oczyszczalniach ścieków;
  - 4) wyeliminowanie praktyk porzucania odpadów.

7.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Zaspokojenie potrzeb w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną realizować należy ze źródeł krajowych i lokalnych za pomocą urządzeń do rozdziału i przesyłu, połączonych w system umożliwiający dostawę energii elektrycznej w sposób ciągły i nieprzerwany. System ten powinien zapewniać wszystkim obecnym i przyszłym odbiorcom, niezbędne dostawy mocy i energii elektrycznej o obowiązujących standardach. Planowany rozwój społeczno-gospodarczy wiązać się będzie ze wzrostem zapotrzebowania mocy i energii elektrycznej. Wzrost ten wymagać będzie rozbudowy sieci elektroenergetycznej SN i nN, budowy stacji transformatorowych 15 kV/0,4kV odpowiednio do potrzeb.

Rozbudowę istniejących sieci dystrybucyjnych należy wykonywać sukcesywnie zarówno na terenie istniejącej zabudowy w celu poprawy warunków dostawy energii, jak również w obszarach rozwojowych. Rozbudowę sieci prowadzić w sposób umożliwiający wielokierunkowe zasilanie odbiorców w energię elektryczną.

Zgodnie z planem rozwoju Krajowej Elektroenergetycznej Sieci Przesyłowej, dla poprawy warunków zasilania sieci dystrybucyjnej 110 kV w rejonie linii najwyższych napięć (400kV) relacji Słupsk - Żydowo oraz przyłączenia planowanych farm elektrowni wiatrowych planuje się budowę ST 400/110kV „Dargoleza”. Wyprowadzenie energii z farm elektrowni wiatrowych do krajowej sieci elektroenergetycznej wymaga także rozbudowy sieci dystrybucyjnej wysokiego napięcia oraz budowy nowych GPZ.

W ramach rozbudowy sieci elektroenergetycznej możliwa jest przebudowa i nadbudowa istniejącej linii elektroenergetycznej 400kV. Wzdłuż linii elektroenergetycznej 400kV należy zachować pas technologiczny o szerokości 80m (po 40 m od osi linii w obu kierunkach w rzucie poziomym).

Z powyższych względów, jako kierunki rozwoju systemu zaopatrzenia w energię elektryczną wskazuje się:

- 1) budowę ST „Dargoleza” dla przyłączenia planowanych farm wiatrowych oraz poprawy warunków zasilania sieci dystrybucyjnej 110 kV w jej rejonie;
- 2) budowę kablowych linii wysokiego napięcia oraz głównych punktów zasilania (GPZ) dla wprowadzenia energii elektrycznej z turbin wiatrowych do krajowej sieci elektroenergetycznej;
- 3) współpracę z gestorem sieci w zakresie usuwania kolizji z planowanym zagospodarowaniem i wymiany wyeksploatowanych urządzeń i odcinków sieci SN i nN, budowy nowych odcinków sieci rozdzielczej SN i nN oraz stacji transformatorowych dla zasilania nowych odbiorców;
- 4) zapewnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego niezbędnych rezerw terenu dla urządzeń infrastruktury energetycznej (stacji transformatorowych i linii elektroenergetycznych);
- 5) rozbudowę sieci oświetlenia ulicznego;
- 6) zwiększenie lokalnego bezpieczeństwa energetycznego przez:
  - a) budowę odnawialnych źródeł energii, w tym systemowych elektrowni wiatrowych przekazujących energię do krajowej sieci elektroenergetycznej, a także urządzeń wykorzystujących energię słoneczną do produkcji energii elektrycznej,
  - b) budowę przydomowych elektrowni wiatrowych produkujących energię na potrzeby własne użytkowników,

c) rozwój energetyki wodnej wszędzie tam, gdzie pozwolą na to uwarunkowania środowiskowe;

7) Budowę jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu.

Szczegółowe rozwiązania w zakresie przyłączania farm elektrowni wiatrowych do krajowej sieci elektroenergetycznej oraz zaopatrzenia w energię elektryczną ludności i podmiotów gospodarczych powinny być zawarte w opracowaniach planistycznych, łącznie z określeniem potrzeby realizacji nowych linii elektroenergetycznych i stacji transformatorowych.

7.6. Zaopatrzenie w ciepło

Zgodnie z przyjętym Uchwałą Nr 16/355/2006 Rady Gminy Główczyce z dnia 28 marca 2006 r. „Projektem założeń do planu zaopatrzenia Gminy Główczyce w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe” zaspokajanie potrzeb ciepłych na terenie gminy odbywać się będzie z lokalnych i indywidualnych źródeł ciepła, tak jak ma to miejsce dotychczas. Zachowanie dobrej jakości powietrza atmosferycznego, wymusza podjęcie działań proekologicznych, polegających na racjonalizacji wytwarzania i zużycia energii cieplnej oraz ograniczeniu ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza. Konieczna jest zatem wymiana istniejących, niskosprawnych źródeł ciepła na ekologiczne i energooszczędne kotły grzewcze, wykorzystujące paliwa dostępne w danym miejscu. Paliwami tymi mogą być: biomasa, w postaci drewna i odpadów drzewnych, słomy itp..

Zmniejszać należy obecne zapotrzebowanie na ciepło do celów grzewczych poprzez poprawę izolacyjności cieplnej budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej.

Z powyższych względów, jako kierunki rozwoju systemu zaopatrzenia w ciepło wskazuje się:

- 1) racjonalizację zużycia energii cieplnej oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń emitowanych do powietrza przez:
  - a) modernizację obiektów i urządzeń do produkcji ciepła, w tym urządzeń grzewczych w gospodarstwach domowych, pod kątem podwyższenia ich sprawności oraz zmiany rodzaju stosowanych paliw,
  - b) poprawa izolacyjności cieplnej budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej;
- 2) zwiększenie wykorzystania w lokalnych i indywidualnych źródłach ciepła energii ze źródeł odnawialnych przez:
  - a) zastępowanie paliw kopalnych (przede wszystkim węgla) biomasą w urządzeniach grzewczych małej mocy i niskiej sprawności,
  - b) upowszechnienie wykorzystywania energii słonecznej do przygotowywania ciepłej wody.

7.7. Zaopatrzenie w gaz

W ramach rozbudowy krajowego systemu gazowego OGP GAZ-SYSTEM S.A. w latach 2011-2013 planuje się budowę gazociągu wysokiego ciśnienia Dn700 relacji Szczecin – Gdańsk. Gazociąg w obszarze gminy Główczyce przebiegać będzie w rejonie wsi: Gorzyno, Stowięcino, Dochowó, Dochowko. Trasę gazociągu ustalono w Miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Główczyce pod trasę gazociągu DN700 wraz z urządzeniami infrastruktury towarzyszącej i przyjęto Uchwałą Nr 471/2010 Rady Gminy Główczyce z dnia 8 listopada 2010 r. Gazociąg ten będzie źródłem zasilania dla gminy, poprzez projektowany zespół zaporowo-upustowy (ZZU) „Gorzyno” oraz stację gazową wysokiego ciśnienia położoną w bezpośrednim sąsiedztwie ZZU „Gorzyno”. Ze stacji gaz do przyszłych odbiorców przesyłać należy siecią gazową średniego ciśnienia. W porozumieniu z właścicielem gazociągu wysokiego ciśnienia Dn700 relacji Szczecin – Gdańsk zaleca się opracować koncepcję programową gazyfikacji gminy Główczyce. Koncepcja określi zakres i kolejność planowanych zamierzeń inwestycyjnych.

Zapewnienie mieszkańcom gminy dostępu do krajowego systemu dystrybucji gazu ziemnego powinno odbywać się przez następujące kierunki zagospodarowania przestrzennego:

- 1) budowę gazociągu wysokiego ciśnienia Dn700 relacji Gdańsk – Szczecin wraz z zespołem zaporowo-upustowym „Gorzyno”;

- 2) budowę stacji gazowej wysokiego ciśnienia w bezpośrednim sąsiedztwie zespołu zaporowo-upustowego „Gorzyno” (obręb Stowięcino);
- 3) sukcesywną budowę gazociągów średniego ciśnienia do poszczególnych miejscowości.

Kierunki rozwoju systemu energetycznego i gazowniczego przedstawiono na załączniku graficznym nr 11.

7.8. Rozwój energetyki odnawialnej, proekologiczne źródła energii

Rozwój energetyki odnawialnej stanowi ważny cel polityki Unii Europejskiej. Zgodnie z dyrektywą 2009/28/WE udział odnawialnych źródeł energii w bilansie energii w Polsce do 2020 r. powinien wzrosnąć więcej niż dwukrotnie i osiągnąć 15%. Potrzeba rozwoju energetyki odnawialnej wynika z konieczności ograniczenia emisji zanieczyszczeń z procesów spalania paliw energetycznych, wyczerpywania się zasobów paliw kopalnych i coraz mniej korzystnych ekonomicznie warunków ich pozyskiwania. Dlatego na terenie gminy planuje się rozwój energetyki odnawialnej (rozproszonej) opartej na lokalnie dostępnych surowcach i zasobach. Szczególnie obiecujące wydają się na terenie gminy perspektywy energetycznego wykorzystania biomasy (m.in. współspalanie odpadów drzewnych, biomasy z rolnictwa i upraw energetycznych, biogazu) do produkcji energii elektrycznej i ciepłej oraz energetyki wiatrowej. Planowany rozwój energetyki odnawialnej wpłynie na podniesienie lokalnego bezpieczeństwa energetycznego oraz wzrost aktywizacji gospodarczej.

W ramach rozwoju energetyki odnawialnej przewiduje się wykorzystanie:

- 1) energii słonecznej w mieszkalnictwie i usługach do podgrzewania ciepłej wody użytkowej, w systemach dwufunkcyjnych (ciepła woda – c.w.u. i ogrzewanie pomieszczeń c.o.) oraz w przemyśle i rolnictwie do przygotowania ciepła technologicznego. Przewiduje się także budowę urządzeń wykorzystujących energię słoneczną do produkcji energii elektrycznej, w tym na gruntach rolnych niezabudowanych. Do zasilania odbiorników zlokalizowanych w znacznym oddaleniu od źródeł zasilania i o niewielkich, okresowych zużyciach energii, takich jak nocne podświetlanie znaków drogowych, przystanków autobusowych lub miejsc niebezpiecznych zakłada się wykorzystanie fotowoltaicznych systemów solarnych;
- 2) niskotemperaturowych wód geotermalnych do uzupełniającego pozyskiwania energii ciepłej (a w przyszłości i energii elektrycznej), zwłaszcza do ogrzewania pomieszczeń i przygotowania ciepłej wody użytkowej w budynkach mieszkalnych oraz dla celów usługowych i rekreacyjnych;
- 3) energii wiatru do produkcji energii elektrycznej w planowanych na południe od drogi wojewódzkiej nr 213 Słupsk – Wicko farmach elektrowni wiatrowych. Na wyznaczonych obszarach dopuszcza się realizację innych niż elektrownie wiatrowe urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100kW. Budowę farm elektrowni wiatrowych winno się poprzedzić pełnym rocznym monitoringiem przedwykonawczym awifauny i nietoperzy;
- 4) energii spadku wód do produkcji energii elektrycznej w istniejących elektrowniach wodnych w Żelkowie, Drzeżewie i Główczych. Zgodnie z przyjętymi działaniami w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły planuje się budowę przepławek w elektrowniach wodnych w Żelkowie i Drzeżewie w celu udrożnienia rzeki Łupawy dla ryb łososiowatych. Dalszy potencjalny rozwój energetyki wodnej bazować powinien głównie na wykorzystaniu już istniejących obiektów piętrzących. Planowanie inwestycji w zakresie energetyki wodnej należy poprzedzić, pogłębioną oceną jej oddziaływania na systemy wodne i od wód zależne;
- 5) energii biomasy - Istnieją realne przesłanki do zwiększenia potencjału upraw energetycznych, na co pozwalają warunki przyrodniczo-glebowe - szczególnie w południowej części gminy. Nowemu kierunkowi powinien towarzyszyć rozwój lokalnego przetwórstwa biomasy (roślin z plantacji energetycznych, słomy, siana, drewna odpadowego). Wysoka lesistość obszaru (blisko 31%) sprawia, że z terenu gminy pozyskiwane są duże ilości drewna opałowego.
- 6)

Kierunki rozwoju energetyki odnawialnej w oparciu o biomasę:

- a) budowa infrastruktury do przerobu biomasy na paliwa stałe, płynne lub gazowe,
- b) przeznaczanie na cele energetyczne nadwyżek słomy z upraw polowych i siana z niewykorzystywanych lub ekstensywnie użytkowanych trwałych użytków zielonych,
- c) uprawa roślin energetycznych na gruntach ornych z wykorzystaniem tradycyjnych roślin rolniczych, takich jak: rzepak, kukurydza, ziemniaki, topinambur, trawy wieloletnie i in.,
- d) wykorzystanie części odłogów, ugorów i najsłabszych gruntów ornych do ekstensywnej uprawy roślin energetycznych o małych wymaganiach glebowych (owies, żyto, spartina),
- e) zakładania towarowych wieloletnich plantacji lasów energetycznych (wierzba, topola, róża wielokwiatowa itp.), w dostosowaniu do ich wymagań gruntowo-wodnych,
- f) racjonalne pozyskiwanie drewna odpadowego z lasów, zadrzewień przydrożnych i sadów oraz z przetwórstwa tartacznego.

7.9. Telekomunikacja

Zapewnienie powszechnego dostępu ludności do usług telekomunikacyjnych i teleinformatycznych jest jednym z istotnych warunków rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Biorąc pod uwagę niedostateczny stan tej infrastruktury w jej granicach, w najbliższych latach należy zapewnić, stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne jej mieszkańców, rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych (przewodowych i bezprzewodowych). Rozwój systemu zapewnić poprzez rozbudowę i przebudowę sieci i urządzeń telekomunikacyjnych zarówno w tradycyjnych jak i nowych technologiach, w tym budowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej. System telekomunikacyjny na terenie gminy powinien być zintegrowany z systemami sieci internetowych: wojewódzką i krajową.

7.10. Regulacja stosunków wodnych

Znaczna część użytków rolnych na terenie gminy Główczyce została zmeliorowana urządzeniami melioracji wodnych szczegółowych (rowy, zastawki, sieć drenażowa). Większość z urządzeń w ostatnim dwudziestolecu nie było konserwowane. Rowy są zamulone, zalegają w nich korzenie drzew i krzewów, zdarza się, że są zasypane. Przepusty są niedrożne, a progi i zastawki niesprawne. Zaniedbane i niesprawne urządzenia melioracyjne utrudniają gospodarowanie na użytkach rolnych i grożą lokalnymi podtopieniami. Konieczne jest zatem, udrożnienie i odtworzenie istniejących urządzeń melioracji wodnych. Istotne przy konserwacji urządzeń jest zapewnienie właściwego utrzymania (funkcjonowania) dolnych (końcowych) odcinków rowów i sieci drenarskiej.

Niezmiernie ważne dla utrzymania właściwych stosunków wodnych jest także utrzymanie w dobrym stanie kanałów, stacji pomp i polderów, urządzeń melioracji podstawowych.

Zapewnienie właściwego poziomu (stanu) wód gruntowych i powierzchniowych wymaga podjęcia następujących kierunków zagospodarowania przestrzennego:

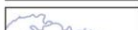

- 1) regulacja, konserwacja kanałów melioracji wodnych podstawowych;
- 2) przebudowa stacji pomp: Gardna VII, Izbica i Lisia Góra;
- 3) udrożnienie i odtworzenie istniejących urządzeń melioracji wodnych szczegółowych oraz ich bieżąca konserwacja;
- 4) utrzymanie naturalnych terenów retencyjnych (tereny zalewowe, poldery).

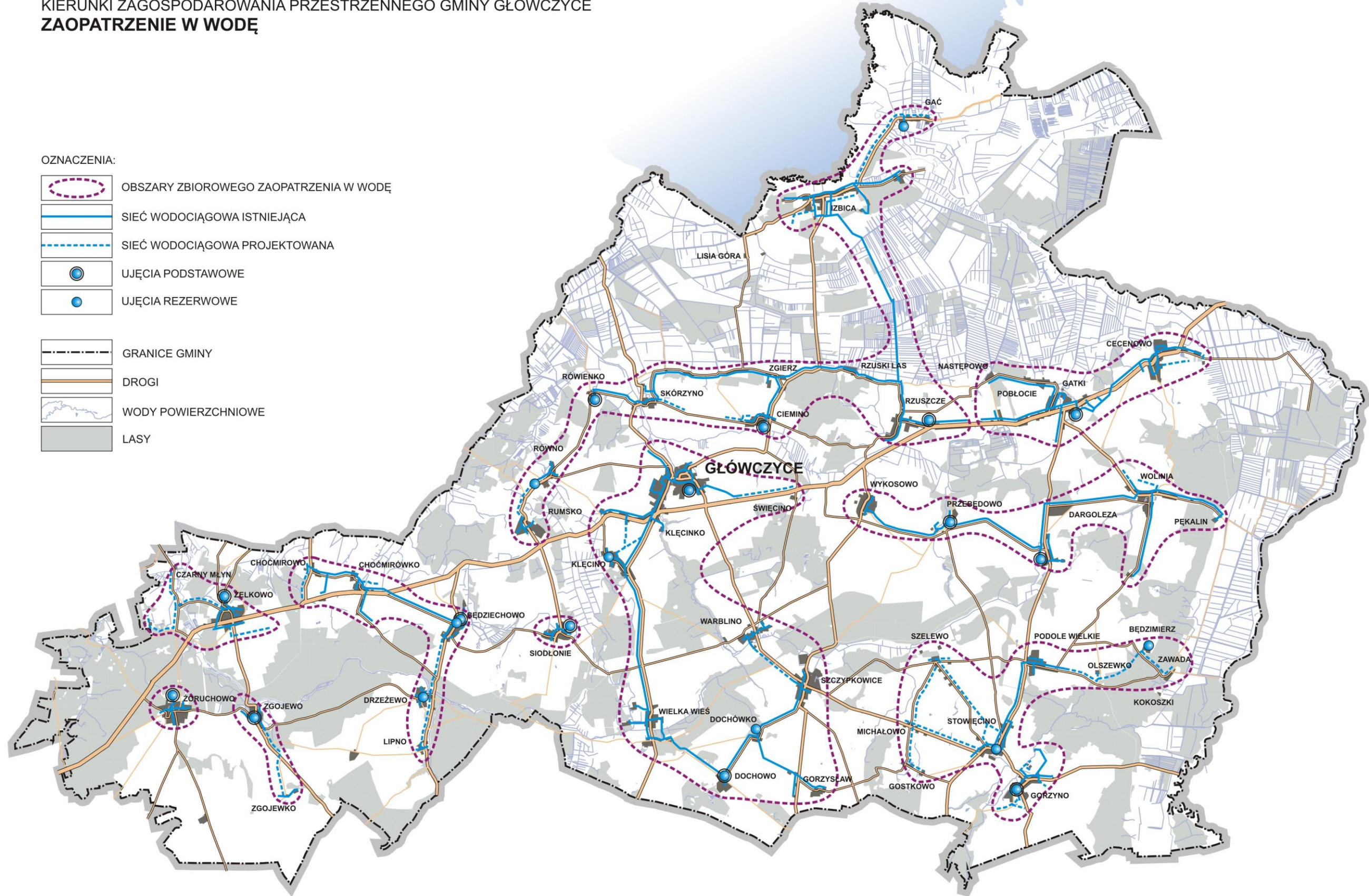
Mając na względzie konieczność zapewnienia prawidłowego funkcjonowania urządzeń melioracji wodnych, w szczególności sieci drenarskiej nie jest zalecane przeznaczanie terenów wyposażonych w sieć drenarską pod zalesienia bądź nasadzenia drzew i krzewów.

ZALĄCZNIK NR 9
**KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GŁÓWCZYCE
 ZAOPATRZENIE W WODĘ**

OZNACZENIA:

- OBSZARY ZBIOROWEGO ZAOPATRZENIA W WODĘ
- SIEĆ WODOCIĄGOWA ISTNIEJĄCA
- SIEĆ WODOCIĄGOWA PROJEKTOWANA
- UJĘCIA PODSTAWOWE
- UJĘCIA REZERWOWE
- GRANICE GMINY
- DROGI
- WODY POWIERZCHNIOWE
- LASY

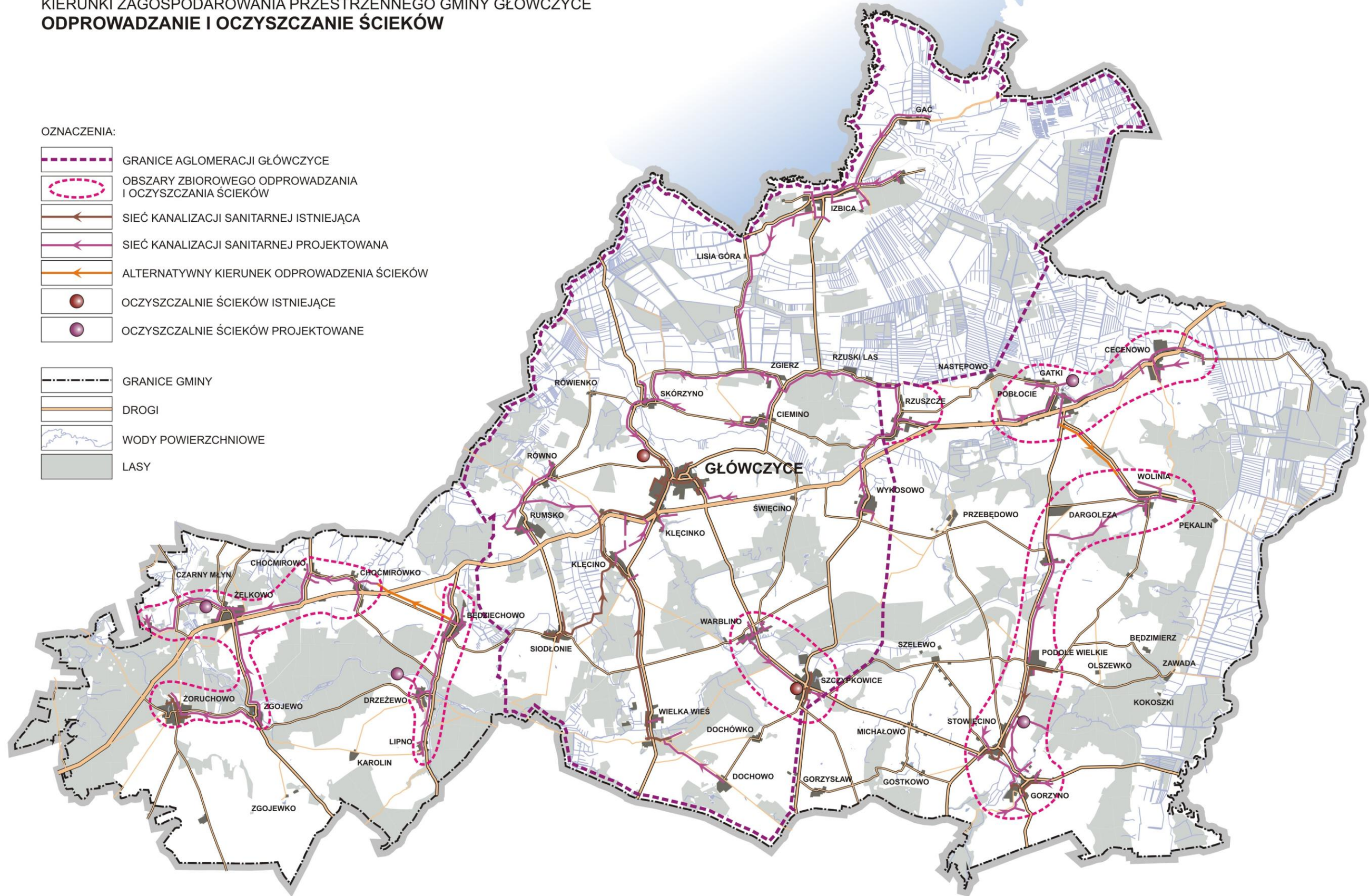

ZAŁĄCZNIK NR 10

**KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GŁÓWCZYCE
 ODPROWADZANIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW**

OZNACZENIA:

- GRANICE AGLOMERACJI GŁÓWCZYCE
- OBSZARY ZBIOROWEGO ODPROWADZANIA I OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW
- SIEĆ KANALIZACJI SANITARNEJ ISTNIEJĄCA
- SIEĆ KANALIZACJI SANITARNEJ PROJEKTOWANA
- ALTERNATYWNY KIERUNEK ODPROWADZENIA ŚCIEKÓW
- OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW ISTNIEJĄCE
- OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW PROJEKTOWANE

- GRANICE GMINY
- DROGI
- WODY POWIERZCHNIOWE
- LASY

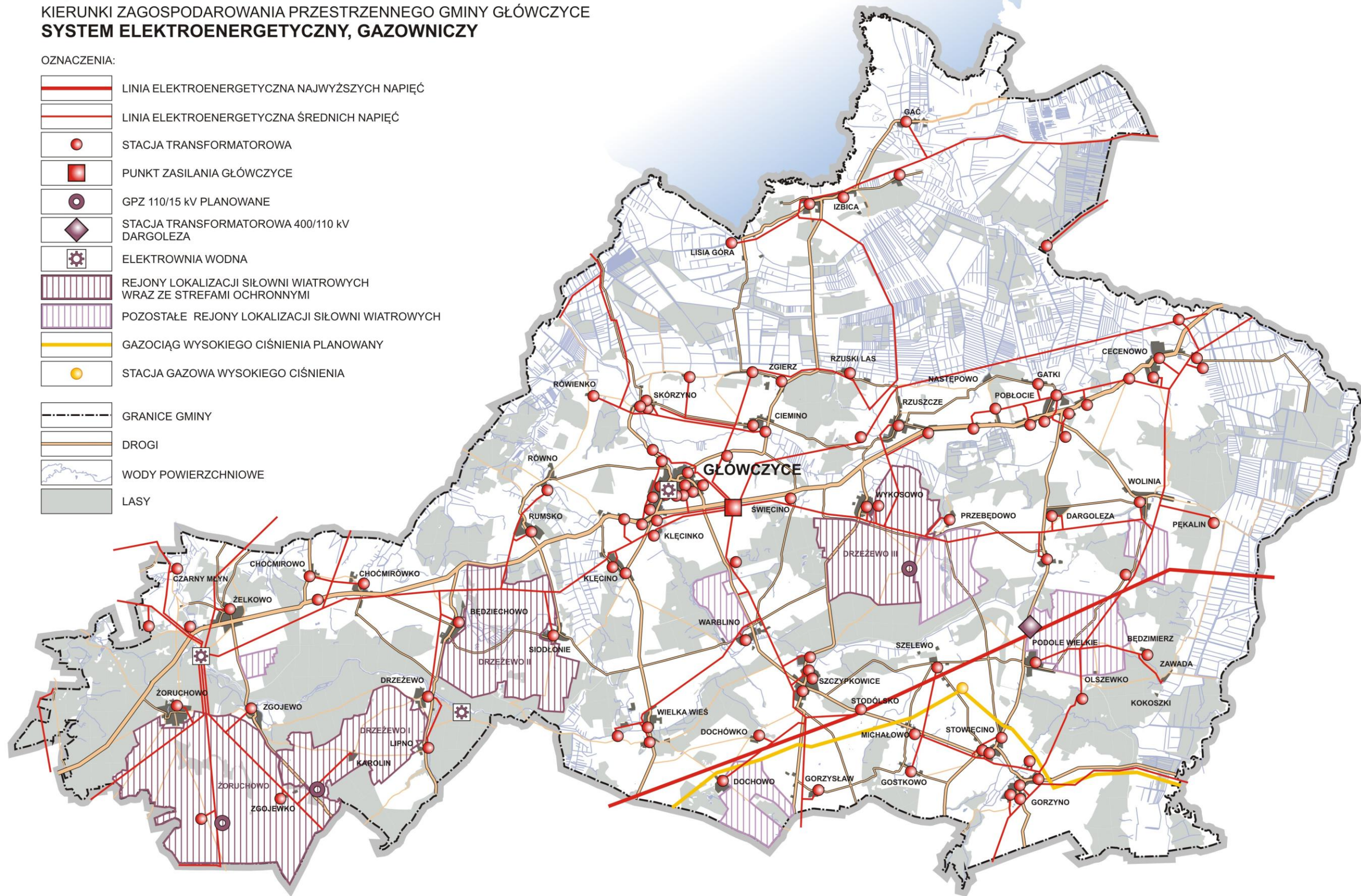

ZAŁĄCZNIK NR 11

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GŁÓWCZYCE
SYSTEM ELEKTROENERGETYCZNY, GAZOWNICZY

OZNACZENIA:

- LINIA ELEKTROENERGETYCZNA NAJWYŻSZYCH NAPIĘĆ
- LINIA ELEKTROENERGETYCZNA ŚREDNICH NAPIĘĆ
- STACJA TRANSFORMATOROWA
- PUNKT ZASILANIA GŁÓWCZYCE
- GPZ 110/15 kV PLANOWANE
- STACJA TRANSFORMATOROWA 400/110 kV DARGOLEZA
- ELEKTROWNIA WODNA
- REJONY LOKALIZACJI SIŁOWNI WIATROWYCH WRAZ ZE STREFAMI OCHRONNYMI
- POZOSTAŁE REJONY LOKALIZACJI SIŁOWNI WIATROWYCH
- GAZOCIĄG WYSOKIEGO CIŚNIENIA PLANOWANY
- STACJA GAZOWA WYSOKIEGO CIŚNIENIA
- GRANICE GMINY
- DROGI
- WODY POWIERZCHNIOWE
- LASY

8. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego

8.1. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Na obszarze gminy przewiduje się realizację następujących inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym:

- 1) wydzielanie gruntów pod drogi gminne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych w obrębie tych dróg;
- 2) przebudowa i rozbudowa stacji wodociągowych i komunalnych ujęć wody;
- 3) przebudowa, rozbudowa i budowa zbiorczej sieci wodociągowej;
- 4) budowa oczyszczalni ścieków w Stowięcinie, Drzeżewie, Pobłociu i Żelkowie;
- 5) budowa zbiorczych sieci kanalizacji sanitarnej;
- 6) rozbudowa systemu selektywnej zbiórki odpadów;
- 7) poprawa izolacyjności cieplnej budynków użyteczności publicznej;
- 8) wspieranie wykorzystywania energii słonecznej do przygotowywania ciepłej wody;
- 9) budowa sieci gazowej średniego ciśnienia;
- 10) budowa i przebudowa sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych;
- 11) rozbudowa i przebudowa sieci i urządzeń telekomunikacyjnych zarówno w tradycyjnych jak i nowych technologiach, w tym budowę, rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej;
- 12) udrożnienie i odtworzenie istniejących urządzeń melioracji wodnych szczegółowych oraz ich bieżąca konserwacja;
- 13) budowa, remonty pomieszczeń, obiektów dla potrzeb oświaty, ochrony zdrowia, kultury, administracji i bezpieczeństwa publicznego, w tym szkół publicznych (budowa zespołu szkolnego w Główczykach), przedszkoli, żłobków, bibliotek, domów opieki społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych, urządzenie, powiększenie cmentarzy komunalnych;
- 14) przygotowanie (uzbrojenie) terenów na potrzeby zabudowy mieszkaniowej;
- 15) w zakresie ochrony przyrody – m.in. możliwość utworzenia przez gminę użytków ekologicznych, ustanowienia pomników przyrody;
- 16) w zakresie opieki nad zabytkami - porządkowanie i rehabilitacja istniejących cmentarzy, założeń parkowych;
- 17) budowa, urządzenie urządzeń rekreacyjnych i sportowych w poszczególnych miejscowościach /boiska, place zabaw, parki, skwery wypoczynku/, urządzenie ścieżek rowerowych o znaczeniu lokalnym.

Za cel publiczny można także uznać wszelkie działania gminy stymulujące jej rozwój, a także działania koordynujące przedsięwzięcia na obszarach „zorganizowanej działalności gospodarczej”, wskazanych na rysunku Studium.

W związku z realizacją inwestycji infrastrukturalnych służących wykonywaniu zadań własnych gminy w zakresie wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, edukacji publicznej, kultury i kultury fizycznej, przewiduje się przejęcie na własność nieruchomości wchodzących w skład Zasobu Agencji Nieruchomości Rolnych, przeznaczanych na te cele w planach miejscowych i w Studium. Dotyczy to również dróg.

8.2. Inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Na terenie gminy brak jest zadań umieszczonych w Rejestrze Zadań Rządowych.

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego umieszczono następujące zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych:

- 1) budowa gazociągu tranzytowego Szczecin – Gdańsk wraz z zespołem zaporowo-upustowym „Gorzyno”;
- 2) budowa stacji gazowej wysokiego ciśnienia w bezpośrednim sąsiedztwie zespołu zaporowo-upustowego „Gorzyno” (obręb Stowięcino);
- 3) budowa stacji transformatorowej 400/110 kV „Dargoleza”;
- 4) wyprowadzenie energii z elektrowni wiatrowych do krajowej sieci elektroenergetycznej poprzez budowę stacji 110/15kV oraz powiązań liniowych z istniejącą siecią najwyższych napięć oraz siecią wysokich napięć poza obszarem gminy.

W planie województwa wskazuje się ponadto na potrzebę realizacji następujących zadań ponadlokalnych:

- 1) wyznaczenie obszarów ochronnych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych i uregulowanie ich zasad ochrony oraz rodzajów nakazów i zakazów (w tym dotyczy GZWP Nr 107 i 115);
- 2) modernizację, przebudowę i odbudowę istniejących oraz budowa nowych urządzeń osłony przed powodzią (wały przeciwpowodziowe, przepompownie) na Pobrzeżu Słowińskim.

W Programie udraźniania rzek województwa pomorskiego w ramach zadań samorządu województwa służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych przewidziano budowę przepławek przy jazie w Żelkowie, w Zgojewie dla elektrowni w Żelkowie oraz przy stopniu wodnym w Drzeżewie.

W wieloletnim Programie Inwestycyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2008-2013 wskazuje się na budowę infrastruktury szerokopasmowej regionalnej sieci informacyjnej „Pomorska Sieć Szerokopasmowa” na obszarze całego województwa. Zarząd Województwa Pomorskiego podjął decyzję o wstrzymaniu prac związanych z przygotowaniem projektu Pomorska Sieć Szerokopasmowa (PSS) w obecnym okresie programowania (2007-13), w związku z brakiem środków finansowych na pokrycie wkładu własnego do projektu, a także ze względu na zbyt krótki okres czasu, jaki pozostał na realizację projektu w obecnym okresie programowania.

Decyzja ta nie oznacza rezygnacji z budowy sieci szerokopasmowej w województwie. Prace nad zakończeniem studium wykonalności są nadal realizowane.

9. Kierunki polityki planistycznej i decyzyjnej w zakresie zagospodarowania przestrzennego

9.1. Obszary, dla których sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest wymagane na podstawie przepisów odrębnych

- 1) Na podstawie art. 7 ustawy z dn. 3.02.1995 o ochronie gruntów rolnych i leśnych /tj. 2004 nr 121 poz. 1266 z późn. zmianami/, istnieje konieczność wykonania opracowań planistycznych dla obszarów gruntów rolnych i leśnych przeznaczanych na cele nierolnicze i nieleśne.

Sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w trybie określonym w przepisach o zagospodarowaniu przestrzennym wymagają, zgodnie z obowiązującymi obecnie przepisami, następujące grunty przeznaczane na cele nierolnicze i leśne:

- a) grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I–III, jeżeli ich zwarty obszar projektowany do takiego przeznaczenia przekracza 0,5 ha,
- b) grunty leśne stanowiące własność Skarbu Państwa,
- c) pozostałe grunty leśne.

Przeznaczenie tych gruntów na cele inne niż rolne i leśne, wymaga uzyskania zgód na szczeblu ministerialnym (a, b) i zgody marszałka województwa (c), po uzyskaniu odpowiednich opinii.

- 2) Na podstawie Ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się dla terenów górniczych. Jednak, jeżeli przewidywane szkodliwe wpływy na środowisko będą nieznaczne, rada gminy może podjąć uchwałę o odstąpieniu od sporządzenia planu.

9.2. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Na obszarze gminy Główny, niezbędne jest kontynuowanie, rozwijanie działań zmierzających do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Działania te są i będą podejmowane w ramach realizacji zadania samorządu dotyczącego utrzymania i przestrzegania ładu przestrzennego na obszarze gminy.

Zasadą powinno być sporządzanie mpzp dla większych obszarów, w szczególności może to się odbywać sukcesywnie dla wyznaczonych obszarów koncentracji i rozwoju zabudowy i zainwestowania, albo dla całych obrębów geodezyjnych. Przy tym, zakłada się możliwość korekty granic wskazanych wyżej obszarów, w tym ze względu na potrzeby inwestycyjne, z odpowiednim uwzględnieniem istniejących podziałów, z nawiązaniem do granic naturalnych oraz granic przyległych obszarów objętych już planami.

Sporządzenie planów miejscowych dla większych obszarów umożliwi właściwe kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej poszczególnych miejscowości, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzeni publicznej, obszarów cennych przyrodniczo i obszarów występowania obiektów i układów zabytkowych oraz infrastruktury technicznej i komunikacji.

Licząc się z pilnymi, uzasadnionymi potrzebami, głównie inwestycyjnymi, nie wyklucza się możliwości wykonania planów miejscowych dla mniejszych fragmentów w obrębie obszarów koncentracji i rozwoju zabudowy i zainwestowania lub /i/ obejmujących tereny poza nimi.

W każdym z dopuszczonych wariantów, granice obszarów przewidzianych do objęcia planami powinny zostać uściślone i doprecyzowane, z uwzględnieniem istniejącego zainwestowania, podziałów geodezyjnych, granic naturalnych, ewentualnie granic obszarów już objętych planami. Ustalenia planów miejscowych uwzględniać powinny konieczność zachowania spójnej struktury we wskazanych obszarach. Przy planowaniu zabudowy i zagospodarowania obszarów koncentracji i rozwoju zabudowy i zainwestowania oraz poza tymi obszarami, należy odpowiednio uwzględniać preferencje rozwojowe dla poszczególnych stref funkcjonalno-przestrzennych i miejscowości.

Dla miejscowości Izbica i Główny, gdzie już obowiązują plany miejscowe, przewiduje się możliwość dokonania zmian ww. planów, z odpowiednim uwzględnieniem kierunków i obszarów rozwojowych tych miejscowości, wskazanych w Studium.

Przewidując kierunki rozwoju w poszczególnych strefach i obszarach, rozważyć należy sporządzenie w pierwszej kolejności mpzp dla obszarów koncentracji i rozwoju zabudowy i zainwestowania, ewentualnie

obrębów /lub odpowiednio fragmentów tych jednostek, również łącznie/, obejmujących miejscowości o największym potencjale rozwojowym (w tym Żelkowo, Poblocie) a także dla miejscowości w rejonie lokalizacji farm wiatrowych.

Poza planami wskazanymi do sporządzenia, jak wyżej, przewiduje się możliwość sporządzenia planów dla potrzeb inwestycyjnych takich, jak obiekty infrastruktury technicznej, obszary związane z eksploatacją złóż, obszary związane z lokalizacją farm wiatrowych i innych źródeł pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych.

Na obszarze gminy Główczyce przewiduje się sporządzenie i uchwalenie mpzp dla lokalizacji farm wiatrowych. Plany te powinny objąć zarówno granice terenów pod budowę siłowni, jak i granice ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu oraz występowaniem znaczącego oddziaływania tych urządzeń na środowisko (wymóg ten, wynikający ze zmiany Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dotyczy również innych obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW).

W związku z zaawansowaniem prac projektowych i wnioskami dotyczącymi planów miejscowych, Gmina przystąpiła do sporządzenia i zmiany planów miejscowych dla farm wiatrowych „Drzeżewo I”, „Drzeżewo II” i Drzeżewo III”. Przewiduje się możliwość sporządzenia i ewentualnie zmiany obowiązującego planu miejscowego w rejonie planowanej farmy wiatrowej „Żoruchowo”, w celu uwzględnienia odpowiednio wniosku o powiększenie obszaru lokalizacji siłowni, a jednocześnie w celu ustalenia zasad zagospodarowania w strefach ochronnych wynikających z lokalizacji ww. farmy.

Może wystąpić potrzeba sporządzenia, ewentualnie zmiany planu miejscowego dla obszaru związanego z lokalizacją siłowni wiatrowych w rejonie Przebędowa (w celu ustalenia, uspołnienia zasad w strefach ochronnych, których zasięg doprecyzowany zostanie po uściśleniu lokalizacji siłowni i zasięgu ich uciążliwości hałasowej). Realizację siłowni w tym rejonie już umożliwia obowiązujący plan miejscowy.

W związku ze wskazaniem w Studium innych obszarów, przewiduje się możliwość przystąpienia do planów miejscowych dla obszarów lokalizacji siłowni wiatrowych wraz ze strefami ochronnymi, rozmieszczonych w rejonie miejscowości Podole Wielkie, Warblino, Wielka Wieś, Wolinia i na południe od Żelkowa.

Granice wskazanych w Studium obszarów stanowić mogą równocześnie granice planów miejscowych, gdy zawierać się będą w nich strefy ochronne, uwzględniające prognozowany zasięg emisji hałasu od farm wiatrowych, na poziomie 45 i 40 dB w nocy, stosownie do użytkowania i zagospodarowania terenów, ich przeznaczenia i preferencji rozwojowych.

Zasięgi stref, a zatem i granice planów, mogą ulec zmianie (rozszerzeniu), gdy nie spowoduje to wystąpienia ponadnormatywnych poziomów hałasu na terenach istniejącej zabudowy i nie stanowić będzie bariery rozwoju dla wskazanych na rysunku Studium obszarów koncentracji i rozwoju zabudowy i zainwestowania. W szczególności, zwiększony zasięg strefy nie może uniemożliwić przeznaczenia nowych terenów w granicach ww. obszarów pod zabudowę i zainwestowanie, zgodnie z planowanymi i preferowanymi funkcjami.

Granica terenów przeznaczonych pod turbiny wiatrowe nie może przekroczyć granicy obszarów lokalizacji siłowni, wskazanych na rysunku Studium. Dla przesądzeń lokalizacyjnych wymagana jest analiza wyników i wniosków z przeprowadzonych badań monitoringowych wpływu na awifaunę i nieptoperze, niezbędna są opracowania ekofizjograficzne – problemowe, uwzględniające szczegółowo uwarunkowania ekologiczne, sozologiczne, krajobrazowe i kulturowe dla obszarów wstępnie przewidywanych pod ww. zainwestowanie.

W związku z obowiązującymi już planami pod lokalizację siłowni wiatrowych, dopuszcza się zmiany tych planów w zakresie lokalizacji, wysokości, mocy, ilości siłowni wiatrowych. Dopuszcza się również plany miejscowe w celu przeznaczenia umożliwiającego realizację dodatkowych siłowni na terenach przyległych do obszarów już objętych obowiązującymi planami pod farmy wiatrowe.

Na obszarach wskazanych pod lokalizację farm wiatrowych (wraz ze strefami ochronnymi), przewiduje się możliwość lokalizacji innego rodzaju obiektów, wytwarzających energię z odnawialnych źródeł o mocy przekraczającej 100 kW, w tym również wymagających stref ochronnych.

9.3. Obszary wymagające scaleń i podziałów nieruchomości

Potrzeba przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości może wystąpić w obrębie obszarów koncentracji i rozwoju zabudowy i zainwestowania i innych wskazanych do objęcia planami miejscowymi. Potwierdzenie zasadności, określenie granic terenów wymagających scalenia i podziału, uściślenie warunków scaleń i podziału nieruchomości, nastąpi na etapie sporządzania planu miejscowego.

9.4. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m²

Preferencje lokalizacyjne i zasady dotyczące rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m² przedstawiono w rozdziale 2.9.

9.5. Obszary przestrzeni publicznej

Obszary przestrzeni publicznej i zasady odnoszące się do ich lokalizacji i przedstawiono w rozdziale 2.10.

10. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią i osuwania się mas ziemnych

Zagrożenie powodziowe

Z racji położenia i uwarunkowań fizjograficzno – hydrologicznych, wskazane na rysunku Studium tereny przyległe do jeziora Łebsko, tereny położone w dolinie rzeki Łeby (od 95 km do jeziora Łebsko) i w dolinie rzeki Łupawy, tereny między linią brzegu a wałami przeciwpowodziowymi, zaliczają się do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Część terenów jest chroniona przed zalaniem wałami przeciwpowodziowymi. Ze względu na niezadowalający stan techniczny, wymagają one przeprowadzenia robót konserwacyjno – odtworzeniowych, poza wałami przeciwpowodziowymi Strugi Główczyckiej. W ochronie przeciwpowodziowej zwiększyć należy znaczenie „naturalnych” metod ochrony m.in. poprzez wyłączenie z możliwości zabudowy obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów polderowych.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu wynikające z ustawy prawo wodne, w tym zgodnie z art. 40 ust. 1 pkt 3 zabrania się lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania. Zakaz, przytoczony wyżej, nie dotyczy wykorzystywania gruzu, mas ziemnych oraz skalnych przy wykonywaniu robót związanych z utrzymywaniem lub regulacją wód, a także lokalizowania inwestycji gospodarki rybackiej. Ponadto, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazu, o którym mowa w art. 40 ust. 1 pkt 3, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi.

Z kolei, zgodnie z art. 88l ust. 1 ustawy prawo wodne, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

- 1) wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych;
- 2) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- 3) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie.

Jeżeli nie utrudni to ochrony przed powodzią, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, zwolnić od zakazów wskazanych wyżej.

Jak wynika z art. 88 ust. 7 ustawy, na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, w celu zapewnienia właściwych warunków przepływu wód powodziowych, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji:

- 1) wskazać sposób uprawy i zagospodarowania gruntów oraz rodzaje upraw wynikające z wymagań ochrony przed powodzią;
- 2) nakazać usunięcie drzew lub krzewów.

Zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego na terenie gminy wymaga realizacji następujących kierunków zagospodarowania przestrzennego:

- 1) odbudowa i przebudowa wałów przeciwpowodziowych: lewego rzeki Łeby, prawego rzeki Pustynki, lewego i prawego rzeki Pustynki i Strugi Kłęcińskiej, przyjeziornego jeziora Łebsko do parametrów klasy IV;
- 2) przebudowa stacji pomp: Gardna VII, Izbica i Lisia Góra;
- 3) utrzymanie w dotychczasowym użytkowaniu obszarów polderowych, odwadnianych mechanicznie

oraz terenów zagrożonych powodzią.

Osuwanie się mas ziemnych

Na obszarze gminy Główny, ze względu na budowę geomorfologiczną i ukształtowanie terenu, występują obszary potencjalnie predysponowane do ruchów masowych. Są to obszary w zasięgu strefy krawędziowej Pradoliny Redy-Łęby, obszary w obrębie stromych zboczy mniejszych dolin rzecznych oraz obszary w obrębie silnie skonfigurowanych powierzchni czołowomorenowych na południe od Niziny Gardnieńskiej, w tym w pasie od okolic Równa poprzez Zgierz w kierunku Pobłocia i Cece nowa.

W celu zapobiegania ruchom masowym i procesom erozyjnym oraz ich skutkom należy podejmować takie działania, jak zalesienie, zadrzewienie, zakrzewienie gruntów, założenie i utrzymywanie na nich trwałych użytków zielonych. Istotne jest prowadzenie obserwacji i rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

W granicach gminy Główny nie stwierdzono występowania udokumentowanych osuwisk. W przypadku stwierdzenia takich obszarów, ich granice oraz odpowiednie zasady zagospodarowania należy ustalić w planach miejscowych.

11. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji i inne obszary problemowe

Cały rozpatrywany obszar wchodzi w skład wyróżnionego w Planie województwa pomorskiego obszaru problemowego - obszary wiejskie strukturalnie słabe.

Szczegółowe zasady zagospodarowania w tym obszarze dotyczą rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej z uwzględnieniem rezerw na przyłączenie nowych odbiorców, kulturotwórczej i integracyjnej roli ośrodków oświaty i kultury, urządzenia przestrzeni publicznej we wsiach gminy, objęcia ochroną elementów tradycyjnego zagospodarowania rolniczego (zadrzewienia, oczka wodne).

W atrakcyjnej turystycznie części gminy niezbędne jest odpowiednie zagospodarowanie obrzeży cieków i zbiorników wodnych i otoczenia obszarów chronionych. Istotne jest dążenie do właściwego ukierunkowania presji masowej turystyki, odciążenia i ochrony najbardziej wrażliwych elementów środowiska., ograniczenie przeznaczania terenów otwartych na cele nowej zabudowy letniskowej, ukierunkowując jej ekspansję na adaptację niszczonej zabudowy wiejskiej i tworzenie infrastruktury umożliwiającej zrównoważony rozwój turystyki.

W dokumentach planistycznych gminy uwzględniać należy możliwości wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego dla tworzenia „zielonych” miejsc pracy i projektowanych przebiegów i potrzeb terenowych szlaków wodnych, rowerowych i pieszych.

Na obszarze gminy występują obszary wymagające przekształceń i rehabilitacji zabudowy i zagospodarowania. Są one najczęściej związane z dawnymi uspołecznionymi ośrodkami produkcji rolnej i obsługi rolnictwa, występującymi w obrębie zwartej zabudowy wsi, w granicach wyznaczonych obszarów koncentracji i rozwoju zabudowy. W części tych ośrodków nastąpiła degradacja zagospodarowania i dewastacja zabudowy. Dotyczy to w szczególności części założeń pałacowo- i dworsko-parkowych oraz związanej z nimi zabudowy gospodarczej. Wskazane wyżej obszary, wymagające przekształceń, rehabilitacji zabudowy należy rewitalizować, zgodnie z zasadami wskazanymi w rozdziale 5. W przypadku wprowadzania nowych funkcji gospodarczych, należy zapewnić możliwość efektywnego i racjonalnego gospodarowania obiektami zabytkowymi oraz w miarę możliwości odtwarzać najwartościowsze elementy tych obiektów. Nowa zabudowa produkcyjna i usługowa nie powinna wprowadzać dysharmonii w istniejącym krajobrazie. Wszelkie elementy mogące potencjalnie obniżyć walory krajobrazowe należy neutralizować, np. poprzez wprowadzanie zieleni, zwłaszcza wysokiej.

Ośrodkiem wymagającym rewitalizacji lub przekształceń jest były ośrodek intensywnej hodowli ryb w Żelkowie. W przypadku wznowienia funkcji hodowlanej wymagane jest prowadzenie działalności rybackiej, zgodnie ze standardami ochrony zdrowia i środowiska. Przewiduje się możliwość przekształcenia ośrodka pod potrzeby innej funkcji gospodarczej (preferowana funkcja turystyczna).

Uporządkowania i uczytelnienia wymaga część, licznych na obszarze gminy, dawnych cmentarzy. Wymagana jest poprawa stanu technicznego dróg, niektórych odcinków sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Niezbędne są także działania na rzecz gruntownych remontów i modernizacji urządzeń melioracji podstawowych (w szczególności urządzeń ochrony przeciwpowodziowej) i szczegółowych.

W celu podniesienia standardów i poprawienia estetyki gminy Główny przewiduje się:

- 1) wymianę, likwidację wyeksploatowanych elementów infrastruktury, jak np. napowietrzne linie elektroenergetyczne (w miarę możliwości rozważyć należy zamianę na linie kablowe), telekomunikacyjne, przewody wodociągowe (w tym azbestowo-cementowe), oczyszczalnie ścieków w złym stanie technicznym;
- 2) poprawę stanu nawierzchni dróg, budowę, urządzenie chodników i ścieżek rowerowych;
- 3) remonty, modernizację budynków, mieszkań i pomieszczeń komunalnych, w miarę potrzeb i posiadanych środków;
- 4) dbałość, uporządkowanie, urządzenie publicznych terenów, w tym placów zabaw, boisk, skwerów, parków;
- 5) porządkowanie i rekultywację terenów dawnych wysypisk oraz terenów poeksploatacyjnych.

Zasady i wymogi dotyczące przekształceń i rehabilitacji terenów należy ustalać, uszczegóławiać i uwzględniać w sporządzanych planach miejscowych oraz w wydawanych decyzjach i pozwoleniach.

12. Tereny zamknięte i ich strefy ochronne

Zgodnie z Ustawą z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 240, poz. 2027, z późn. zm.), przez tereny zamknięte rozumie się tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określone przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych.

Na obszarze gminy nie występują tereny zamknięte.